

ਗੁਰਮੁਤਿ ਰਹਿਣੀ

ਲੇਖਕ
ਡਾ. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ
(ਸੋਲਨ)

ਗੁਰਮੱਤਿ ਰਹਿਣੀ

ਲੇਖਕ

ਡਾਕਟਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਸੋਲਨ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ

ਗੁਰਿ ਸੰਗਤਿ

ਰਾਹੀਂ : ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ

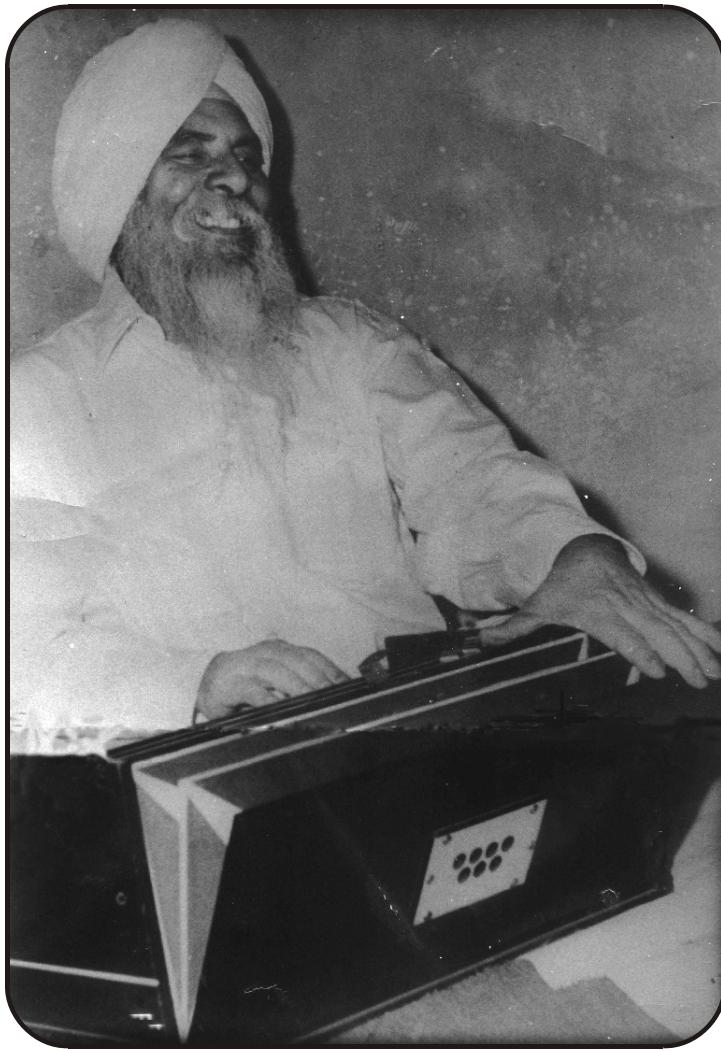
੧ਓੰ ਸਤਿਸੰਗ

1119, ਫੇਜ਼-1, ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ, ਜਲੰਧਰ-144022

E-mail : ikoankarsatsang@rediffmail.com

Website : www.ikoankarsatsang.com

ਮੁੱਲ	:	"ਵੀਚਾਰ"
ਮੰਤਵ	:	"ਪਰਚਾਰ"

ਸਚਖੰਵ ਵਾਸੀ ਡਾ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ **(15-6-1903 ਤੋਂ 30-3-1980)**

ਗੁਰਦੇਵ ਪਿਤਾ ਦਾ ਬਖ਼ਿਸ਼ਾਅ ਉਹ ਸਰੀਰਕ ਜਾਮਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਆਪ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ
ਦਾ ਰਸ ਮਾਣਦੇ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਨਿਹਾਲ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਦੋ ਸ਼ਬਦ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਗਿਆਨਕ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ, ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ, ਬੋਧਿਕ, ਸਦਾਚਾਰਕ ਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਉਤਰਨ ਵਾਲਾ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਧਰਮ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਵਾਲਾ ਮੱਤ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ "ਹਸੰਦਿਆ ਖੇਲੰਦਿਆ ਪੈਨੰਦਿਆ ਖਾਵੰਦਿਆ ਵਿਚੇ ਹੋਵੈ ਮੁਕਤਿ॥ (ਪੰਨਾ 522) ਵਾਲੇ ਲਕਸ਼ ਕੀ ਪੂਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਰਗ ਤੇ ਤੁਰਨ ਲਈ ਜਪ, ਤਪ, ਹਠ, ਪੁੰਨ, ਦਾਨ ਆਦਿ ਫੌਕੇ ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ ਦੀ ਉੱਕਾ ਹੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਤ, ਪਾਤ, ਨਸਲ, ਰੰਗ, ਉਚ-ਨੀਚ ਦੇ ਭੇਦ ਭਾਵ ਤੋਂ ਇਕ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਵਾਂਗ ਰਹਿਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੜ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਬਣਨਾ ਹੈ।

ਹੱਥਲੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਗੁਰਪੁਰਵਾਸੀ ਡਾ. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਗੁਰਮੱਤਿ ਦੇ ਖੋਜੀ, ਅਨੁਭਵੀ ਵਿਦਵਾਨ ਤੇ ਨਾਮ-ਬਾਣੀ ਦੇ ਰਸੀਏ-ਇਕ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਵਿਅਕਤਿੱਤਵ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸਰੀਰਕ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਉਹ ਪਰਮਾਰਥ ਦੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਵੈਦ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਗੁਰਮੱਤਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਥ ਦੀ ਨਿੱਗਰ, ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੀ ਆਪ ਕਰਦੇ, ਨਾ ਕੋਈ ਭੇਟਾਂ ਲੈਂਦੇ ਅਤੇ ਅੰਤ ਚੜ੍ਹਾਈ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਜਪਾਉਂਦੇ 30.3.80 ਨੂੰ ਗੁਰਪੁਰੀ ਸਿਧਾਰ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਯੂ ਲੱਗਭੱਗ 75 ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਚਿੱਠੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰਮੱਤਿ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਤੇ ਸਿੱਧ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੱਮਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਹਨਾਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਨੂੰ Reference ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਿਦਿਆਂ ਪਰਕਰਣ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਰਤੀਬ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਪਰਕਰਣ ਹਨ- (1) ਆਤਮਿਕ ਉੱਨਤੀ (2) ਆਤਮਿਕ ਉੱਨਤੀ ਵਾਸਤੇ ਪਰਹੇਜ਼ (3) ਸਤਿਸੰਗ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ (4) ਦੁਨਿਆਵੀ ਧੰਦੇ (5) ਮਾਨਸਿਕ ਅਵਸਥਾ (6) ਗੁਰਮੱਤਿ ਸਿਧਾਂਤ।

**ਪਰਥਾਇ ਸਾਖੀ ਮਹਾ ਪੁਰਖ ਬੋਲਦੇ
ਸਾਝੀ ਸਗਲ ਜਹਾਨੈ ॥**

(ਪੰਨਾ ੬੪੭)

ਗੁਰਵਾਕ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਾ ਕਿਸੇ ਜਾਗਿਆਸੂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੁਝਾਵ ਜਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਦਾ ਲਈ ਸਾਰੇ ਜਹਾਨ ਵਾਸਤੇ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸਹੀ ਪਰਮਾਰਥਕ ਸੇਧ ਮਿਲੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਗ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਚਿੱਠੀ ਅੰਦਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਗੁਰਮੱਤਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਇਤਨੇ ਪੱਕੇ ਸਨ ਕਿ ਅਕਸਰ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ “ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕਹਿਣੀ ਜਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਪਿੱਛੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦੀ ਦੀ ਟੋਕਰੀ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿਓ।” ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪ 33 ਸਾਲ ਪਖੜੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਹਧਾਰੀ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਅੱਡੇ ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪਾਰੰਡੀ, ਭੇਖੀ ਤੇ ਦੰਭੀ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਭਰਮ ਜਾਲ ਵਿਚੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੁਚੇਤ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ “ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਬਮਏ ਮੇਰੇ, ਹੇਠਾਂ ਆਪਣੀ ਸੁਰਤਿ ਦਬੇਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਹੀ ਮੁੱਖ ਰੱਖਣਾ ਹੈ।” ਇਹ ਗੱਲ ਕਈ ਚਿੱਠੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਪਾਠ ਅਰਥ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਸਹਿਤ ਕਰਨ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਭਾਗ ਸਾਹਿਬ ਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਢਾਲਣ ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਯਥਾ :-

ਜਹ ਕਰਣੀ ਤਹ ਪੂਰੀ ਮਤਿ ॥

ਕਰਣੀ ਬਾਝੁ ਘਟੇ ਘਟਿ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੫)

**ਗਾਇ ਸੁਨੇ ਆਖੈ ਮੀਚੇ ਪਾਈਐ ਨ ਪਰਮ ਪਦੁ
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਗਹਿ ਜੋ ਲੋ ਨ ਕਮਾਈਐ ॥**

(ਭਾਗ: ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕਬਿੱਤ, ਸਵੱਜੇ)

ਗੁਰਵਾਕ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਦਾ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਪਰਮ-ਪਦੁ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤਦੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਘਟਾਏਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਪਰਥਾਇ ਭਾਗ ਸਾਹਿਬ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਵਾਰਤਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਕੇਰਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਰੀਝ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦੇਹ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੇ ਨਾਮ ਦੀ ਦਾਤ ਵਾਸਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ। ਦੂਜੇ ਹੀ ਦਿਨ ਮ: 1 ਦਾ ਵਾਕ ਆ ਗਿਆ ਕਿ

ਸੋ ਜਨੁ ਐਸਾ ਮੈ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥

ਆਪੁ ਮਾਰਿ ਅਪਰੰਪਰਿ ਰਾਤਾ ਗੁਰ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੧੨੬)

ਡਾ: ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਪੜ੍ਹ ਕਰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀ ਤੇ ਕੰਬ ਗਏ। ਬੜੀ ਦੇਰ ਰੌਂਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਲਾਹਨਤਾਂ ਪਾਉਣ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਸ ਬਲਬੋਤੇ ਤੇ ਕਿਸ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ? ਸੋ ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਹਉਮੈ ਮਾਰ, ਦੂਜਾ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੇ ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਰੰਗਿਆ ਜਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਗੁਰੂ ਦੀ ਦੱਸੀ ਕਾਰ ਕਮਾ (ਚਿੱਠੀ ਮਿਤੀ 25.10.79, ਪੰਨਾ 39)। ਇਸ ਕਰਕੇ

ਡਾ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇਕ ਜੀਵਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ :-

ਪ੍ਰਥਮੇ ਮਨੁ ਪਰਬੋਧੈ ਅਪਨਾ ਪਾਛੈ ਅਵਰ ਰੀਝਾਵੈ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪੁ ਹਿਰਦੈ ਜਾਪੈ ਮੁਖ ਤੇ ਸਗਲ ਸੁਨਾਵੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੮੧)

ਵਾਲੇ ਗੁਰਵਾਕ ਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਹੜੇ ਸੱਜਣ ਡਾ: ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਗਏ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਡਾ: ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਕਰਣੀ ਤੇ ਕਹਿਣੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ।

ਡਾ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰਮੱਤਿ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਬੜੇ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਮਨਮਤੀਏ ਤੋਂ, ਪਾਖੰਡੀ ਤੋਂ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਰਕਦੇ। ਡਾ: ਸਾਹਿਬ 75 ਸਾਲ ਦੀ ਬਿਰਧ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਵੀ ਇਤਨੇ ਗੱਜ ਕੇ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਵਖਿਆਨ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਲਾਉਡ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਡਭਾਰੀਆਂ ਨੇ ਡਾ: ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਰਵਣ ਕੀਤਾ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ :-

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਢੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅੰਤਰਿ ਸੁਰਤਿ ਗਿਆਨੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੪੧੮)

ਲਗਾਤਾਰ ਛਾਈ-ਤਿੰਨ ਘੰਟਿਆਂ ਬੱਧੀ ਉਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਦਵਾਰਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ। ਕੀਰਤਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅੰਖੇ ਪਦਾ ਦਾ ਅਰਥ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੱਸਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ਬਦ-ਸੁਰਤਿ ਦਾ ਮੇਲ ਹੋ ਸਕੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਕਸਰ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਬਗੈਰ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਪਾਠ ਜਾਂ ਕੀਰਤਨ ਸਿਰਫ ਤੋਤਾ ਰਟਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਡਾ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਮੱਤਿ ਖੋਜੀਆਂ, ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਉਤਸ਼ਾਹ ਜਨਕ ਅਤੇ ਸੱਚੀ ਸੇਧ ਦਿੱਤੀ।

੧੯੮੮ ਸਤਿਸੰਗ
ਜਲੰਧਰ

ਤਤਕਰਾ

ਨੰ :	ਵਿਸ਼ਾ	ਪੰਨਾ
1.	<u>ਆਤਮਿਕ ਉਠਤੀ</u>	9
2.	<u>ਆਤਮਿਕ ਉਠਤੀ ਵਾਸਤੇ ਪਰਹੇਜ਼</u>	50
3.	<u>ਸਤਿਸੰਗ ਦੀ ਜਹੁਰਤ</u>	61
4.	<u>ਦਨਿਆਵੀ ਧੰਦੇ</u>	84
5.	<u>ਮਾਠਮਿਕ ਅਵਸਥਾ</u>	111
6.	<u>ਗੁਰਮੱਤਿ ਸਿਧਾਂਤ</u>	125

(1) ਆਤਮਿਕ ਉੱਨਤੀ

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪੌਲਪੁਰ (ਰਾਜਸਥਾਨ) : 11.4.66

ਆਪ ਦਾ ਇਹ ਧਰਮ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਦੇ ਰਹੋ। ਪੂਰੀ-ਪੂਰੀ ਨੇਕ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਹੁਕਮ ਤੇ ਤੁਰਨ ਵੱਲ ਰੁਚੀ ਰੱਖੋ। ਆਪਣੀ ਵਿਆਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਾਲ ਸੰਜੋਗ ਕਰਨਾ, ਗੁਰਮੱਤਿ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਕਰਨਾ ਗਿਰੂਸਤ ਧਰਮ ਦਾ ਪਾਲਨ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਤਿਕਤ ਪਰ-ਨਾਰੀ ਦੀ ਸੇਜਾ ਭੁੱਲ ਕਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ। ਜੇ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪਰ-ਤਿਆ ਰੂਪ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਵਿਗੜਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਝੱਟ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਇਹ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਦਾ ਹੈ।
ਜੋ ਜੋ ਕਥੈ ਸੁਨੈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਤਾ ਕੀ ਦੁਰਮਤਿ ਨਾਸ ॥

ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪਾਵੈ ਨਾਨਕ ਪੂਰਨ ਹੋਵੈ ਆਸ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੦੦)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ, ਕੀਰਤਨ, ਵੀਚਾਰ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਹੀ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਨਾਮ ਇਕ ਹੈ। ਨਾਮ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਆਈ ਹੈ ਤੇ ਨਾਮ ਸਰੂਪ ਹੈ। ਕੋਈ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਨਹੀਂ। ਹੁਕਮ ਤੇ ਹੁਕਮੀ ਇਕ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਖਿਆਲ ਕਿ ਬਾਣੀ ਤੇ ਨਾਮ ਦੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸੈਅਂ ਹਨ, ਗੁਰਮੱਤਿ ਨਹੀਂ।

"ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਤਿ ਸਰੂਪੁ ਹੈ" (ਪੰਨਾ ੩੦੪) ਜੇ ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਉਥਾਨਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ, ਕੀਰਤਨ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। ਇਹ ਵੀ ਪੂਰਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਹੈ। ਹੱਠ ਵਿਚ ਨਾ ਆਉਣਾ, ਜਿੰਨੀ ਸਿਹਤ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇ, ਉਨਾ ਭਜਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਕਰੋ-ਦਿਨ ਹੋਵੇ, ਰਾਤ ਹੋਵੇ-ਪਰ ਸਮਾਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਤ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਵਿਹਲੇ ਸਮੇਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ-ਭਾਵ ਵਿਚ ਮਨ ਤੁਰੰਤ ਟਿਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਾਹਲੇ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ। ਅੰਤਰ ਆਤਮੇ ਨਾਮ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਹੁਣ ਦੂਰ ਨਹੀਂ। 'ਬਾਣੀ ਤੇ ਨਾਮ ਦੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸੈਅਂ ਹਨ' ਦਾ ਭਰਮ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਵੋ। ਇਹ ਇਕ ਹਨ। ਬਾਣੀ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਬਿਤੀ ਛੇਤੀ ਪੱਕੇਗੀ।

ਦਾਸ ਵਲੋਂ ਸ਼ੁਭ ਅਸੀਸ ਤੇ ਪਿਆਰ। ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ ਤੇ ਨਾਮ ਸਦਾ
ਰਿਤ ਆਉਂਦਾ ਰਹੇ।

+ + +

੧੬ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਯੌਲਪੁਰ (ਰਾਜਸਥਾਨ) : 10.11.66

ਛਿਲ ਵਰਤਨ ਨਾਲ, ਮਨ ਹੋਰ ਜਿਆਦਾ, ਅਵੇਸਲਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ
ਕਮਰਕੱਸਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਖੁਸ਼ੀ ਤੇ ਖੇੜੇ
ਨੂੰ ਹੁਣ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਦੀ duration ਇਕ ਰਸ ਹੋ ਜਾਏ ਤੇ ਸਦਾ ਹੀ
ਆਨੰਦ ਮਈ ਸਹਿਜ ਅਵਸਥਾ ਦੀ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਖੇਡੋਂ। ਰਾਹ ਇਹ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ
ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ। ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੀ ਹੈ। ਸਦਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ
ਰਹੋ ਤੇ ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਖਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣੋ ਰਹੋ।

ਸ਼ੁਭ ਅਸੀਸਾਂ ਤੇ ਪਿਆਰ ਸਹਿਤ

ਸਦਾ ਨਾਮ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿਚ ਖੇਡੋਂ।

+ + +

੧੬ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਯੌਲਪੁਰ (ਰਾਜਸਥਾਨ) : 11.11.68

ਤੂ ਕਾਹੇ ਡੋਲਹਿ ਪ੍ਰਾਣੀਆ ਤੁਧੁ ਰਾਖੈਗਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ॥ (ਪੰਨਾ ੨੨੪)

ਤਾਂ ਤੇ :-

ਧਰ ਜੀਅਰੇ ਇਕ ਟੇਕ ਤੂ ਲਾਹਿ ਬਿਡਾਨੀ ਆਸ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਕਾਰਜੁ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥ (ਪੰਨਾ ੨੫੭)

ਭਵਿੱਖ ਉੱਜਲ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਮੇਹਰ ਹੋਸੀ। ਸਾਵਧਾਨਤਾ ਤੇ ਸਿਦਕ ਦੀ
ਲੋੜ ਹੈ।

+ + +

੧੬ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਬਾੜੀ ਯੌਲਪੁਰ (ਰਾਜਸਥਾਨ)

ਪ੍ਰੇਮਪਾਤੀ ਪੁਜੀ। ਜੋ ਹੁਕਮ ਹੈ ਸੋ ਲਿਖਤ ਹੈ :-

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਬਿਛੁਰਤ ਆਨਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥ (ਪੰਨਾ ੧੨੧੯)

ਇਸ ਵਿਚ ਹੁਣ ਕੀ ਵਾਧਾ ਕਰਾਂ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਬੰਧਨ ਕਟੇ ਗਏ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੀ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹੈ। ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕਰ ਰੱਖਣਾ ਜੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਮਨ ਨੇ ਦੁਲੱਤੀਆਂ ਮਾਰਨੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਵਧਾਨਤਾ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਜੀ। ਬੰਧਨ ਕੱਟੇ ਗਏ ! ਬੰਧਨ ਕੱਟੇ ਗਏ !! ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਮਿਲ ਗਈ ! ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਮਿਲ ਗਈ !!

ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ! ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੋ !!

ਹਾਂ ਜੀ :-

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਬਿਛੁਰਤ ਆਨਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨੧੯)

ਵਧਾਈਆ ਹੋਣ ! ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਣ !! ਦਿਲ ਗਦ ਗਦ ਹੈ, ਹੋਰ ਲਿਖ ਨਹੀਂ
ਸਕਦਾ।

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਸਦਾ ਬਣ ਆਵੇ।

+++

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਾੜੀ ਧੌਲਪੁਰ (ਰਾਜਸਥਾਨ) : 1.4.69

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਪ੍ਰਭਿ ਹਾਥ ਦੇਇ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੩੮)

ਉਤਲਾ ਹੁਕਮ ਦਰਗਾਹੀ ਹੈ। ਆਪ ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਪੂਰੀ ਮਿਹਰ ਦੀ ਨਦਰ
ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਤੁਕ ਆਪ
ਤੇ ਘਟਦੀ ਹੈ, ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਬਿਛੁਰਤ ਆਨਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥ (ਪੰਨਾ
੧੨੧੯) ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ, ਲਖ ਲਖ ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ। ਮਨ ਫਿਰ ਵੀ ਦੁਲੱਤੀਆਂ ਮਾਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ
ਹੈ, ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਕਦੀ ਨਾ

ਜਾਓ ਤੇ ਨਾ ਅੱਖੇ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇੰਜ ਤੇ ਇੰਜ ਭਜਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ? ਅੰਤਰ ਆਤਮੇ
ਰਸ ਭਰਪੂਰ ਰਹੋ। ਲਿਵ ਵਿਚ ਵਿਚਰੋ। ਕੋਈ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਪੈਸੀ। ਸਦਾ ਆਨੰਦ
ਰਹਿਸੀ।

+++

੧੬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

(ਨਿਉਯਾਰਕ) 22.10.73

ਸੁਨਿ ਅੰਧਾ ਕੈਸੇ ਮਾਰਗੁ ਪਾਵੈ ॥ ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੇਹੁ ਓੜਿ ਨਿਬਹਾਵੈ ॥
ਕਹਾ ਬੁਝਾਰਤਿ ਬੂੜੈ ਡੋਰਾ ॥ ਨਿਸਿ ਕਹੀਐ ਤਉ ਸਮੜੈ ਭੋਰਾ ॥
ਕਹਾ ਬਿਸਨਪਦ ਗਾਵੈ ਗੁੰਗ ॥ ਜਤਨ ਕਰੈ ਤਉ ਭੀ ਸੁਰ ਭੰਗ ॥
ਕਹ ਪਿੰਗੁਲ ਪਰਬਤ ਪਰਭਵਨ ॥ ਨਹੀਂ ਹੋਤ ਉਹਾ ਉਸੁ ਗਵਨ ॥
ਕਰਤਾਰ ਕਰੁਣਾ ਮੈ ਦੀਨੁ ਬੇਨਤੀ ਕਰੈ ॥ ਨਾਨਕ ਤੁਮਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤਰੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੬੭)

ਪਦ “ਕਰੁਣਾਮੈ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ‘ਦਇਆ-ਸਰੂਪ’ ਤਾਂ ਤੇ ‘ਹੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ,
ਦਇਆ ਸਰੂਪ ਜੀਓ, ਦੁਖੀਆ, ਬੇਨਤੀ, ਜੋਦੜੀ, ਤਰਲੇ, ਅਰਦਾਸਿ, ਲਿਲਕੜੀਆਂ ਨਿਹੋਰੇ
ਤੇ ਮਿੰਨਤਾਂ ਸਮਾਜਤਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਮਾਇਆ ਦੇ
ਭਰਮਾਂ ਦੇ ਅਸਰ ਤੋਂ ਤਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ,
ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਮਾਇਆ ਦੇ ਅਸਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਮੇਹਰ ਦਾ ਪਾਤਰ ਜੀਵ
ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਤੁਮਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤਰੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੬੭)

ਆਪ ਜੀ ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਹੋਰ ਹੋਉ। ਸਮੇਂ ਵਲ ਨ ਜਾਇਆ ਕਰੋ।
ਏਕ ਚਿਤ ਜਿਹ ਇਕ ਛਿਨ ਧਿਆਇਓ ॥

ਕਾਲ ਫਾਸ ਕੇ ਬੀਜ ਨਾ ਆਇਓ ॥

(ੴ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਚੌਪਈ, ਪਾ: ੧੦)

ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਸਮਾਂ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਜਿੰਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਠੀਕ
ਹੈ। ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

+++

ਗੁਰਪੁਰਬ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਗੁਰਦਵਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਮੇਲਾ ਜਿਹਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਪੁਰਬ ਰਸਮ ਰਿਵਾਜ਼ ਹੀ ਬਣਦੇ ਪਏ ਹਨ। ਦਾਸ ਤਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਘਰ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਰਸ ਮਾਣ ਲੈਂਦਾ ਏ। ਬੜਾ ਅਲੋਕਿਕ ਰਸ ਆਉਂਦਾ ਏ। ਜੇ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਬਿਰਤੀ ਉੱਥੇ ਟਾਟਰਾਪਨ ਵਿਚ ਆਵੇ ਤਾਂ ਘਰ ਹੀ ਉਸ ਦਿਨ ਰਸ ਮਾਣਿਆ ਕਰੋ। ਵਧੇਰੇ ਰਸ ਆਇਆ ਕਰੇਗਾ। ਰਸੀਆ ਕੇਵਲ ਰਸ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਰੱਖਦਾ ਏ ਕਿ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟ ਰਹਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸੂਝ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨੂੰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ। ਬਖਸ਼ੇ ਹੋਇਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤਿ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਡਿਸਚਾਰਜ ਹੋਈ ਮਨ ਰੂਪੀ ਬੈਟਰੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ, ਚਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਏ, ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਮਹਲਾ ਪਹਿਲਾ ਜੀ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ :-

ਸੰਤਾ ਕੀ ਰੇਣੁ ਸਾਧ ਜਨ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਤਰੁ ਤਾਰੀ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੩੨)

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ :-

ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹੈ ਸਿਰਿ ਕਰਮਨ ਕੈ ਕਰਮਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੪੨)

ਪੁਨਾ :-

ਜਹ ਕੀਰਤਨੁ ਤੇਰਾ ਸਾਧੁ ਗਾਵਹਿ ਤਹ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲਾਗੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੧੦)

ਇਹ ਕਿਉਂ ? ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬਖਸ਼ੇ ਹੋਇਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ vibrations ਉੱਠਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਸੱਜਣ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਸ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦੇ ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ vibrations ਉੱਠਦੀਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਪਰਖ ਕੇ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਏ।

ਆਪ ਜੀ ਸਹੀ ਰਸਤੇ ਟੁਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਸਤਸੰਗਤਿ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣੀ। ਇਸੇ ਵਿਚ ਹੀ ਬਿਰਤੀ ਅਗਾਂਹ ਉਠਸੀ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ।

+++

ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਘੁੱਟ ਕੇ ਫੜੀ ਰੱਖਣਾ ਏ, ਇਸ ਵਿਚ ਸਦਾ ਦਾ ਖੇੜਾ ਮਿਲਦਾ ਏ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ। ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਫੜਨਾ, ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਏ, ਭਾਵ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਘਟਾਨਾ ਹੈ। ਇਸੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਘਟਾਣਾ ਹੀ ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਕਮਾਈ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਤੇ ਬੀਬਾ ਜੀ ਮਿਲ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਮਨ ਛੇਤੀ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਦਿੜਤਾ ਬੱਸ਼ਦੀ ਏ।

+ + +

ਪਾਤੀ ਪੁੱਜੀ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਆਪ ਦੀ ਦਸ਼ਾ “ਸੂਲੀ ਤੋਂ ਸੂਲ ਹੋ ਗਈ” ਭਾਵ ਕੰਡਾ ਰੂਪ ਤਕਲੀਫ ਵਿਚ, ਕਸ਼ਟ ਕਟਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਭ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਕੋਟਿ ਅੱਧਾ ਤੇਰੋ ਨਾਮ ਹਰਨ॥ (ਪੰਨਾ ੮੨੮) ਕਰੋੜਾਂ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਜੀ, ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਪਾਵਨ ਨਾਮ।

+ + +

ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਹਰਿ ਗੁਨ ਨਹੀਂ ਗਾਏ ਯਹ ਜੀਅ ਸੋਚ ਧਰਓ ॥ (ਪੰਨਾ ੬੮੫)

ਹਗੀ ਗੁਣ, ਮਨ ਕਰਕੇ, ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਤੇ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਗਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਹੈ ਤੇ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜ ਗਾਉ। ਤਾਂ ਤੇ ਜਗਿਆਸੂ ਨੇ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ, ਇਸ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਮਨ, ਬਚ ਤੇ ਕਰਮ ਨਾਲ ਹਉਮੈ ਦੀ ਨਵਿਰਤੀ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਹੁੰਦੀ ਏ। ਉਜ ਸੁਰਤਿ ਜੋੜ ਕਰ ਵੀ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਏ, ਪਰ ਘੱਟ। ਜੇ ਕਦੇ ਉਨਾ ਬਲ, ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਸੁਰਤਿ ਨੂੰ ਮੌੜ ਮੌੜ ਕੇ, ਹੋੜ ਹੋੜ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜੋੜੀਦਾ ਏ,

ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਵੀ ਬਲ ਲਾਈਏ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਮਨ ਵਿਚ ਨਿਰਮਲਤਾਈ ਆ ਜਾਂਦੀ ਏ ਤੇ ਮਨ ਦੇ ਤੱਖਲੇ ਭਜਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਮਨ ਵਿਚ ਠੰਗਮਾ ਤੇ ਸਹਿਜ ਆ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਤਾਂ ਤੇ ਮਨ ਤੇ ਕਰਮ ਨਾਲ ਨਾਲ ਟੁਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਝਬਦੇ, ਭਾਵ ਸੀਘਰ ਹੀ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ।

ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਦੇ ਸਦਕੇ ਇਸ ਉਕਤਵ ਵਿਚ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਮਨ ਘੱਟ ਘਬਰਾਇਆ ਏ ਤੇ ਅਸਲੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੌ :-

ਸਾ ਵਡਿਆਈ ਦੇਹਿ ਜਿਤੁ ਨਾਮਿ ਤੇਰੇ ਲਾਗਿ ਰਹਾਂ ॥ (ਪੰਨਾ ੯੯੦)

ਨਹੀਂ ਡੋਲਾਇਮਾਨ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਵੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਹੁਣ ਆਪ ਜੀ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਨਹੀਂ-ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਨਹੀਂ-ਛੱਡਣਾ, ਮਹਾਰਾਜ ਭਲੀ ਕਰਸਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਸੱਕ ਨਹੀਂ।

ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਮੀਠਾ ਲਾਗੈ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਨਕੁ ਮਾਂਗੈ ॥ (ਪੰਨਾ ੩੯੪)

ਫਿਰ :-

ਉਸ ਤੇ ਚਉਗੁਨ ਕਰੈ ਨਿਹਾਲੁ ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਸਦਾ ਦਇਆਲੁ ॥ (ਪੰਨਾ ੨੯੮)

ਮਨ Immediate results ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭੁੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਰਜਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ।

ਸਦਾ ਖੁਸ਼ ਰਹੋ।

† † †

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਦਰਾਸ : 9.2.76

ਵਲਵਲਿਆਂ ਭਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ, ਪ੍ਰੇਮ ਦੀਆਂ ਤਾਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਝਰਨਾਟ ਦੀ ਰੋਂ ਚਲਾਈ। ਧੰਨ ਹੈ ਉਹ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ਼ਰ, ਜੋ ਅੰਤਰ ਆਤਮੇ ਝਰਨਾਟਾਂ ਦਾ ਰਸ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ।

ਜਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸ ਪਿਆਸਾ ॥ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਸਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੯) ਕੇਵਲ ਦਰਸਨ ਦੀ ਪਿਆਸ ਵਾਲੇ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ

ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਬਲਿਹਾਰ, ਸਦਕੇ, ਕੁਰਬਾਣ ਤੇ ਘੋਲ ਘੁਮਾਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਾਹ ਵਾਹ ਸਰੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ! ਦਾਸ ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬਾਲਿ ਬਾਲਿ ਜਾਏ। ਸੌ ਦਾਸ ਆਪ ਤੋਂ ਸਦਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਦਰਸ ਪਿਆਸੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਅਗੋਰਾਂ ਹੈ। ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹੋ ਗਏ ਹੋਏ। ਹੋਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਵਣਗੀਆਂ। ਕਾਹਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ, ਰਜ਼ਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਏ।

ਦਾਤੇ ਦੇ ਹੱਥ ਦਾਤ ਹੁੰਦੀ ਏ। ਜਦ ਚਾਹੁਣ ਬਖਸ਼ ਦੇਣ। ਸਾਡਾ ਧਰਮ ਉਸ ਕੁੱਤੇ ਦੀ ਨਿਆਈ ਏ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਖਾਣਾ-ਖਾਂਦੇ ਮਾਲਕ ਵਲ, ਇਕ ਨੀਝ ਲਾ ਕੇ ਬੈਠਿਆ ਏ। ਜਦ ਕਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਉਸ ਵਲ ਪੈਂਦੀ ਏ ਤਾਂ ਉਹ ਕੁੱਤਾ ਪੂਛ ਹਲਾਂਦਾ ਏ ਕਿ ਹੇ ਮਾਲਕ, ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਬੁਰਕੀ ਪਾ। ਕੁੱਤੇ ਦੇ ਪੂਛ ਹਿਲਾਣ ਤੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਤਰਸ ਆ ਜਾਂਦਾ ਏ ਤੇ ਖਾਣੇ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਕੁੱਤੇ ਨੂੰ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਏ। ਸੌ ਸਾਨੂੰ ਦਰ ਦਾ ਕੁੱਤਾ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਏ ਤੇ ਲਿਵ ਲਾ ਕੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਦਰ ਤੇ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਅਵੱਸ਼ ਹੀ ਬੁਰਕੀ (ਨਾਮ ਦੀ) ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਉਸ ਮਾਲਕ ਦਾ ਸੁਭਾਉ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਦਾ ਚੇਤੇ ਰੱਖੀਏ ਤੇ ਸ਼ੁਕਰ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੋਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਲਈ ਤਰਲੇ, ਜੋਦੜੀਆਂ, ਮਿੰਨਤਾਂ, ਨਿਹੋਰੇ, ਅਰਦਾਸਾਂ, ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਏ। ਨਾਮ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਲੈਣ ਲਈ ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰੋ ਤੇ ਸਦਾ ਕਰਦੇ ਚਲੋ। ਇਸ ਦਾ ਫਲ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਪਿਆਰੇ ਗੁਰਮੁਖੋ, ਲੱਗੇ ਰਹੋ, ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰੀ ਚਲੋ। ਅਵੱਸ਼ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

+ + +

੧੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਬੰਗਲੌਰ : ਮਿਤੀ 11.4.66

ਤੇ ਇਹ ਨਿਭਾ ਕਰ ਸੋਲਨ ਮੁੜਨ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ (ਪੰਨਾ ੩) ਨਕਿ ਨਥ ਖਸਮ ਹਥ ਕਿਰਤੁ ਧਕੇ ਦੇ ॥ (ਪੰਨਾ ੬੫੩) ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਸਪਰੂਨ ਪੁਜਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਸੀ।

ਜਾ ਕਉ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਲਾਗੇ ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਸੋ ਕਹੀਅਤ ਹੈ ਸੂਰਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੫੮)

ਜਿਹ ਠਕੁਰੁ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨੁ ਭਯੋ ਸਤਸੰਗਤਿ ਤਿਹ ਪਿਆਰੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੯੬)

ਵੱਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋ। ਟੁਗੀ ਚਲੋ, ਰਾਹ ਸਿੱਧਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਾਰਿ ਜਾਉ ਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਉਪਰਿ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ ॥

ਮਹਾ ਉਦਿਆਨ ਅੰਧਕਾਰ ਮਹਿ ਜਿਨਿ ਸੀਧਾ ਮਾਰਗੁ ਦਿਖਾਯਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੨੨)

ਸਦਾ ਦੌਵੇਂ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡੋਂ ਤੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਰਸ ਭੁੰਚਦੇ ਰਹੋ।
ਸੁਭ ਅਸੀਸਾਂ ਸਹਿਤ।

+++

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬੰਗਲੋਰ : 18.2.76

ਇਸ ਦੌਰੇ ਦਾ ਸੰਗਤਾਂ ਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ
ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦੀਆਂ, ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਐਨਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ
ਸੇਵਾ ਸਫਲਤਾ ਬਖਸ਼ ਰਹੀ ਏ। ਇਹ ਮੇਹਰ ਹੈ। ਸਦਾ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ
ਬਣੀ ਰਹੇ। ਇਹ ਹੀ ਅਰਦਾਸਿ ਹੈ।

ਨਾਮ ਰਸਿ ਜੋ ਜਨ ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੇ ॥

ਮਨ ਤਨ ਨਾਮਹਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਨੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੬)

ਟੁਰ ਪਏ ਤੇ ਟੁਰਦੇ ਜਾਓਗੇ। ਰਾਹ ਸਹੀ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਈ, ਹੋਰ
ਹੋਸਨ। ਤਾਂ ਤੇ ਸੁਝਾਵ ਹੈ ਕਿ ਟੁਗੀ ਚਲੋ, ਟੁਗੀ ਚਲੋ, ਟੁਗੀ ਚਲੋ ! ਸਦਾ ਰਸ ਮਾਣਦੇ
ਰਹੋ।

+++

੧੬੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬੰਗਲੋਰ : 18.2.76

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀਆਂ ਪੁੱਜੀਆਂ, ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਈ।

ਜਿਸੁ ਰਸੁ ਆਇਆ ਸੋਈ ਜਾਨੈ ॥
ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਮਨ ਮਹਿ ਹੈਰਾਨੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੩)

ਹਰਿ ਰਸ ਉਪਰਿ ਅਵਰੁ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ਜਿਨਿ ਪੀਆ ਸੋ ਤ੍ਰਿਪਤਾਗਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੪੯੮)

ਇਹ ਰਸ ਛਾਡੇ ਉਹ ਰਸੁ ਆਵਾ ॥
ਉਹ ਰਸੁ ਪੀਆ ਇਹ ਰਸੁ ਨਹੀਂ ਭਾਵਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੪੨)

ਨਾਮੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਪੀਉ ਰੀ ਸਖੀਏ ਨਾਮੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਪੀਓ ॥

(ਪੰਨਾ ੮੦੨)

ਉਤਲਾ ਰਸ, ਨਿਰੰਤਰ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ, ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਹੀ ਬੇਨਤੀ ਪੂਰਬਕ ਸੁਝਾਵ ਹੈ ਕਿ ਲੱਗੇ ਰਹੋ, ਲੱਗੇ ਰਹੋ, ਲੱਗੇ
ਰਹੋ !! ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਹੋਰ ਹੋਵਣਗੀਆਂ !!

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਰਹੋ।

+++

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਿਤੀ : 6.6.76

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਵਲ ਆਦਮੀ ਦੀ ਬਿੜੀ ਤੱਦ ਜੁੜਦੀ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ
ਮਿਹਰ ਹੋਵੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ, ਰਾਹੇ ਪੈ ਗਏ ਹੋ। ਕਮਾਈ
ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਹੈ। ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਨਾਮ ਜਪਣ ਨਾਲ ਕਮਾਈ ਬੜੀ ਛੇਤੀ ਛੇਤੀ
ਫਲ ਲਿਆਂਦੀ ਏ। ਇਸੇ ਲਈ ਹੀ ਇਹ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਦਾ ਸਮਾਗਮ-ਮਨ ਰੂਪੀ
discharged ਬੈਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੂੜ ਚਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ
ਹੀ ਵੇਖੋਗੇ ਕਿ ਕੀ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਨੁਭਵ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਮਿਹਰਾਂ
ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਵਸਥਾ ਭੇਦ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਚਹੂਰ ਹਨ। ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ
ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਏ। ਇਹੀ ਨਾਮ
ਦੀ ਕਮਾਈ ਏ। ਪਰ ਜਗਿਆਸੂ ਇਸ ਤੇ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਨਤੀਜਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ

ਨਿਕਲਦਾ ਤੇ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਸਾਡਾ ਗੁਰੂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੇਹ ਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਦਾ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣੀ। ਸੁਖ ਹੋਸੀ।

ਸਦਾ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਰਹੋ।

† † †

੧੭੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਮਿਤੀ : 23.7.76

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਲਿਆਇਆ ਕਰੋ। ਮਹਾਰਾਜ਼ ਜੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਣਗੇ। ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਗਤ ਕਮਾਈ ਹੁੰਦਾ ਏ। ਇਹ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਤੁਕ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਲੇਸ਼ ਕਿਵੇਂ ਮਿਟ ਸਕਦਾ ਏ ? ਹੋਰ ਜਨਮ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਲੇਸ਼ ਨਾਲ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਕਲੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੈ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸਦਾ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਦੌਹਾਂ ਦੇ ਮਨ, ਉਚੇਚਾ ਬੀਬਾ ਦਾ, ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਚ ਹੋ ਜਾਸੀ। ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਦੀ ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਕਮਾਈ ਬਿਰਥੀ ਨਹੀਂ ਜਾਸੀ। ਨਾਮ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ, ਅਰਥ ਵਿਚ ਮਨ ਨੂੰ ਟਿਕਾ ਕਰ ਕਰਿਆ ਕਰੋ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਇਹ ਹੀ ਗੁਰਮੱਤਿ ਭਰਪੂਰ ਸੁਝਾਅ ਹੈ।

† † †

੧੭੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਮਿਤੀ : 13.9.76

ਤੁਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਸੁਭਾਗੇ ਹੋ ਜੋ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗ ਗਏ ਹੋ। ਇਹ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਏ, ਉਹ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਲੱਗਦਾ ਏ।
ਸੇ ਲਗੇ ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ॥ (ਪੰਨਾ ੬੦੮)

ਸਦਾ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸੁਰਤਿ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖੋ। ਕੋਈ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਰਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਵਿਖਾਣ ਵਾਲਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸੁਰਤਿ ਉਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਬੈਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਜਾਂ ਮੇਰਾ ਵੱਡਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਚੱਲਣ ਨਾਲ ਜੀਵ ਕਦੇ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਖਾਇਗਾ ਤੇ ਦੰਭੀਆਂ ਦੇ ਅੱਡੇ ਨਹੀਂ

ਚੜ੍ਹੇਗਾ। ਸਦਾ ਰੱਬ ਜੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਰੱਬ ਰੂਪ ਹੈ ਤੇ ਰੱਬ ਜੀ ਨਾਲ ਸਦਾ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖਦੀ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸਦਾ ਦਿੜ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਰੋਜ਼ ਨਿਤਨੇਮ ਬਣਾਉ ਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਰੋਜਾਨਾ ਚਲੋ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਹੋਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਣਗੇ। ਜਦ ਮਨ ਦਲਗੀਰੀ ਵਿਚ ਜਾਏ ਤਾਂ ਫੌਰਨ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਦਲਗੀਰੀ ਤੇ ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮਨ ਮੁੜ ਟਿਕਾਣੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਹੋਰ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ, ਟੇਕ ਨਹੀਂ, ਓਟ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਿਥੇ ਜਾ ਕੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਤਰਲੇ ਲੈਣੇ, ਜੋਦੜੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ, ਮਿੰਡਤਾਂ ਕਰਨੀਆਂ, ਹਾੜੇ ਕੱਢਣੇ, ਕੀਰਣੇ ਪਾਣੇ, ਅਰਦਾਸੇ ਤੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਤੇ ਲਿਲਕੜੀਆਂ ਕੱਢਣੀਆਂ, ਮੁੜ ਸੁਰਤਿ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਸਲੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦੇਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਉਪਰਲਾ ਸੁਝਾਅ ਅਪਨਾ ਕੇ ਰਹਿਣਾ। ਸੁਖ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲੇਗੀ।

ਸਦਾ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਰਹੋ।

+ + +

੧੭੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਪਟਿਆਲਾ : 21.9.76

ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਰੋਲ ਸਚਾਈ ਕਿ :-

**ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥
ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥**

(ਪੰਨਾ ੧੨)

ਫਿਰ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਬੁਝਦੇ ਕਿਉਂ ਮਨ ਲਿਪਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ? ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਇਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦਾ ਏ ? ਕਿਉਂ ਧੰਧੇ ਪਿਟਦਾ ਪਿਆ ਹੈ ? ਇਸ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੀ। ਗੁਰਮੱਤਿ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਉੱਤਰ ਦੇਸੀ।

ਆਪ ਜੀ ਤਾਂ ਇਸੇ ਅਰਦਾਸਿ ਵਿਚ ਰਹੋ ਕਿ :-

ਸਾ ਵਡਿਆਈ ਦੇਹਿ ਜਿਤੁ ਨਾਮਿ ਤੇਰੇ ਲਾਗਿ ਰਹਾਂ ॥ (ਪੰਨਾ ੬੬੦)

ਅਰਦਾਸਿ ਕਬੂਲ ਹੋਸੀ ਤੇ ਢੋ ਢੁੱਕ ਪੈਣਗੇ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਸੀ। ਅਵੱਸ ਹੋਸੀ।

+ + +

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਿਤੀ : 5.10.76

ਸਾ ਵਡਿਆਈ ਦੇਹਿ ਜਿਤੁ ਨਾਮਿ ਤੇਰੇ ਲਾਗਿ ਰਹਾਂ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੯੦)

ਜੇ ਇਹ ਮੰਗ ਮੰਗਦੇ ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਅਵੱਸ਼ ਹੀ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਬਾਧਕ ਗੱਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਆਵਣਗੀਆਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਨਿਰਕਾਰ, ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ ਤੇ ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਆਪ ਸਹਾਇਕ ਬਣ ਕਰ, ਸਾਰੀਆਂ Hurdles ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਆਪਣੀ Self-willedness ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮੰਗਣੀ ਏ। ਮੰਗ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਏਗੀ ਪਰ ਇਸ ਦੇ Consequences (ਅੰਜਾਮ) ਆਪ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਚ ਕਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਭਾਣੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦੂਖ ਨਿਕਲਦਾ ਏ।

ਐਸੀ ਮਾਂਗੁ ਗੋਬਿਦ ਤੇ ॥
ਟਹਲ ਸੰਤਨ ਕੀ ਸੰਗੁ ਸਾਧੂ ਕਾ
ਹਰਿ ਨਾਮਾਂ ਜਪਿ ਪਰਮ ਗਤੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨੯੮-੯੯)

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵੱਸੋ।

+++

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬੰਗਲੋਰ : 30.11.76

ਧੰਨਿ ਧੰਨਿ ਤੇ ਜਨ ਜਿਹ ਘਟਿ ਬਸਿਓ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੬੮)

ਜਾ ਕਉ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਲਾਗੋ ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਸੋ ਕਹੀਅਤ ਹੈ ਸੂਰਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੭੮-੮੦)

ਜਿਹ ਠਾਕੁਰੁ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨੁ ਭਯੋ ਸਤਸੰਗਤਿ ਤਿਹ ਪਿਆਰੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੮੬)

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ। ਪੁਸ਼ਨਤਾ ਹੋਈ। ਹੁੰਜਲ ਨੇੜੇ ਨੇੜੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਮੰਜਲ ਵੱਲ ਪੈਰ ਛੇਤੀ ਟੁਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਜਨਮ ਵਿਚ ਉਸ ਟੀਸੀ ਮੰਜਲ ਤੇ ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਨੇ ਪੁੱਜ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੋ ਜਾਣਾ ਏ। ਇਹ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਵਸ਼ ਹੀ, ਇਸ ਜਨਮ ਵਿਚ ਹੋਣ ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਹਨ। ਫਿਰ ਦਲਗੀਗੀ ਕਿਉਂ ? ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਕਿਉਂ ? ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਕਿਉਂ ? ਫਿਕਰ ਤੇ ਤੌਖਲੇ ਕਿਉਂ ? ਜੋਦੜੀਆਂ ਕਰੀ ਚਲੋ, ਨਿਮਾਣੇ ਹੋਰ ਕਰ, ਤਰਲੇ ਕਰੀ ਚਲੋ, ਮਿੰਨਤਾਂ, ਸਮਾਜਤਾਂ ਕਰੀ ਚਲੋ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹਾੜੇ ਕੱਢੀ ਚਲੋ :-

ਅਬ ਕੀ ਬਾਰ ਬਖਸਿ ਬੰਦੇ ਕਉ ਬਹੁਰਿ ਨ ਭਉਜਲਿ ਫੇਰਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੧੦੪)

ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਪਾਈ ਚਲੋ :-

ਹਾ ਹਾ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ॥
ਹਮ ਤੇ ਕਿਛੁ ਨ ਹੋਇ ਮੇਰੇ ਸੂਮੀ
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨਾ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੨੫)

ਢੀਠ ਬਣ ਕਰ, ਇਸ ਦਾਨ ਲਈ ਸਨਿਮ੍ਰ ਹੋ ਕਰ ਡੰਡ ਪਾਈ ਚਲੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨ ਰੂਪੀ ਝੋਲੀ ਅੱਡੀ ਵਿਚ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਦਾਨ ਪੈਂਦਾ ਏ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਵਸ਼ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਰਹਿਣ।

† † †

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ।।

ਬੰਗਲੋਰ : 30.11.76

ਅਸੀਂ ਸਦਾ ਹੀ ਹਰ ਵੇਲੇ ਇਸ ਤੁਕ ਨੂੰ ਵੀਚਾਰ ਸਹਿਤ Repeat ਕਰਦੇ ਰਹੀਏ ਕਿ
ਹਾ ਹਾ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ॥

ਹਮ ਤੇ ਕਿਛੁ ਨ ਹੋਇ ਮੇਰੇ ਸ਼ੂਅਮੀ
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨਾ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੭੫)

ਤਾਂ ਤੇ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਨਾ ਬਿਰਦ ਪਾਲਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਬਿਰਦ ਪਤਿਤ ਉਧਰਨ ਹੈ ਤੇ ਸਾਡਾ ਸੁਭਾਵ ਭੁਲਨਹਾਰ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਢੀਠ ਮੰਗਤੇ ਦੀ ਨਿਆਈ ਢੀਠ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਅੱਗੇ ਇਸ ਦਾਨ ਲਈ ਜੋਦੜੀਆਂ ਕਰਦੇ ਰਹੀਏ, ਤਰਲੇ, ਹਾੜੇ ਕੱਢਦੇ ਰਹੀਏ, ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਦੇ ਰਹੀਏ, ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੀਏ। ਪਰ ਨਿਮਾਣੇ ਤੇ ਨਿਤਾਣੇ ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਦਿਲੋਂ ਕਰੀਏ। ਫਿਰ ਅਵਸ਼ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਪੁਕਾਰ ਸੁਣ ਕਰ, ਵਿਲਕਦੀਆਂ ਹੂਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਆਪ ਦੇ ਪਾਸ ਬਾਣੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਸੋ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਠੰਦੂਮਾ ਤੇ ਸਹਿਜ ਅਵਸਥਾ ਮਿਲਸੀ। ਬਾਣੀ ਹੀ ਨਾਮ ਹੈ। ਸੋ ਇਸ ਦੀ ਕਮਾਈ ਮਨ, ਬਚ, ਕਰਮ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਸਦਾ ਦਾ ਖੇੜਾ, ਸਦਾ ਦਾ ਸੁਖ, ਸਦਾ ਦਾ ਰਹਿਸ਼, ਸਦਾ ਦਾ ਆਨੰਦ, ਸਦਾ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ, ਸਦਾ ਦੀ ਤ੍ਰ੍ਯਿਪਤੀ ਤੇ ਸਦਾ ਦਾ ਹੁਲਾਸ਼ ਮਿਲਸੀ।

ਸੰਤਨ ਦੁਖ ਪਾਏ ਤੇ ਦੁਖੀ ॥

(ਕਬਿਯੋਬਾਚ, ਬੇਨਤੀ ਚੌਪਾਈ ਪਾ: ੧੦)

ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ। ਨਿਰੰਕਾਰ ਸੁਖ ਦੁਖ ਰਹਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੁਖੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰਿ ਮਾਰਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੮੦)

ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਦਾ ਹੈ।

+++

੧੭੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਿਤੀ : 9.12.76

ਇਹ ਬੜੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਤੇ ਲਾਭ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਿੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਈ ਹੈ। ਐਨੀ ਘਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦਾ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ ਵਿਚ ਸਦਾ ਰਹਿਆ ਕਰੋ। ਇਹ ਹੀ ਸੁਝਾ ਭਰੀ ਬੇਨਤੀ

ਏ। ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ, ਉਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਨਾ ਵਿਸਾਰਨਾ ਤੇ ਆਸਰਾ ਤੇ ਟੇਕ ਵੀ ਕੇਵਲ, ਉਸੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਰੱਖਣਾ। ਕਦੇ ਵੀ ਭੁੱਲ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਰਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਥੱਲੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੱਡਾ ਹੀ ਵੱਡਾ ਰਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਵਖਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ-ਇਸ ਵਿਚ ਮੈਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਾਂ, ਅਪਣੀ ਸੁਰਤਿ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣਾ ਹੈ, ਸਦਾ ਰੱਖਣਾ ਹੈ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਅਧਾਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਸਹਾਰਾ ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਸਭ ਕੁਝ-ਮਾਣ ਤਾਣ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਸੁਝਾਵ ਭਰੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਆਮਲ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਸਦਾ ਦਾ ਆਨੰਦ, ਸਦਾ ਦਾ ਖੇੜਾ, ਸਦਾ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ, ਸਦਾ ਦਾ ਰਹਿਸ਼, ਸਦਾ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਿਚ ਖੋਡੋਗੇ। ਕਦੀ ਕੋਈ ਤੌਖਲਾ, ਦਲਗੀਰੀ, ਛਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ, ਚਿੰਤਾ, ਕਾੜਾ, ਸਾੜਾ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪੇਗਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਦਾ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ।

+ + +

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਿਤੀ : 10.12.76

ਏਥੇ 27.11.76 ਨੂੰ ਪੱਜੇ। ਇੱਥੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਸੀ ਤੇ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਮਦਰਸ਼ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਇਥੋਂ ਦੀ ਸੰਗਤਿ ਦੀ ਰੁਚੀ, ਨਿਸ਼ਕਪਟਾ, ਚਾਉ ਤੇ ਉਮਾਹ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ ਬਾਹਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਿਯੁਕਤ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਲਈ ਹੀ ਰਹੇ, ਪਰ ਨਾਮ ਰਸੀਆਂ ਦੇ ਜਦ ਨੇਤ੍ਰ ਜਲ ਭਰਪੂਰ ਵੇਖੇ ਤਾਂ ਨਾਂਹ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀ। ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਤੁਕ ਪੜ੍ਹੀ ਕਿ ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਆਪਣੀ ਵਲਵਲੇ ਭਰੀ ਰੀਝ ਇੰਜ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ :-

ਨਾਨਕ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਜੋ ਕਰਹਿ ਹਉ ਤਨੁ ਮਨੁ ਤਿਨੁ ਕਉ ਦੇਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੫੧੫)

ਫਿਰ ਮੈਨੂੰ ਛੇਤੀ ਪੁੱਛ ਕੀਤੀ ਕਿ “ਕੀ ਅਸੀਂ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਵਾਹ ਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਤਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹਾਲਾਂ ਬਣੇ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦੇਵੇਂ। ਅਸੀਂ ਤਨ ਮਨ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦੇ, ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਤੁਹਾਥੇ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਵਾਹ ਵਾਹ ਕਰਨ ਲਈ-ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਥ ਬੈਠ ਕਰ-ਮੰਗਦੇ ਆਂ” ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਕੋਈ ਉਤਰ ਨਾ ਰਹਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ, ਉਮਾਹ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅੱਗੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕਨੇ ਪਏ, ਤਾਂ ਦੋਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕਰ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਲਵਲੇ ਭਰੀ ਸੱਧਰ ਮੰਨਣੀ ਪਈ। ਹੁਣ ਅਸੀ ਏਥੋਂ ਮਦਰਾਸ ਨੂੰ 3.1.77 ਨੂੰ
ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਕਮਾਵਣੇ ਸਚਾ ਏਹੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥

(ਪੰਨਾ 42)

ਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ, ਨਾਮ ਦਾ ਸਿਮਰਨ, ਨਾਮ ਦਾ ਧਿਆਨ, ਐਨੇ ਔਖੇ ਨਹੀਂ,
ਜਿੰਨਾਂ ਕਿ ਨਾਮ ਦਾ ਹੁਕਮ-ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੈ। ਜੋ ਜਗਿਆਸੂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਮਾਲਾ
ਫੇਰਦਾ ਰਹੇ ਤੇ ਪਾਠ ਕਰਦਾ ਰਹੇ, ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਜੀਵਣ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਘਟਾਉਂਦਾ
ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਕੀ ਲਾਭ। ਸੋ ਜਦ ਤਾਈ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ
ਜੀਵਨ ਢਾਲਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ, ਸਾਡੀ ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ
ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਮੀ ਵਿਚ ਲੀਨ (Merge) ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕਮਰ ਕੱਸਾ
ਕਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੀ ਕਮਾਈ ਕਰੀਏ ? ਆਉ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰੀਏ ਕਿ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ
ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਜੀਉ, ਸਾਨੂੰ ਦਾਨ ਬਖਸ਼, ਸਾਡੀਆਂ ਝੋਲੀਆਂ ਵਿਚ ਖੈਰ ਪਾ, ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਤੇ
ਪਿਆਰ ਦੀ ਕਣੀ ਬਖਸ਼ ! ਜ਼ਰੂਰ ਬਖਸ਼ !!

ਅਸਾ ਜੋਰੁ ਨਹੀਂ ਜੇ ਕਿਛੁ ਕਰਿ ਹਮ ਸਾਕਹ

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਬਖਸਿ ॥

(ਪੰਨਾ 236)

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

† † †

੧੬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ।।

ਬੰਗਲੌਰ : 10.12.76

ਪਿਆਰ ਭਰਿਆ ਪੱਤਰ ਮਿਲਿਆ।

ਆਪ ਹੁਣ ਉਸ ਦੀ ਮੇਹਰ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣੇ ਰਹੋ। ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ
ਨਹੀਂ ਜਾਣ। ਸਦਾ ਸਹਾਇਕ ਤੇ ਸਦਾ ਪਿਆਰੇ ਵਲ ਪਾਲੜੂ ਕੁੱਤੇ ਦੀ ਨਿਆਈ ਝਾਕਦੇ
ਰਹਿਣਾ ਏ। ਮਾਲਕ ਦਾ ਬਿਰਦ ਹੁੰਦਾ ਏ ਕਿ ਉਹ ਪਾਲੜੂ ਕੁੱਤੇ ਨੂੰ ਗਿਰਾਹੀ ਪਾ ਕੇ
ਪਾਲਦਾ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਪਾਲੜੂ ਕੁੱਤੇ ਵਾਂਗ-ਉਸ ਸਿਰਜਣਹਾਰ, ਪਾਲਣਹਾਰ,

ਬਖਸ਼ਨਾਹਰ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੇ ਕੁੱਤੇ ਬਣੇ ਰਹੀਏ, ਇਸੇ ਵਿਚ ਸੁੱਖ ਹੈ। ਇਸੇ ਵਿਚ ਲਾਭ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਜੋ ਕਰਹਿ ਹਉ ਤਨੁ ਮਨੁ ਤਿਨੁ ਕਉ ਦੇਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੫੧੫)

ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਕਮਾਵਣੇ ਸਚਾ ਏਹੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੫੨)

ਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ ਸੌਖਾ ਹੈ। ਨਾਮ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਸੌਖਾ ਹੈ। ਪਰ ਨਾਮ ਦੇ ਹੁਕਮ-ਜੋ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੈ-ਦੀ ਕਮਾਈ ਬੜੀ ਅੱਖੀ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਢਾਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮਨ ਨਾਲ ਘੋਲ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਖਿਡਾਉਣਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਮਾਲਾ ਤੇ ਪਾਠਾਂ ਤੇ ਜੋਰ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਦੀ ਮਾਲਾ ਤੇ ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ। ਕੀ ਐਸੇ ਲੋਕ ਸਦਾ ਦਾ ਖੇੜਾ, ਸਦਾ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ, ਸਦਾ ਦਾ ਆਨੰਦ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ? ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ। ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰੀਏ ਤੇ ਜੀਵਨ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਲੀਏ। ਇਹ ਘੋਲ ਹੈ। ਜੇ ਛਿੱਗ ਪਈਏ ਤਾਂ ਦਿਲ ਨਾ ਛੱਡੀਏ। ਕੱਪੜੇ ਝਾੜ ਕੇ ਫਿਰ ਘੋਲ ਕਰੀਏ। ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਸੀ।

ਜੋ ਜਨ ਲੂਝਹਿ ਮਨੈ ਸਿਉ ਸੇ ਸੁਰੇ ਪਰਧਾਨਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੦੮੯)

ਤਾਂ ਤੇ :-

ਮਨ ਸਿਉ ਜੂਝਿ ਮਰੈ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਏ ਮਨਸਾ ਮਨਹਿ ਸਮਾਏ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੫੩)

† † †

੧੬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਿਤੀ : 29.12.76

ਵਲਵਲੇ ਤੇ ਸੱਧਰਾਂ ਭਰੀ, ਦਿਲ ਨੂੰ ਟੁੰਬਣ ਵਾਲੀ ਪੱਤ੍ਰਕਾ ਮਿਲੀ। ਪੱਤ੍ਰਕਾ ਰੀਝਾਂ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਹੈ। ਅਰਦਾਸਿ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ

ਸਾ ਵਡਿਆਈ ਦੇਹਿ ਜਿਤੁ ਨਾਮਿ ਤੇਰੇ ਲਾਗਿ ਰਹਾਂ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੬੦)

ਉਹ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਉਹ ਪਾਲਨਹਾਰ, ਉਹ ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ, ਉਹ ਨਿਰੰਕਾਰ, ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਸਦਾ ਆਪਣੀ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਆਪ ਸਾਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਖੇਡੋਂ।

ਨਿਮਖ ਨ ਬਿਸਰਉ ਤੁਮਕਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਦਾ ਭਜਹੁ ਜਗਦੀਸ ॥

(ਪੰਨਾ ੪੯੬)

ਸਦਾ ਜੋਦੜੀਆਂ, ਤਰਲੇ, ਮਿੰਨਤਾਂ, ਹਾੜੇ ਤੇ ਨਿਹੋਰੇ ਕੱਢਦੇ ਰਿਹਾ ਕਰੋ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਭਿਆਸ ਕਰਿਆ ਕਰੋ :-

ਹਾ ਹਾ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ॥

ਹਮ ਤੇ ਕਿਛੁ ਨ ਹੋਇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਰਾਮੀ

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨਾ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਗਨਿ ਕੁਟੰਬ ਸਾਗਰ ਸੰਸਾਰ ॥ ਭਰਮ ਮੋਹ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧਾਰ ॥ ੧ ॥

ਊਚ ਨੀਚ ਸੂਖ ਦੂਖ ॥ ਧ੍ਰਾਪਸਿ ਨਾਹੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੂਖ ॥ ੨ ॥

ਮਨਿ ਬਾਸਨਾ ਰਚਿ ਬਿਖੈ ਬਿਆਧਿ ॥

ਪੰਚ ਦੂਤ ਸੰਗਿ ਮਹਾ ਅਸਾਧ ॥ ੩ ॥

ਜੀਅ ਜਹਾਨੁ ਪ੍ਰਾਨ ਧਨੁ ਤੇਰਾ ॥

ਨਾਨਕ ਜਾਨੁ ਸਦਾ ਹਰਿ ਨੇਰਾ ॥ ੪ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੨੫)

ਹਾਂ ਜੀ, ਹੇ ਪ੍ਰਭ ! ਰੱਖ ਲਓ, ਰੱਖ ਲਓ। ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਰਾਮੀ ! ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦਿਓ।

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਕੁਟੰਬ, ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ।

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਭਰਮ (Superstition), ਮੋਹ (Attachment), ਅਗਿਆਨ (Ignorance), ਅੰਧਾਰ (Darkness) ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਊਚ, ਨੀਚ ਤੇ ਸੂਖ, ਦੂਖ ਇਸ ਵਿਚ ਹਨ। ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦੀ ਭੂਖ ਰੱਜਦੀ ਨਹੀਂ। ਮਨ ਵਾਸਨਾ ਵਿਚ ਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ

ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਵਿਚ ਰਚਿਆ ਪਿਆ ਹੈ ਤੇ ਪੰਚ ਦੁਸ਼ਟ-ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ, ਹੰਕਾਰ ਮਨ ਨਾਲ ਚਿੰਖੜੇ ਪਏ ਹਨ, ਇਹ ਅਵੈੜੇ ਹਨ, ਖਰੂਦੀ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ, ਦੁਹਾਈ ਹੈ। ਕਿਪਾ ਕਰਕੇ ਬਖਸ਼ੇ ! ਬਖਸ਼ੇ !! ਇਹ ਜਹਾਨ ਦੇ ਜੀਵ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਨ ਤੇ ਧਨ ਤੇਰੇ ਹੀ ਸਦਾ ਸਮਝਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਆਪ ਨੂੰ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹੀ ਨੇੜੇ ਜਾਣਾ ਫਿਰ ਕੋਈ ਭੁਲ ਨਹੀਂ ਹੋਸੀ।

ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਹੱਸੋ, ਰੱਸੋ, ਖੇਡੋ ਤੇ ਵੱਸੋ।

† † †

੧੬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਮਦਰਾਸ : 10.1.77

ਤੁਹਾਡੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਵਲਵਲਾ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦਾ ਦਾਨ ਬਖਸ਼ਣ ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਸੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ, ਉਸ ਸਰਬ ਸਮਰੱਥ ਜੀਓ, ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ, ਸਦਾ ਸਥਿਰ ਨਿਰੰਕਾਰ-ਵਿਚ ਸਮਾ ਜਾਓ ਤੇ :-

ਬਹੁਰਿ ਨ ਭਉਜਲਿ ਫੇਰਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੧੦੮)

ਤੁਹਾਡੀ ਸੱਧਰ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਦਾ ਬਣੀ ਰਹੇ। ਤੁਹਾਡੀ ਰੀਝਾਂ ਭਰੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਫਲ ਲੱਗਣ। ਲੱਗਣਗੇ ਵੀ ਅਵਸ਼ਾਸ। ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਹਿਰਦੇ ਨੂੰ ਭਾਗ ਲੱਗਦੇ ਨੇ।

ਜੋ ਸਰਣਿ ਆਵੈ ਤਿਸੁ ਕੰਠਿ ਲਾਵੈ ਇਹੁ ਬਿਰਦੁ ਸੁਆਮੀ ਸੰਦਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੫੪੪)

ਤਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਚਰਨ ਸਰਨ ਰਹੋ ਤੇ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣਾ ਮਨੁਖਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਰੋ। ਸਦਾ ਹੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਦੀ ਵਾੜ ਵਿਚ ਉਠੋ, ਬੈਠੋ, ਹੱਸੋ, ਖੇਡੋ-ਇਹ ਹੀ ਅਰਦਾਸਿ ਹੈ।

ਜਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸ ਪਿਆਸਾ ॥

ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਸਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੬)

ਕੇਵਲ ਦਰਸ ਅਕਾਂਖਿਆਂ ਦੇ ਪਿਆਸੇ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ
ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਜਾਣੀਏ ?

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

+++

੧੬ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਦਰਾਸ : 10.1.77

ਗਾਹ ਤੇ ਟੁਰ ਪਏ ਹੋ। ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹੋਰ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਸਾਡਾ
ਕਰਤੱਵ ਕੇਵਲ ਉਸ ਦੀ ਮੇਹਰ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੀ
ਕਿਪਾ ਦੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਕਿਪਾ ਦਿਸ਼ਟੀ ਲੈਣ ਲਈ, ਤਰਲੇ, ਜੋਦੜੀਆਂ,
ਨਿਹੋਰੇ, ਮਿਠੰਤਾਂ, ਹਾੜੇ ਕੱਢਦੇ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ।

ਹਾ ਹਾ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ॥
ਹਮ ਤੇ ਕਿਛੁ ਨ ਹੋਇ ਮੇਰੇ ਸੂਮੀ
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨਾ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੨੫)

ਇਹ ਹੈ ਭੇਟ ਦੀ ਗੱਲ ਉਸ ਪ੍ਰਕੁਦੀ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਲੈਣ ਦੀ।

+++

੧੬ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬੰਬਈ : 31.1.77

ਕਿੰਨਾ ਕੋਈ ਟਿਲ ਲਾਵੇ ਤੇ ਯਤਨ ਕਰੇ ਕਿ ਨਾਮ-ਰਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸਾਂ ਤੇ
ਪਰਗਟ ਕਰਾਂ, ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂ ? ਉੱਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ।

ਪਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਹੀਂ। ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਸਦਾ ਬਣੀਆਂ ਰਹਿਣ
ਤੇ ਇਹ ਝਰਨਾਟਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲ ਜਾਣ। ਝਰਨਾਟਾਂ (Vibrations) ਛਿੜਨ ਮਗਰੋਂ ਮਨ
ਕਿੰਨਾਂ ਹਲਕਾ, ਰਸ-ਭਰਪੂਰ, ਆਨੰਦਮਈ, ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਇਸ
ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਗਿਆਂ ਹੀ ਜਾਣੀਦਾ ਹੈ। ਨਾਮ ਰਸੀਆ ਹੀ ਨਾਮ ਰਸ

ਦੀ ਕਦਰ ਪਾਂਦਾ ਏ। ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਹੋਰਾ ਫੇਰੀ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਪਈਏ ਪਰੰਤੂ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਦਸ਼ਾ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹਨ। ਮੇਹਰਾਂ ਹਨ। ਤਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ ਵਿਚ ਰਹੀਏ ਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਦਰ ਢਠਨੀ ਕਦੇ ਨ ਛੱਡੀਏ। ਛੱਡਕੇ ਜਾਈਏ ਭੀ ਕਿਥੇ ? ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਵੱਡਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੈ ਨਹੀਂ। ਤਦੇ ਤਾਂ ਸਹਿਬ ਜੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ :-

ਤਾਂ ਕੀ ਸਰਨਿ ਪਰਿਓ ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਜਾ ਤੇ ਉਪਰਿ ਕੇ ਨਾਹੀ ॥

(ਪੰਨਾ ੮੨੮)

ਵਾਹ ਸੇਰੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ, ਆਪ ਧੰਨ ਹੋ। ਧੰਨ ਹੋ ! ਧੰਨ ਹੋ !!

ਤੁਧਨੋ ਛੋਡਿ ਜਾਈਐ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਧਰਿ ॥

ਆਨ ਨ ਬੀਆ ਤੇਰੀ ਸਮਸਰਿ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੨੯)

ਹਾਂ ਜੀ, ਹਜੂਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿੱਥੇ ਜਾਈਏ ? ਹਜੂਰ ਵਰਗਾ ਹੋਰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ :-

ਤੁਮਰੀ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ਆਸਾ ਤੁਮ ਹੀ ਸਜਨ ਸੁਹੇਲੇ ॥

ਰਾਖਹੁ ਰਾਖਨਹਾਰ ਦਇਆਲਾ ਨਾਨਕ ਘਰ ਕੇ ਗੋਲੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੨੮)

ਹਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ,

ਰਾਖਹੁ ਅਪਨੀ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭ ਮੌਹਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੇ ॥

ਸੇਵਾ ਕਛੂ ਨ ਜਾਨਉ ਨੀਚੁ ਮੂਰਖਾਰੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੮੦੯)

ਹਾ ਹਾ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ॥

ਹਮ ਤੇ ਕਿਛੂ ਨ ਹੋਇ ਮੇਰੇ ਸ਼ਾਮੀ

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨਾ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੨੫)

ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਦਇਆ ਦੇ, Grace ਦੇ, ਕਿਰਪਾ ਦੇ, ਮੇਹਰ ਦੇ, ਫਜ਼ਲ ਦੇ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ, ਨਦਰ ਦੇ, ਮਿਹਰਮਤ ਦੇ, ਜੀਵ ਦੀ ਲੂਲੀ ਲੰਗੜੀ ਅਲਪੱਗ ਮਤ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਏ ? ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਨਦਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਆਣ ਲਈ ਜੋਦੜੀਆਂ, ਮਿੰਨਤਾਂ, ਤਰਲੇ, ਹਾੜੇ, ਅਰਦਾਸਾਂ, ਬੇਨਤੀਆਂ ਤੇ ਨਿਹੋਰੇ ਕੱਢਦੇ ਰਹੀਏ। ਇਹ ਹੀ ਇਕ ਰਾਹ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਮੱਤਿ ਦਿੜਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸੋ ਆਪਾਂ ਇਹ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ। ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ।

ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਬਣੀਆਂ ਰਹਿਣ।

+ + +

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਰੂਨ : 12.3.77

ਤਾਂ ਤੇ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰੋ :-

ਅਰਦਾਸਿ ਕਰੀ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਆਗੈ
ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਜੀਵਾ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ॥

(ਪੰਨਾ 28੯)

ਜਿਸ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੁੰਦੀ ਏ :-

ਸੇ ਲਾਗੇ ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ॥ (ਪੰਨਾ ੬੦੮)

ਇਹ ਅਰਦਾਸਿ ਕਿਉਂ ? ਇਸ ਲਈ ਕਿ :-

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਰਤੀ ਜਗ ਅੰਤਰਿ ਇਸੁ ਬਾਣੀ ਤੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਾਇਦਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੦੬੬)

ਅਤੇ :-

ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਮੀਠੀ ਅਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰ ॥
ਜਿਨਿ ਪੀਤੀ ਤਿਸੁ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨੨੫)

ਤੇ ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਾਰੰਟੀ ਏ :-

ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਪਰਾਪਤਿ ਦਰਸਨੁ ॥
ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੁ ਪਰਸਨੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੦੩੨)

ਪਰਸਨ ਦਾ ਭਾਵ ਅਵਸ਼ ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਪਰਸ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
ਬਾਣੀ ਬਿਰਲਾਉ ਬੀਚਾਰਸੀ ਜੇ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ॥
ਇਹ ਬਾਣੀ ਮਹਾ ਪੁਰਖ ਕੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਹੋਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੩੫)

ਕਿਆ ਜੌਰ ਭਰੀ ਗਾਰੰਟੀ ਹੈ ! ਵਾਹ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ,
ਵਿਲਕਦੀਆਂ ਭਟਕਦੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਗਾਰੰਟੀ ਏ। ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਏ।
ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਈਏ। ਵਾਰੀ ਜਾਈਏ :-

ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਤਿਸੁ ਮਿਤ੍ਰ ਵਿਚੋਲੇ ਜੈ ਮਿਲਿ ਕੰਤੁ ਪਛਾਣਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੬੪)

ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹੋ।

ਆਪਣੀ ਬਿੜੀ ਸਦਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖੋ। ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ
ਰੱਖਣੀ। ਸੁੱਖ ਮਿਲਸੀ।

+++

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

(ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ : 19.5.77 ਵਿਚੋ)

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਕਦੇ ਵੀ, ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਤੇ ਆਪਣੀ
ਸੁਰਤਿ ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਬੇਲ ਰੱਖਣੀ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਬਸੇ ਮੇਰੇ ਵੀ,
ਸੁਰਤਿ ਦਬੇਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਭੁਲਣ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੋ ਅਭੁਲੁ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾਰੁ॥ (ਪੰਨਾ ੯੧)
ਹੈ, ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

+++

੧੬੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪੂਰਨ : 27.5.77

ਅਥਿਨਾਸੀ ਖੇਮ ਚਾਹਹਿ ਜੇ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਸਿਮਰਿ ਨਾਰਾਇਣ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੧੮)

ਅਰਥ, ਹੇ ਇਨਸਾਨ ! ਜੋ ਤੂੰ ਸਦਾ ਦਾ ਖੇੜਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਾ-ਨਾਸ ਹੋਣ
ਵਾਲੇ ਨਾਰਾਇਣ ਦਾ ਸਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ।

ਕਿੰਨੀ ਭਾਰੀ ਗਾਰੰਟੀ ਏ ! ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕਮਾਇਗਾ, ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਪਾਇਗਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਐਵੇਂ ਗੱਪ ਨਹੀਂ ਮਾਰ ਰਹੇ। ਤਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਅਸੀਂ, ਇਸ ਗਾਰੰਟੀ ਨੂੰ ਪਰਖਦੇ ਤੇ ਲਾਭ ਉਠਾਂਦੇ ? ਇਹ ਸਾਡੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਏ। ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ। ਇਸੇ ਵਿਚ ਸੁੱਖ ਹੈ।

ਡਿਠਾ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸੁਖੁ ਨ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਹੋਸੀ ਛਾਰੁ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ਜਨੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੨੨)

ਤਾਂ ਤੇ :-

ਮਨਹੁ ਨ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਅਹਿਨਿਸਿ ਧਿਆਈਐ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੫੨)

+++

੧੬ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਦਰਸਾ : 13.6.77

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਬਿਛੁਰਤ ਆਨਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨੧੯)

ਹਾਂ ਜੀ ਬੰਧਨ ਕੱਟ ਕੇ, ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ, ਵਿਛੜੇ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਏ। ਤਸੀਂ ਤੁਰੇ ਚਲੋਂ। ਮਿਲ ਤਾਂ ਗਏ ਹੋਏ। ਹੁਣ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਿਆ ਕਰੋ ਕਿ “ਹੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ, ਹੁਣ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਵਿਛੋੜਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜਿਹੜਾ, ਅਗਨਿ ਕੁਟੰਬ ਸਾਗਰ ਸੰਸਾਰ ॥ ਭਰਮ ਮੌਹ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧਾਰ ॥ (ਪੰਨਾ ੬੨੫) ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਮੁੜ ਨ ਖੁੱਭੇ। ਇਹ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਸਦਾ ਬਣੀ ਰਹੇ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਅਗਨੀ ਦਾ ਸਾਗਰ ਹੈ ਤੇ ਸਾੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਰਮ ਹੈ, ਮੌਹ ਹੈ, ਅਗਿਆਨਤਾ ਹੈ ਤੇ ਹਨੇਰਾ ਹੈ”। ਜਦ ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਸਦਾ ਇਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰੋ ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ ਉਹ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਸਮਝ ਬੈਠੀ ਏ। ਇਹ ਤਾਂ ਅਗਨੀ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ (Superstitions, attachments, Ignorance ਤੇ darkness) ਹੈ। ਜਦ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਇਸ ਦੀ Continuity ਹੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੇੜਾ ਪਾਰ ਹੈ। ਸਦਾ ਦਾ ਆਨੰਦ, ਸਦਾ ਦਾ ਬੇੜਾ, ਸਦਾ ਦਾ ਰਹਸ, ਸਦਾ ਦੀਆਂ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ, ਸਦਾ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸਦਾ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਦਾ ਦੀ ਝਰਨਾਟ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਨੂੰ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਨਹੀਂ

ਜਾਣ ਦੇਂਦੀ। ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਇਹ ਅਵਸਥਾ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ ਵਿਚ ਤੇ ਅਰਦਾਸਿ ਵਿਚ ਟਿਕੇ ਰਹੋ ਤੇ ਤਰਲੇ, ਮਿੰਡਾਂ, ਜੋਦੜੀਆਂ, ਨਿਹੌਰੇ ਕੱਢਦੇ ਰਹੋ, ਮਹਾਰਾਜ਼ ਹੋਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ।

ਹਰਿ ਜਨ ਕੇ ਵਡ ਭਾਗ ਵਡੇਰੇ
ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਰਧਾ ਹਰਿ ਪਿਆਸ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੦)

ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਡੇ ਭਾਗ ਹਨ, ਇਹ ਤੁਕ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਬਖਸ਼ਦੀ ਹੈ।
ਸਦਾ ਰੰਗ ਰਤੇ ਰਹੋ।

† † †

੧੭੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪ੍ਰਤੁਨ : 24.6.77

ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਦਾ ਭਾਣੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ, ਸਦਾ ਇਹ ਮੰਗ ਮੰਗਦੇ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ :-

ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਮੀਠਾ ਲਾਗੈ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਨਕੁ ਮਾਂਗੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੬੪)

ਉੱਜ ਵੀ ਵੀਚਾਰ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਜੋਰ ਨਹੀਂ ਚਲਦਾ। ਪਰੰਤੂ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਘਬਰਾਹਟ, ਚਿੰਤਾ, ਤੋਖਲਾ, ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਬਣੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੇ ਜੇ ਭਾਣੇ ਅੰਦਰ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਇਹ ਮਨ ਤੇ ਭਾਰੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਤਾਂ ਤੇ :-
ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥

(ਪੰਨਾ ੩)

ਦੀ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਦੇ ਰਹੀਏ। ਇਸ ਵਿਚ ਸੁੱਖ ਹੈ।

† † †

ਸਮਾਜਾਮ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨੀ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ? ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕਲਿਆਂ ਨਾਮ, ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਜਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਏ। ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਜੁੜਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਦੋਬਦੀ, ਧਾਉਂਦੇ ਮਨ ਨੂੰ, ਹੋੜ ਕੇ ਜੋੜਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਘਰ ਦੇ ਛੁਰਨੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਉੱਠਦੇ ਹਨ। ਮਨ ਤੋਂ ਧੋਖਾ ਅਵੱਸ਼ ਲਹਿੰਦਾ ਏ। Discharged ਮਨ, ਮੁੜ Charge ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

ਬਿਹਬਲਤਾ ਦਾ ਕਾਰਣ, ਹਾਲਾਂ ਮਨ ਦੀ ਕਰਾਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂ ਧੋਖਾ, ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਲੱਥਾ। ਅਰਦਾਸਿ ਐਨੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਹਬਲਤਾ ਨੂੰ ਢੂਰ ਕਰਦੀ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਅਰਦਾਸਿ ਹੀ ਕਰਨੀ ਫ਼ਬਦੀ ਏ। ਗੜਬੜਾਂ ਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਘਬਰਾਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀ ਟੇਕ ਦਿੜ੍ਹੇ ਕਰੋ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ।

ਸਦਾ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗੇ ਰਹੋ।

† † †

ਜਿਹ ਠਕੁਰੁ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨੁ ਭਯੋ ਸਤਸੰਗਤਿ ਤਿਹ ਪਿਆਰੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੯)

ਹਰਿ ਜਨ ਕੇ ਵਡ ਭਾਗ ਵਡੇਰੇ
ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਰਧਾ ਹਰਿ ਪਿਆਸ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੦)

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨੯)

ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹੈ ਸਿਰਿ ਕਰਮਨ ਕੈ ਕਰਮਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੪੨)

ਬੀਜ ਮੰਤੁ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਉ ॥
ਆਗੈ ਮਿਲੀ ਨਿਖਾਵੇ ਥਾਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੮੯)

ਬੀਜ ਮੰਤਰ ਕੀ ਹੈ ? ਉਤਰ ਵਿਚ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ
ਗਾਉ॥ ਜੇਹੜਾ ਇਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਸੀ, ਉਹ ਅੱਗੇ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਥਾਂ ਪਾਸੀ। ਕਿੰਨੀ
ਵੱਡੀ ਗਾਰੰਟੀ ਏ। ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ !

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

+++

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਰੂਨ : 14. 9.77

ਬੁਡਤ ਪ੍ਰਾਨੀ ਹਰਿ ਜਪਿ ਧੀਰੈ ॥
ਬਿਨਸੈ ਮੇਹੁ ਭਰਮੁ ਦੁਖੁ ਪੀਰੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥
ਸਿਮਰਉ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨਾ ॥
ਜਤ ਕਤ ਪੇਖਉ ਤੁਮਰੀ ਸਰਨਾ ॥ ੧ ॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਆ ॥
ਗੁਰ ਭੇਟਤ ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੦੩)

ਮੋਹ-ਲੋਭ, ਜੋ ਭਰਮ ਦੇ ਕਾਰਣ ਦੁੱਖ ਰੂਪ ਤੇ ਪੀੜਾ ਦੇਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਸੱਚੇ
ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਮੇਹਰ ਨਾਲ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ। ਜੋ ਪ੍ਰਾਲਬਧ ਵਿਚ ਹੋਸੀ, ਉਹ ਅਵੱਸ਼ ਹੀ ਮਿਲ
ਜਾਸੀ। ਫਿਰ ਮਨ ਦੁਖੀ ਕਿਉਂ ਕਰੀਏ ? ਮਨ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਿਆਂ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਤਾਂ ਸੈ
ਮਿਲਣੀ ਨਹੀਂ। ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਹੋਇ ਸੋ ਹੋਣ ਦੇਵੇ। ਜੋ ਹੋਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈ ਲੈਣਾ ਹੈ।

ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਹੋਵੈ ਸੋ ਹੋਇ ॥
ਕਰਣੈਹਾਰੁ ਪਛਾਣੈ ਸੋਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੮੨)

ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਇੱਛਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਣੋ ਤੇ ਆਪਣੀ
ਪ੍ਰਾਲਬਧ ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਹੋ। ਭੁੱਲ ਹੀ ਜਾਉ ਕਿ ਇੰਜ ਨਾ, ਇੰਜ ਨਾ, ਇੰਜ ਹੋਵੇ। ਇਹ
ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਠੋਸਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹਨ। ਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਲ ਜਾਸੀ।

+++

੧੬ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਿਤੀ : 5.12.77

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ। ਕੇਵਲ ਇਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀ ਟੇਕ ਰੱਖਣੀ ਹੈ। ਸਭ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਹੋਣਗੇ। ਸੰਗਤਿ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਕਰਨੀ ਏ, ਪਰ ਆਪਨੀ ਸੁਰਤ ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣੀ ਏ। ਕਦੇ ਕੋਈ ਵਿਘਨ ਨਾ ਪਉ। ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਸਨ।

+++

੧੬ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਤੂਨ : 10.12.77

ਜੋ ਦਮੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ ਸੋ ਦਮੁ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੩੦)

ਕਿੰਨੇ ਸਵਾਸ ਬਿਰਥਾ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਲੇਖੇ ਲਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਰ ਇਕ ਬੰਦਾ ਖੁਦ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਉੱਦਮ ਕਰੀਏ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵਾਸ ਬਿਰਥਾ ਨਾ ਜਾਏ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਧੰਧੇ ਪਿਠਨੇ ਨੇ।

ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥
ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨)

ਸਦਾ ਰਸ ਭਰਪੂਰ ਰਹੋ।

+++

੧੬ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਤੂਨ : 12.12.77

ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਕਰਮ ਕਰਿ ਤਾਰਨ ਤਰਨ ਹਰਿ
ਅਵਰਿ ਜੰਜਾਲ ਤੇਰੈ ਕਾਹੂ ਨ ਕਾਮ ਜੀਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੭੮)

ਪਰ ਮਨ :-

ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਅਨ ਰਸ ਲੋਭਾਨੇ ਫਿਰਿ ਪਛਤਾਹਿ ਅਭਾਗਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੫੯੮)

ਰੇ ਮੂੜੇ ਤੂ ਹੋਵੈ ਰਸਿ ਲਪਟਾਇਓ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸੰਗਿ ਬਸਤੁ ਹੈ ਤੇਰੈ ਬਿਖਿਆ ਸਿਉ ਉਰਝਾਇਓ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੦੧੨)

ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸਾਂ, ਜੋਦੜੀਆਂ, ਤਰਲੇ, ਹਾੜੇ, ਮਿੰਨਤਾਂ, ਸਮਾਜਤਾਂ, ਨਿਹੋਰੇ ਕੱਢੀਏ, ਲਿਲਕੜੀਆਂ ਲਈਏ ਕਿ ਹੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ :-

ਇਨ ਤੇ ਆਪਿ ਛਡਾਵਹੁ ॥

ਇਹ ਭੀਤਰ ਤੇ ਇਨ ਕਉ ਢਾਰਹੁ

ਅਪਨ ਨਿਕਟਿ ਬੁਲਾਵਹੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੧੨)

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵੱਸੋ।

† † †

੧੬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਰਿ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ। ਸਹਜ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਮਨ ਦਾ ਟਿਕਾਉ ਆਉਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ, ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਤੇ ਹੀ ਗੱਲ ਮੁੱਕਦੀ ਏ, ਜੋਰ ਤੇ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਦਿਲੋਂ ਜੋਦੜੀਆਂ, ਨਿਹੋਰੇ, ਹਾੜੇ, ਤਰਲੇ, ਮਿੰਨਤਾਂ, ਸਮਾਜਤਾਂ, ਬੇਨਤੀਆਂ, ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਜਦ ਅਰਜੋਈਆਂ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਭੁੱਬਾਂ ਨਿਕਲਣ ਤਾਂ ਅਰਦਾਸਿ ਤੁਰੰਤ ਫਲ ਬਖਸ਼ਦੀ ਏ ਕਿ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ Sincere ਹੈ। ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਬਿਰਦ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਲਕ ਫਿਰ ਤੁੱਠਦਾ ਏ ਤੇ ਪੁਕਾਰ ਸੁਣਦਾ ਏ। ਸੋ ਸ਼ਕਰ ਹੈ, ਲੱਖ ਲੱਖ ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਜੀ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਕਰ ਮੇਹਰ ਕੀਤੀ। ਕੋਈ ਸਬਦਾਵਲੀ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰ ਸਕੇ।

† † †

38

ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ। ਹੁਣ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਤੇ ਹੀ ਡੋਰੀ ਰੱਖੋ।

ਪ੍ਰਭ ਡੋਰੀ ਹਾਥਿ ਤੁਮਾਰੇ ॥ (ਪੰਨਾ ੬੨੭)

ਸਦਾ ਟੇਕ ਤੇ ਆਸਰਾ ਉਸ ਸਰਬ ਸਮੱਚ, ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ, ਅੰਤਰਜਾਮੀ, ਦੁੱਖ ਭੰਜਨ, ਨਿਰਭਉ, ਨਿਰਵੈਰ, ਅਜੂਨੀ, ਸੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸਦਾ ਸਥਿਰ, ਦੀਨ ਬੰਧੂ ਦਾ ਰਖਣਾ ਏ। ਮਾਨੁਖ ਦੀ ਟੇਕ ਸਦਾ ਬਿਰਥੀ ਜਾਣਨੀ ਏ। ਸਤਿਸੰਗ ਜਰੂਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਏ। ਇਸ ਨਾਲ ਦ੍ਰਿੜਦਾ ਬੱਸੀ ਰਹਿੰਦੀ ਏ। ਮਨ ਦੁੱਲਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਮਾਰਦਾ। ਆਪਣਾ ਨਿਤਨੇਮ ਰੋਜਾਨਾ ਕਰਨਾ ਏ। ਬੀਬਾ ਵੀ ਰੋਜਾਨਾ ਨਿਤਨੇਮ ਕਰਨ। ਟੇਕ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਰੱਖਣ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀਆਂ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਸਨ। ਤੁਸੀਂ ਜਦੋਂ ਚਾਹੋ, ਇਥੇ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਆ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

ਧਰ ਜੀਅਰੇ ਇਕ ਟੇਕ ਤੂ ਲਾਹਿ ਬਿਡਾਨੀ ਆਸ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਕਾਰਜੁ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੪੭)

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਬਣਿਆ ਰਹੇ।

+++

ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਪਾਤੀ ਤੇ Greeting Card ਮਿਲੇ। ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿਚ, ਇਹ ਹੀ ਰੀਝ ਬਣੀ ਰਹੇ ਕਿ ਉਹ ਪਿਆਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕਦੇ ਵੀ ਨ ਵਿਸਰੇ। ਗੁਰਮੱਤਿ ਫੁਰਮਾਂਦੀ ਏ ਕਿ :-

ਜੇ ਦਮੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ ਸੋ ਦਮੁ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ ੨੩੦)

ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਸੁਆਸ ਲੇਖੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਬੇਅਰਥ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ, ਮਾਇਆ-ਵੇਹੜੇ ਮਨ ਡੁਬਦੇ ਦਾ ਬੇੜਾ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਏ।

ਮੇਰੀ ਅਰਦਾਸਿ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ ਸਮਰੱਥ ਨਿਰੰਕਾਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਬਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ। ਕੋਈ ਛੋਈ ਨਹੀਂ। ਕੋਈ ਪੇਸ਼

ਨਹੀਂ। ਕਾਕੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਅਰਦਾਸਿ ਸੁਣਾ ਦੇਣੀ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਏਹੀ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਿਆ ਕਰਨ।

ਸਦਾ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੋ।

+++

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਿਤੀ : 25.1.78

ਇਹ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਈ ਕਿ ਬੀਬਾ ਦੀ ਆਤਮਕ ਅਵਸਥਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਏ ਤੇ ਬਿ੍ਤੀ ਚੰਗੀ ਏ। ਇਹ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਕਦ ਤੇ ਕਿਸ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਦਿਸ਼ਟੀ ਕਰ ਦੇਣ। ਸੋ ਸਾਂਝੂੰ ਸਦਾ ਉਸ ਸਿਰਜਣਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ, ਨਿਰੰਕਾਰ, ਸਦਾ ਸਥਿਰ, ਸਰਬ ਸਮਰੱਥ, ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ, ਜੂਨ ਗਹਿਤ, ਸੁਤੇ ਪਰਕਾਸ਼, ਦੁਖ ਭੰਜਨ, ਅੰਤਰਜਾਮੀ, ਅਬਾਹ, ਬੇਅੰਤ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰ, ਸਦਾ ਸਹਾਇਕ, ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼ ਦਾ ਲੱਖ ਲੱਖ ਸ਼ੁਕਰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਯਤਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਏ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੈ ਸਾਡਾ ਧਰਮ ਤੇ ਉਸ ਮਾਲਕ ਦਾ ਬਿਰਦ ਹੈ-ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ।

ਜੋ ਸਰਣਿ ਆਵੈ ਤਿਸੁ ਕੰਠਿ ਲਾਵੈ ਇਹੁ ਬਿਰਦੁ ਸੁਆਮੀ ਸੰਦਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੫੪੪)

ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਰਨ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਏ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣੇ ਗਲੇ ਨਾਲ ਅਵਸ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਸੁਭਾਉ ਹੈ।

ਬੀਬਾ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਣੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਮਿਲ ਕਰ ਸਵੇਰੇ ਤੇ ਰਾਤ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਲਾਭ ਹੋਉ। ਆਪਣਾ ਨਿਤ ਦਾ ਅਭਿਆਸ-ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ। ਚਿੱਤ ਬਿ੍ਤੀ ਨੂੰ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਏ। ਸੁਖ ਮਿਲਸੀ। ਮਿਹਰਾਂ ਹੋਸਨ।

ਸਦਾ ਦੌਵੇਂ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਰਹੋ।

+++

ਜਉ ਸੁਖ ਕਉ ਚਾਹੈ ਸਦਾ ਸਰਨਿ ਰਾਮ ਕੀ ਲੇਹ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੪੨੭)

ਤੁਕ ਵਿਚ ਪਦ 'ਸਦਾ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਦਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ : ਨਿਰੰਤਰ, ਲਗਾਤਾਰ, ਮਸੱਲਸੱਲ, ਤਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਦੇ ਸੁਖ ਲਈ, ਸਦਾ ਦੇ ਖੇੜੇ ਲਈ, ਸਦਾ ਦੇ ਆਨੰਦ ਲਈ, ਸਦਾ ਦੇ ਸੰਤੋਖ ਲਈ, ਸਦਾ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਦਾ ਲਈ, ਸੁਖ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। Brain Wash ਲਈ ਉਤਲੀ ਤੁਕ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਏ।

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

+++

ਤੁਹਾਡਾ ਭਾਵਨਾ ਭਰਪੂਰ ਪੱਤਰ ਮਿਲਿਆ। ਚਿੱਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇਆ। ਤੁਹਾਡੀ ਤੀਬਰ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਫਲ ਲੱਗੇ। ਸਦਾ ਹੀ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਰਹੇ। ਸਦਾ ਹੀ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਫੜੀ ਰੱਖੋ। ਸਦਾ ਹੀ ਮਨ ਵਿਚ ਗਰੀਬੀ ਵਸਦੀ ਰਹੇ। ਪੰਜ ਮਹਾਂ ਬਲੀਆਂ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਦਾ ਹੀ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਣ। ਬੀਬਾ ਜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਸਾਥ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣ। ਦੌਵੇਂ ਜਣੇ ਸ਼ਾਨਾ ਬਸ਼ਾਨਾ, ਪਰਮਾਰਥ ਵੱਲ ਵੱਧਦੇ ਰਹੋ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ, ਜੀਵਨ ਦੇ ਪਰਚਿਆਂ ਵਿਚ, ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਜਾਣ। ਫੇਲ੍ਹ ਨਾ ਹੋਈਏ। ਬਾਕੀ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਧੰਧਾ ਪਿੱਟਣ ਦੀਆਂ ਹਨ।

ਧੰਧਾ ਪਿੱਟਿਹੁ ਭਾਈਹੋ ਤੁਮੁ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵਹੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੪੧੮)

ਜੀਵਨ ਧਾਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਗੁਰਮੱਤਿ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਜਪਨ ਦਾ ਏ :-

ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥
ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨)

ਕਿਉਂ ? ਇਸ ਲਈ ਕਿ :-

ਡਿਠਾ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸੁਖੁ ਨ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ॥
ਤਨੁ ਧਨੁ ਹੋਸੀ ਛਾਰੁ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ਜਨੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੨੨)

ਅੱਗੇ ਕੋਲੋਂ ਪੰਜਾਂ ਦਾ ਸ਼ਰੰਜਾ ਛਿੱਲਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਕਰਾਨੇ ਦੇ ਘਰ ਰਿਹਾ ਕਰੋ, ਹੋਰ ਵੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਸਨ।

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

† † †

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਦਿੱਲੀ : 2.12.78

ਅਸੀਂ ਏਥੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਦੌਨੋਂ ਸਮੇਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬੰਗਲਾ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰੇਗਰਾਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਲਾਭ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਮਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ, ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹੈ, ਜੋ ਸੇਵਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਕੀ ਹਾਂ ਜੋ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕੀਏ ?

ਤਾਂ ਤੇ ਅਰਦਾਸਿ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਦਾ ਦਾਨ ਬਖਸ਼ਦੇ ਰਹਿਣ। ਮਾਨ, ਵਡਿਆਈ ਤੇ ਸੋਭਾ ਦੀ ਅਗਨੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ। ਆਪ ਜੀ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹੋ। ਸਾਡੀ ਅਰਦਾਸਿ ਹੈ ਕਿ ਸਦਾ ਹੀ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੋ।

ਨਿਮਖ ਨ ਬਿਸਰਓ ਤੁਮੁ ਕਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਦਾ ਭਜਹੁ ਜਗਦੀਸ ॥

(ਪੰਨਾ ੪੯੬)

ਸਾਡੀ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਹੀ ਅਸੀਸ ਹੈ। ਮਨੁੱਖਾ ਦੇਹ ਧਾਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ-ਗੁਰਮੱਤਿ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਜਪਣ ਦਾ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਕੰਮ ਲਈ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ ਕਿ :-

ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥

ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨)

ਬਾਕੀ ਤਾਂ ਧੰਧੇ ਪਿੱਟਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮਾਇਆ ਵੇਹੜਿਆ ਬੰਦਾ ਧੰਧਾ ਪਿਟ ਕੇ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਏ ਤੇ ਮੁੜ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਦ੍ਰਾਂ ਦੀਆਂ ਭਵਾਟੀਆਂ ਖਾਂਦਾ ਏ। ਫਿਰ ਸੁਖ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ।

ਡਿਠਾ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸੁਖੁ ਨ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਹੋਸੀ ਛਾਰੁ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ਜਨੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੨੨)

ਤਾਂ ਤੇ ਟੁਗੀ ਚਲੋ, ਰਸਤਾ ਲੱਭ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰਤਾਵਾ ਵੀ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ।
ਹੋਰ ਬਖਿਸ਼ਿਆਂ ਹੋਸਨ। ਅਸੀਂ ਏਥੋਂ ੪ ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸੋਲਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅੱਗੇ ਜੋ ਤੁਧੁ
ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ (ਪੰਨਾ ੩)

ਸਦਾ ਦੌਵੇਂ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੋ।

+++

੧੭੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੋਲਨ : 22.4.79

ਆਪ ਦੀ ਤਾਰ, ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਦੁਪਿਹਰ ਇਕ ਵੱਜੇ ਪੁੱਜੀ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਿਆਰੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਮ ਜਪਦੇ-ਜਪਦੇ
ਤੇ ਘਾਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰਪੁਰੀ ਸਿਧਾਰ ਗਏ। ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਰ ਗਏ। ਆਪਣੇ
ਪਿਆਰ ਦੇ ਰੰਗ, ਬਿਨਾਂ ਸਰੀਰਕ ਕਸ਼ਟ ਸਹੇ ਚੇਲਾ ਛੱਡ ਗਏ। ਇਹ ਭਾਗ ਭਰਿਆਂ
ਦੀ ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬੁੜ੍ਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸੇਗੀ। ਪਰ ਜ਼ੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਚਲਦਾ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ। ਵਾਹੁ ! ਵਾਹੁ ! ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਰ ਗਏ। ਐਤਕੀ
ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸਭ ਨੂੰ ਬੁੜ੍ਹ ਭਾਸੇਗੀ। ਹੁਕਮ ਦੀ ਖੇਡ। ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

ਸਦਾ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਰਹੋ।

+++

੧੮੦ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੋਲਨ : 30.4.79

ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੀ ਲਿਖੀ ਚਿੱਠੀ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੀ। ਜੋ
ਆਇਆ ਸੋ ਚਲਸੀ ਸਭੁ ਕੋਈ ਆਈ ਵਾਰੀਐ ॥ (ਪੰਨਾ 828) ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾ:
ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਸਫਲ ਨਿਭਾ ਗਏ। ਸਫਲ ਸਫਲ ਭਈ ਸਫਲ
ਜਾਤ੍ਰਾ ॥ ਆਵਣ ਜਾਣ ਰਹੇ (ਪੰਨਾ ੬੮੭) ਐਤਕੀ ਜਦ ਵਾਪਸ ਟੁਰਨ ਵੇਲੇ,

ਦਾਸ ਨੂੰ ਫਤਹਿ ਬੁਲਾਈ ਤਾਂ ਦਾਸ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਪਰ ਸੜਕ ਤੇ ਸੈਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦਾਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਡਿੱਗ ਕੇ ਉੱਠਣ ਹੀ ਨਾ। ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਉਠਾਕੇ ਛਾਤੀ ਨਾਲ ਲਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇੜ੍ਹ ਜਲ ਭਰਪੂਰ ਸਨ। ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਫਤਹਿ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰਾ ਮਾਮਲਾ ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ 18.4.79 ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਦਫਤਰ ਗਏ ਤੇ ਉੱਥੋਂ ਘਰ ਪੁੱਜੇ। ਰਾਤੀ ਛਾਤੀ ਵਿਚ ਦਰਦ ਉਠਿਆ। ਇਕ ਵਜੇ ਰਾਤੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਤੇ ਢੂਜੇ ਦਿਨ ਦੁਪਹਿਰ ਸਾਡੇ ਬਾਰਾਂ ਵਜੇ ਚੌਲਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। (Heart Attack) ਵਾਹ ਵਾਹ ਹੁਕਮ ਕੀ ਖੇਡ।

ਸਾਹਿਬ ਸੇਤੀ ਹੁਕਮੁ ਨ ਚਲੈ ਕਹੀ ਬਣੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥ (ਪੰਨਾ 428)

ਨਾਮ ਦਾ ਲਾਹਾ ਖੱਟ ਕੇ ਗਏ। ਪਿੱਛੇ ਪਰਵਾਰ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੈ, ਰੋਣਾ ਪਿਟਣਾ ਉੱਕਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਕੀਰਤਨ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਬਖ਼ਜ਼ਿਸ਼ ਏ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਬੰਦਾ ਚਾਰ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਖੇਡ ਲਈ ਐਨਾ ਕਿਉਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਕੇ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਲੱਗਾ ਪਿਆ ਏ ? ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਐਸਾ ਬੰਦਾ, ਗੁਰੂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ। ਮਾਇਆ ਵਿਚ ਮਸਤ ਹੈ। ਸ਼ੁਦਾਈ ਏ।

ਸੁਣਿ ਮੂਰਖ ਮੰਨ ਅਜਾਣਾ ॥

ਹੋਗੁ ਤਿਸੈ ਕਾ ਭਾਣਾ ॥ (ਪੰਨਾ 945)

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ॥

(ਪੰਨਾ ੬)

ਹਰਿ ਜਪਦਿਆ ਖਿਨੁ ਛਿਲ ਨ ਕੀਜਈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ

ਮਤੁ ਕਿ ਜਾਪੈ ਸਾਹੁ ਆਵੈ ਕਿ ਨ ਆਵੈ ਰਾਮ ॥ (ਪੰਨਾ 480)

ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥

ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥ (ਪੰਨਾ 92)

ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹੈ ਸਿਰਿ ਕਰਮਨ ਕੈ ਕਰਮਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੪੨)

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥ (ਪੰਨਾ 925)

ਜੋ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪਰਵਾਰ ਸਹਿਤ ਏਥੇ ਆ ਜਾਓ। ਮਨ ਦਾ ਟਿਕਾਉ ਹੋ ਵੈਸੀ। ਪਰ ਜੇ ਕੰਮ ਦੇ ਰੁਝੇਵੇ ਆਣ ਨਾ ਦੇਣ ਤਾਂ ਫਿਰ,

ਨਾਨਕੁ ਗਰੀਬੁ ਢਹਿ ਪਇਆ ਦੁਆਰੈ
ਹਰਿ ਮੇਲਿ ਲੈਹੁ ਵਡਿਆਈ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੫੭)

ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ। ਮਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਠੀਕ ਹੋ ਵੈਸੀ।
ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹੋ।

+++

੧੬ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਿਤੀ : 14.6.79

ਜਦ ਮਨ ਡੋਲਾਇਮਾਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਤੁਕ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਹੈ :
ਤੂ ਕਾਹੇ ਡੋਲਹਿ ਪ੍ਰਾਣੀਆ ਤੁਧੁ ਰਾਖੈਗਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੨੮)

ਤੇ ਮਨਾਂ :-

ਤਤੀ ਵਾਉ ਨ ਲਗਈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਰਖੇ ਆਪਿ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੮)

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੁਕਾਂ ਦੇ ਦਿੜ੍ਹੁ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਦ ਹੀ ਗੁਰੂ ਦੇ
ਅਖਵਾਵਾਂਗੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਹੀ ਨਾਮ ਧਰੀਕ ਸਿੱਖ ਹਾਂ। ਸਰਧਾ ਹੀਣ ਹਾਂ। ਉੱਤੋਂ ਉੱਤੋਂ
ਹੀ ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਦੇ ਹਾਂ। ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤਾਂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਏ। ਸਾਡੇ
ਇਸ ਪਾਰੰਡ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਕਿਵੇਂ ? Impossible ਹੈ,
ਅਸੰਭਵ ਹੈ, ਨਾ ਮੁਮਕਨ ਹੈ, ਅਨਹੋਣੀ ਗੱਲ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ Hypocracy ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ
Unconditional Surrender ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਸੁਖ ਮਿਲਸੀ। ਉਜ ਮਨ ਦੌੜਦਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ।
ਬੋੜ੍ਹਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਜਿਆਦਾ ਸਮਝਣਾ ਸੀ।

ਸਦਾ ਭਰੋਸੇ ਵਿਚ ਰਹੋ।

+++

੧੭ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕੈਨੇਡਾ : 17.7.79

ਸਮਾਗਮ 23 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ 15 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸਰਬ ਪਰਵਾਰ
ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕਰ ਆਤਮਕ ਲਾਭ ਉਠਾਓ।

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੮੯)

ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹੈ ਸਿਰਿ ਕਰਮਨ ਕੈ ਕਰਮਾ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਭਇਓ ਪਰਾਪਤਿ ਜਿਸੁ ਪੁਰਬ ਲਿਖੇ ਕਾ ਲਹਨਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੪੨)

ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥
ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨)

ਟੇਕ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਰਖਣੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੀਤ ਨਾਮ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਹੈ, ਕਮਾਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਕੇਵਲ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਮੰਨਾ ਹੈ, ਬਿਤੀ ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣੀ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ-ਭਾਵੋਂ ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਵਿਅਕਤੀ-ਬਮਏ ਮੇਰੇ-ਹੋਵੇ, ਸੁਰਤਿ ਦਬੇਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਇੰਜ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੁੱਖ ਮਿਲਦਾ ਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਸਦਾ ਦਾ ਸੁੱਖ ਤੁਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਪਾਉਗੇ।

ਸਦਾ ਨਾਮ ਰਪਦੇ ਰਹੋ।

† † †

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੋਲਨ : 24.7.79

ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ। ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਭੇਜੀ ਪੜ੍ਹਕਾ ਮਿਲ ਗਈ ਹੋਸੀ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਣਾ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਕਰ ਗਏ ਹਨ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਬਹੁਤ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ।

ਸਫਲ ਸਫਲ ਭਈ ਸਫਲ ਜਾਤ੍ਰਾ ॥ ਆਵਣ ਜਾਣ ਰਹੇ.....

(ਪੰਨਾ ੬੮੭)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਐਤਕੀ ਸਮਾਗਮ ਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਭਾਸੇਗੀ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਫ਼ਬੱਦਾ ਏ।

ਸਦਾ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੋ।

† † †

੧੭੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਮਿਤੀ : 17.8.79

ਬੜੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਅੰਦਰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਹਨ। ਹੋਣਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਭਾਣਾ ਈ ਏ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਦਲਗੀਰੀ ਕਰੀਏ ?

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

† † †

੧੭੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਮਿਤੀ : 25.10.79

ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ। ਰੁਝੇਵੇਂ ਕਰਕੇ ਉਤਰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਖ ਸਕਿਆ।

ਇਕੇਰਾਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਗੀਝ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦੇਹ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਦੀ ਦਾਤ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂ। ਦੂਜੇ ਹੀ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਕ ਆ ਗਿਆ। ਵਾਕ ਇਹ ਹੈ।

ਸੋ ਜਨੁ ਐਸਾ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥

ਆਪਿ ਮਾਰਿ ਅਪਰੰਪਰਿ ਰਾਤਾ ਗੁਰ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੧੨੯)

ਅਖਰੀ ਅਰਥ, ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਜਨ (ਦਾਸ) ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਭਾਉਂਦਾ ਏ, ਜੋ ਅਪਨਤ (ਹਉਮੈ) ਮਾਰ ਕੇ, ਅਪਰੰਪਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਰਚ-ਮਿਚ ਜਾਏ ਤੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਦੱਸੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵੇ।

ਮੈਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਪੜ੍ਹ ਕਰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀ ਤੇ ਕੰਬ ਗਿਆ, ਬੜੀ ਦੇਰ ਰੋਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਲਾਨਤਾਂ ਪਾਵਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਸ ਬਲਬੋਤੇ ਤੇ ਕਿਸ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮੰਗਦਾ ਏ ? ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖਾਲੀ, ਕਰਨੀ ਤੋਂ ਥੋਥੇ

ਉੱਤੇ, ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ? ਸੋ ਓ ਮੂਰਖ ਮਨਾਂ, ਜੋ ਤੂੰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਲੈਣੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਤਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰ, ਪਹਿਲੀ ਆਪਣੀ ਹਉਮੈ ਮਾਰ, ਦੂਜੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨਾਲ ਇਕ ਮਿਕ ਹੋ ਕੇ ਰਚ ਜਾ ਤੇ ਤੀਜੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਦੱਸੀ ਕਾਰ ਕਮਾ। ਜਦ ਤੂੰ ਇਹ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਇਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਟੁਰਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਸੋ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਸੁਝਾਵ ਭਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਵੀ ਇਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰੋ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਮੇਹਰ ਕਰਨ।

ਹਾਲਾਂ ਬਿਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਇਕ ਖਿੱਚਾਂ ਬਹੁਤ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕੇਵਲ ਅਰਦਾਸਿ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ, ਅਮਲ ਨਾਲ ਹੋਸਨ। ਅਰਦਾਸਿ ਏ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਅਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਲ ਬਖਸ਼ਨ। ਦੁਨੀਆਵੀ ਮੰਗ ਉੱਤੇ ਇਹ ਤੁੱਕ ਵਿਚਾਰਿਆ ਕਰੋ : -

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥

(ਪੰਨਾ ੩)

† † †

੧੭੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਿਤੀ : 5.1.80

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਮਿਲੀ। ਆਪ ਜੀ ਇਕ ਮਰੀਨੇ ਤਾਈ, ਜਦ ਵੇਹਲੇ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਸੰਗਤਿ ਲਈ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣੇ। ਹਾਲਾਂ ਠੰਡ ਬਹੁਤ ਪੈ ਰਹੀ ਏ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਜੋ ਆਨੰਦ ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਘਰ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਏ, ਉਹ ਮਨਮਤੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲਿਆਂ ਗੁਰਦਵਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਘਰ ਹੀ ਕਰਾਂਗੇ। ਅੱਗੇ ਜੋ ਤਉ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਥੀਸੀ ॥ (ਪੰਨਾ ੧੧) ਮਨ ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਯਾ ਉਦਾਸਪਨ ਵਿਚ ਤਦ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਏ ਜਦ ਕਿ ਬਾਣੀ ਵਿਸਰ ਜਾਏ। ਹੁਣ ਬਾਣੀ ਫੁਰਮਾਂਦੀ ਏ -

ਸੁਣਿ ਮੂਰਖ ਮੰਨ ਅਜਾਣਾ ॥

ਹੋਗੁ ਤਿਸੈ ਕਾ ਭਾਣਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੫੫)

ਸਭਨੀ ਛਾਲਾ ਮਾਰੀਆ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੪੬੬)

ਕਹੁ ਮਾਨੁਖ ਤੇ ਕਿਆ ਹੋਇ ਆਵੈ ॥
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਾਵੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੨੨)

ਫਿਰ :-

ਨਾਨਕ ਨਾਉ ਖੁਦਾਇ ਕਾ ਦਿਲਿ ਹਛੈ ਮੁਖਿ ਲੇਹੁ ॥
ਅਵਰਿ ਦਿਵਾਜੇ ਦੁਨੀ ਕੇ ਝੂਠੇ ਅਮਲ ਕਰੇਹੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੪੦)

ਕੈਸਾ ਸੁੰਦਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਫੁਰਮਾਂਦੇ ਨੇ ਕਿ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ
ਸਾਫ਼ ਦਿਲ ਨਾਲ ਮੁਖੋਂ ਲਵੇ। ਹੋਰ ਦਿਖਾਵੇ ਦੇ ਕੰਮ ਦੁਨੀ ਵਿਚ ਨਾ ਕਰੋ। ਇਹ ਝੂਠੇ
ਅਮਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਨੇ :-
ਕਬੀਰ ਲੂਟਨਾ ਹੈ ਤ ਲੂਟਿ ਲੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈ ਲੂਟਿ ॥ (ਪੰਨਾ ੧੩੯੯)

(ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਲੂਟ ਹੈ ਲੂਟੀ ਜਾਇ ਤਾਂ ਲੂਟ)

ਫਿਰਿ ਪਾਛੈ ਪਛੁਤਾਹੁਗੇ ਪ੍ਰਾਨ ਜਾਹਿੰਗੇ ਛੂਟਿ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੯੯)

ਸਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ :-

**ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥
ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥**

(ਪੰਨਾ ੧੨)

ਹੋਰ ਤਾਂ :-

ਧੰਧਾ ਪਿਟਿਹੁ ਭਾਈਹੋ ਤੁਮ੍ਹ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵਹੁ ॥
(ਪੰਨਾ ੪੧੮)

ਆਪ ਜੀ ਠੀਕ ਟੁਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸੰਗਤਿ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ
ਸੰਗਤਿ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ
ਬਿਤੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਣੀ, ਬਾਮੇ ਮੇਰੇ ਵੀ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਜੋ ਕਹਿੰਦੀ ਏ, ਉਸਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਘਟਾਣਾ ਹੈ। ਇੰਜ ਕਰਨ ਨਾਲ
ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਹੋਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ !!

ਸਦਾ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਰਹੋ।

† † †

(2)

ਆਤਮਿਕ ਉੱਨਤੀ ਵਾਸਤੇ ਪਰਹੇਜ਼

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਾੜੀ (ਪੋਲਪੁਰ) : 17.2.70

ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ। ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖਤ ਹੈ : ਕਦੇ ਦੁਸ਼ਮਨ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ
ਸਦਭਾਵਨਾ, ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ, ਉਤਪਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ। ਜਦ ਤਾਂਈ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ
ਵਿਚ ਆਤਮਾ ਲੀਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਵੈਰੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਰੋਹ ਚੜ੍ਹ ਪੈਦਾ ਹੈ। ਗੱਲ ਕਰਨ
ਨੂੰ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਇਹ ਕਿਉਂ ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵੈਰੀ ਹੈ। ਆਤਮਕ ਉਨਤੀ ਦੇ
ਵੈਰੀ ਕੌਣ ਹਨ ? ਗੁਰਵਾਕ ਅਨੁਸਾਰ :-

ਬੈਰ ਬਿਰੋਧ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮੋਹ ॥
ਝੂਠ ਬਿਕਾਰ ਮਹਾ ਲੋਭ ਧ੍ਰੋਹ ॥
ਇਆਹੂ ਜੁਗਤਿ ਬਿਹਾਨੇ ਕਈ ਜਨਮ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੬੭-੬੮)

ਹਾਲਾਂ ਤਾਈ ਮਨ ਨੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੈਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ : ਫਲਸਰੂਪ ਇਹ ਵੈਰੀ ਵਾਰ
ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ। ਜਦ ਇਹ ਵੈਰੀ ਵਾਰ ਕਰਨ, ਉਸ
ਵੇਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰੇ ਨਾ, ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠਾਂ ਆਓ।

ਸੋ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨੀ, ਜਦ ਪਕ ਜਾਸੀ ਤਾਂ ਫਿਰ
ਚਿਤ ਟਿਕ ਵੈਸੀ। ਹੁਣ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਬੁੜ ਹੈ। ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਈ ਹੋਈ ਹੈ।

† † †

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪੁਰੂਨ : 7.1.72

ਆਪ ਦੋਵੇਂ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਜੋਰਾਂ ਨਾਲ ਕਰੋ।

ਇਹ ਹੀ ਕੰਮ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਹੈ।

† † †

ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮੇਲ ਸਦਾ ਗਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੇਹ ਦਾ ਮੇਲ ਬਿਨਸਨਹਾਰ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਛੋੜਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਤਿਸੰਗ ਮਨ ਨੂੰ ਟਿਕਾਣੇ ਤੇ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਨ ਲਈ ਵਾੜ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਸਤਿਸੰਗ ਵਿਚ ਰਹੀਏ ਤੇ ਸਦਾ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੀਏ। ਅਨਭਵੀਆਂ ਦਾ ਜੋ ਸਤਿਸੰਗ ਮਿਲ ਜਾਏ ਤਾਂ ਵੱਡੇ ਭਾਗ ਸਮਝੋ। ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰੀ ਚਲੋ। ਸੁਖ ਹੀ ਸੁਖ ਮਿਲੂ।

ਮਨਹੁ ਕਦੇ ਵੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨ ਵਿਸਰਨ।

+ + +

ਤੁਹਾਡੇ ਆਉਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਭ ਟੇਕ, ਉਸ ਇਕ ਦੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਸਮਰਥ ਹਨ। ਜੀਵ ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਜੀਵ ਤਾਂ ਤਰਲੇ, ਮਿੰਨਤਾਂ ਤੇ ਜੋਦੜੀਆਂ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰ ਸਕਦਾ ਏ। ਪਰ ਲੈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਜਦ ਤਾਈ ਮਿਹਰ ਨਾ ਹੋਵੇ।

+ + +

ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਘਬਰਾਨਾ ਨਹੀਂ। ਆਪ ਜੀ ਪਾਸ ਰੱਬੀ ਬਾਣੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਪਾਠ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ, ਜਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਘਟਾਨਾ ਹੈ। ਇੰਜ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਫਲਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੋਂ ਸੇਰਾ ਸਰੀਰ ਢੂਰ ਹੈ, ਪਰ ਆਤਮਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ।

+ + +

ਤਾਂ ਤੇ :-

ਧਰ ਜੀਅਰੇ ਇਕ ਟੇਕ ਤੂ ਲਾਹਿ ਬਿਡਾਨੀ ਆਸ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਕਾਰਜੁ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੪੭)

ਕਾਹਲੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮੰਗੀ ਮੰਗ ਦੁਖ ਦਾਇਕ ਹੁੰਦੀ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਸੁਤੇ ਸਿਧ ਜੋ ਗੱਲ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਨਾਣਾ ਫਬਦਾ ਏ, ਤੇ ਰਜਾ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਫਬਦਾ ਏ-ਮੁਹਾਵਰਾ ਹੈ ਕਾਹਲੀ ਅੱਗੇ ਟੋਏ। ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਵਿਚ ਛਿੱਲ ਪੈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਪਾਉ ਤੇ ਸਿਦਕ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਖੇਡੋ। ਦਿੜਤਾ ਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਫੜੋ। ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਝਾਵਾਂ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਹਰ ਇਕ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਹੋਸੀ। ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ। ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਆਰਾਧਨਾ ਵਿਚ ਛਿੱਲ ਨਹੀਂ ਪਾਣੀ। ਅਸਰਧਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਦਸੀ ਹੋਈ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਆਰਾਧਨਾ ਕਰੀ ਚਲੋ। ਕੁਸੰਗਤਿ ਤੋਂ ਬਚੋ। ਨਾਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਉਠ ਬੈਠ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣੀ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ।

+ + +

ਜੇ ਸੂਖਸਮ ਇੱਛਾ ਵੀ, ਕੀਰਤਨ ਸੰਗਤਿ ਨੂੰ ਸੁਨਾਣ ਦੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਬਿਰਤੀ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਰੁਕ ਜਾਂਦੀ ਏ, ਇਸ ਤੇ ਪੂਰਾ-ਪੂਰਾ ਪਹਿਰਾ ਰੱਖਣਾ ਏ। ਜੇ ਇਸ ਪਰਥਾਏ ਛੁਪੀ ਇੱਛਾ ਸੂਖਸਮ ਮਾਤਰ ਵੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ, ਘਰ ਹੀ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਭੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰ, ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਕਰਕੇ, ਨਿਰਣਾ ਲੈਣਾ ਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਕੜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਿਰਤੀ ਨਿਕਲੇਗੀ ਤਾਂ ਕੁਝ ਬਣੂੰ।

ਵਾਹੁ

ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ ॥
ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੧)

ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਹਰ ਸਮੇਂ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਟਿਕ ਕਰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬੜਾ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨ ਵਿਚੋਂ ਟਾਟਰਾਪਨ ਦੂਰ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪੈਦਾ ਏ ਤੇ ਮਨ ਰਸ-ਦੇਸ ਵਿਚ ਟਿਕਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਏ ਤੇ ਟਿਕਾਉ ਦੀ duration ਵਧਦੀ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਏ। ਦੋਨੋਂ ਸਮੇਂ ਕੀਰਤਨ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ। ਸਿਫ਼ਤਿ ਤੇ ਅਰਦਾਸਿ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਉਤਲੇ ਸਲੋਕ ਦਾ 'ਵਾਹੁ' ਪਦ ਨਾਲ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਏ।

ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਤਿਸ ਕਾ ਜਗ ਭੀਤਰਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਉ ਜਾਪੇ ॥
ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਤਿਸ ਕੇ ਪੂਰਨ ਜਿਸੁ ਦਇਆ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੫੦)

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਵਧਦਾ ਰਹੇ।

+++

੧੯੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬੰਗਲੌਰ : 18.2.76

ਤੁਸੀਂ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਿਆ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਿ ਸਾਈ ਜੀ ਤੁਹਾਫੀ ਬਿਤੀ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ। ਪਰ ਅਰਦਾਸਿ ਵਲਵਲੇ ਭਰੀ ਦਿਲੋਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਏ। ਇਹ ਫਲ ਦੋਂਦੀ ਏ ਤੇ ਦਾਤੇ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ ਏ।

ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥
ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥
ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਨਾਹੀ ਰੇ ਪੇਖਤ ਅੰਧੇ ॥
ਛੋਡਿ ਜਾਹਿ ਝੂਠੇ ਸਭਿ ਧੰਧੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨)

(ਪੰਨਾ ੨੩੮)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੋਧਨਾ, ਸੁਖ ਹੋਸੀ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਸੀ। ਆਖਣਾ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਅਭਿਆਸ ਕਰੀ ਚਲੋ। ਸਦਾ ਦਾ ਖੇੜਾ ਮਿਲਸੀ ਤੇ ਦੁੱਖ ਕਲੇਸ਼ ਦੀ ਨਵਿਰਤੀ ਹੋਸੀ।

+++

ਤੁਸਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਇੱਕਠੇ ਆਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ (ਪੰਨਾ ੩) ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੁਝ ਰੁਕਾਵਟ ਹੋ ਗਈ। ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਦੇ ਘਬਰਾਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਤੇ ਐਸੇ ਸਮੇਂ temper ਵੀ lose ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਭਾਣਾ ਮੰਨ ਕੇ ਸੁਕਰਾਨੇ ਵਿਚ ਰਹੋ ਤੇ ਹੱਥੋਂ ਸਹਜ ਨਾ ਗਵਾਓ। ਕਾਰ ਦਾ ਕੀ ਕਸੂਰ ਤੇ ਕਾਰ ਦੇ ਉੱਤੇ ਆਉਣ ਦਾ ਕੀ ਕਸੂਰ ? ਇਹੀ ਤਾਂ ਬਿਬੇਕ ਬੁਧੀ ਏ। ਇਸ ਤੇ ਟੁਰਿਆਂ, ਸੁਭਾਵ ਜੋ ਕਾਹਲੇ ਪਨ ਦਾ ਏ, ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਐਸੇ ਸਮੇਂ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਮੀਠਾ ਲਾਗੈ ॥ (ਪੰਨਾ ੩੯੪) ਦੀ ਤੁਕ ਪੜ੍ਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੜ੍ਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕਾਹਲਾ ਪਨ ਮਨ ਆਪ ਹੀ ਬਣਾਂਦਾ ਏ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਵੀ ਮਨ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕਰਨਾ ਏ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਬਦਲਨਾ। ਇਸ ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। Result ਛੇਤੀ ਹੀ positive ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਕੋ਷ ਤੇ ਕਾਮ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਗਾਲਦਾ ਏ, ਜੈਸਾ ਕਿ ਗੁਰਵਾਕ ਹੈ :-

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਕਾਇਆ ਕਉ ਗਾਲੈ ॥

ਜਿਉ ਕੰਚਨ ਸੋਹਾਗਾ ਢਾਲੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੩੨)

ਫਿਰ ਗੁੱਸੇ ਨੇ ਨੁਕਸਾਨ ਆਪਣਾ ਹੀ ਕੀਤਾ। ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੀ ਵਿਗਤਿਆ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਬਾਣੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੀ ਨਾਮ ਹੈ।

ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਕਮਾਵਣੇ ਸਚਾ ਏਹੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥ (ਪੰਨਾ ੫੨)

ਖਾਲੀ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹ ਛੱਡਣ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਤੇ ਜੇ ਵੀਚਾਰ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਤਾਂ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਜਦ ਤਾਈਂ ਉਸ ਤੇ ਅਮਲ ਨਾ ਕਰੋ। ਤਾਂ ਫਲ ਅਮਲ ਕਰਨ ਤੇ ਮਿਲਦਾ ਏ। ਆਪਣਾ ਸੁਭਾਵ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆ ਕੇ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਏ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੱਕ ਨਹੀਂ।

† † †

ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਜੋ ਆਪ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਫੇਫੜੇ ਦਾ ਪਾਣੀ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਮੇਹਰ ਹੈ !!! ਤੁਹਾਡੀ ਦਰਦ ਵੀ ਅੱਗੇ ਕੋਲੇ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਵਨਾ ਭਰੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਕਰੋ ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ, ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਭਾਵ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਜਾਂ ਉੱਚ ਨੀਚ ਵਿਚ ਡੋਲਾਇਮਾਨ ਨ ਹੋਇਆ ਕਰੋ ਤੇ ਪ੍ਰਭ ਡੋਰੀ ਹਾਥਿ ਤੁਮਾਰੇ ॥ (ਪੰਨਾ ੬੨੨) ਦੀ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਇੰਜ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਨ ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਖੁਭਦਾ ਤੇ ਦਲਗੀਗੀ ਨਹੀਂ ਭਾਸਦੀ। ਟੇਕ ਕੇਵਲ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਹੀ ਰੱਖਣੀ ਏ। ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਸੁਝਾਵ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਟੇਕ ਬ੍ਰਿਥੀ ਸਭ ਜਾਨੁ ॥ (ਪੰਨਾ ੨੮੧) ਵਾਕ ਅਨੁਸਾਰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਬਿਨਸਨਹਾਰ ਦੇਹ ਤੇ ਟੇਕ ਨ ਰਖੋ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਟੇਕ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮਰਥ, ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀ ਮਾਨ, ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ, ਨਿਰੰਕਾਰ ਤੇ ਹੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਮੱਤਿ ਸਾਨੂੰ ਇਹੀ ਦ੍ਰਿੜਾਉਂਦੀ ਏ। ਯਥਾ :-

ਧਰ ਜੀਅਰੇ ਇਕ ਟੇਕ ਤੂ ਲਾਹਿ ਬਿਡਾਨੀ ਆਸ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਕਾਰਜੁ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੪੨)

ਤਾਂ ਤੇ ਮੁੜ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸੁਝਾਵ ਹੈ ਕਿ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਟੇਕ-ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੈਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਾਂ-ਨਾ ਰੱਖੋ, ਸੁਖ ਮਿਲਸੀ ! ਸਾਂਤੀ ਮਿਲਸੀ !! ਮਨ ਟਿਕਸੀ !!! ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜਿੰਦਗੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੋ, ਪੁਰਸ਼ਾਰਥ ਕਰੋ, ਹੰਬਲਾ ਮਾਰੋ, ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਬਲ ਲਾਓ। ਇੰਜ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਨ ਵਿਚ ਨਿਰਮਲਤਾਈ ਆਉਂਦੀ ਏ ਤੇ ਮਨ ਟਿਕਦਾ ਏ।

ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕ ਧਿਆਏ ॥

ਸਰਬ ਫਲਾ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਏ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੬੦)

ਤੁਸੀਂ ਫਿਰ ਆਖੋਗੇ ਕਿ ਇਹ ਬੜਾ ਅੰਖਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ਕ ਕਠਿਨ ਹੈ। ਪਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਲੋਂ ਜੇ ਯਤਨ ਹੀ ਨਾ ਕਰੀਏ ਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਕਿਵੇਂ ? ਤਾਂ ਤੇ ਯਤਨ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਏ।

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪੁਰੂਨ : 10.12.77

ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ।

ਜੋ ਦਮੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ ਸੋ ਦਮੁ ਬਿਰਬਾ ਜਾਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੩੦)

ਕਿੰਨੇ ਸਵਾਸ ਬਿਰਬੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਲੇਖੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ ? ਹਰ ਇਕ ਬੰਦਾ ਖੁਦ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਉੱਦਮ ਕਰੀਏ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵਾਸ ਬਿਰਬਾ ਨਾ ਜਾਏ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਧੰਧੇ ਪਿਠਨੇ ਨੇ।

ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥

ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨)

ਸਦਾ ਰਸ ਭਰਪੂਰ ਰਹੋ।

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਫਗਵਾੜਾ : 17.4.78

ਅਸੀਂ ਏਥੋ 23.4.78 ਨੂੰ ਸਵੇਰ ਦਾ ਪ੍ਰਗੋਰਾਮ ਕਰ ਕੇ ਸੋਲਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਫੜੀ ਰੱਖਣਾ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਆਪਣੀ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਰੱਖਣਗੇ। ਐਤਕੀ ਸਮਾਗਮ 22 ਸੰਤੰਬਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕਰ-ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸੋ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਸਨ। ਹੁਣੇ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਲੈਣਾ। ਐਤਕੀ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਨੇ ਦਰਸਨ ਦੇਣੇ ਤੇ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ।

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਰਹੋ।

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੋਲਨ : 26.4.79

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ, ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਈ। ਸੱਜੀ ਅੱਖ ਦੇ ਮੌਤੀਆਂ ਬਿੰਦ ਦਾ ਉਪਰੋਸ਼ਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਅੱਖ ਠੀਕ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਅੱਖ ਦਾ ਅਪਰੋਸ਼ਨ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿਚ-ਸਮਗਰਮ

ਦੇ ਮਗਰੋਂ, ਜੋ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ-ਕਰਾਂਗੇ। Sponsorship ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਆ ਗਈ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਕਨੇਡਾ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਮਿਥਾਂਗੇ। ਅੱਗੋਂ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ (ਪੰਨਾ ੩) ਬੰਦੇ ਦੇ ਕੁਝ ਵਸ ਨਹੀਂ।

ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੇ Heart fail ਹੋ ਜਾਣ ਨਾਲ-ਗੁਰਪੁਰੀ 19/4 ਨੂੰ ਸਿਧਾਰ ਗਏ ਹਨ। ਹੁਕਮ ਦੀ ਖੇਡ ! ਚੰਗੇ ਸੱਚੇ ਅਭਿਆਸੀ ਸਨ, ਚੰਗੀ ਨਿਭਾ ਗਏ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਮਾਗਮ ਤੇ ਪੁੱਜਣ ਲਈ ਹੁਣੈ ਤੋਂ ਪੱਕਾ ਕਰ ਲੈਣਾ ਜੀ, ਸਭ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਸੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਸਨ।

ਡਿਠਾ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸੁਖੁ ਨ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਹੋਸੀ ਛਾਰੁ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ਜਨੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੨੨)

ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥

ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥

(ਪੰਨਾ ੭੨)

ਪਉੜੀ ਛੁੜਕੀ ਫਿਰਿ ਹਾਥਿ ਨ ਆਵੈ ਅਹਿਲਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੬)

ਅਬ ਨ ਭਜਸਿ ਭਜਸਿ ਕਬ ਭਾਈ ॥

ਆਵੈ ਅੰਤੁ ਨ ਭਜਿਆ ਜਾਈ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੧੫੯)

ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਏ, ਇਸ ਨਾਲ ਸੁਖ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲਦੀ ਏ। ਮਨ ਵਿਚ ਆਨੰਦ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਏ।

ਸਦਾ ਸਾਰੇ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

+++

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮੌਲਨ : 7.5.79

ਅੱਗੋਂ :-

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥

(ਪੰਨਾ ੩)

ਸੁਣਿ ਮੂਰਖ ਮੰਨ ਅਜਾਣਾ ॥

ਹੋਗੁ ਤਿਸੈ ਕਾ ਭਾਣਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੫੫)

ਚਾਕਰੀਆ ਚੰਗਿਆਈਆ ਅਵਰ ਸਿਆਣਪ ਕਿਤੁ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਤੂੰ ਬਧਾ ਛੁਟਹਿ ਜਿਤੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੨੮)

ਸਦਾ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਰਹੋ।

+++

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਰੂਨ : 5.1.80

ਇਹ ਹੀ ਦਿਨ ਇੱਕਲਿਆਂ ਰਹਿ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪਣ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੁਕਰ ਸੁਕਰ ਕਰ ਕੇ ਸਾਲ ਮਗਰੋਂ ਆਉਂਦੇ ਨੇ। ਸੋ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਹੀ ਆਨੰਦ ਵਿਚ ਹਾਂ। ਪਟਿਆਲੇ ਆਉਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਸੌਦਾ ਪੱਤਰ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਰਦੀ ਘੱਟ ਜਾਏ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਆ ਕਰ ਨਾਮ ਦਾ ਲਾਹਾ ਖੱਟੋ, ਜਿਸ ਲਈ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾ ਦੇਗੀ ਮਿਲੀ ਏ।

ਨਾਨਕ ਨਾਉ ਖੁਦਾਇ ਕਾ ਦਿਲਿ ਹਹੈ ਮੁਖਿ ਲੇਹੁ ॥
ਅਵਰਿ ਦਿਵਾਜੇ ਦੁਨੀ ਕੇ ਝੂਠੇ ਅਮਲ ਕਰੇਹੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੪੦)

ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਸਾਫ਼ ਦਿਲ ਨਾਲ ਮੁਖੋਂ ਲਵੈ। ਹੋਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦਿਖਾਵੇ ਹਨ। ਝੂਠੇ ਅਮਲ ਨ ਕਰੋ। ਕੈਸਾ ਸੁੰਦਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ। ਕਮਾਉ ਤੇ ਲਾਭ ਉਠਾਉ।

+++

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਰੂਨ (ਸੌਲਨ) : 11.1.80

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ। ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ। ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲਾਹਾ ਖਟ ਰਹੇ ਹੋਸੋ।
ਡਿਠਾ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸੁਖੁ ਨ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ॥
ਤਨੁ ਧਨੁ ਹੋਸੀ ਛਾਰੁ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ਜਨੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੨੨)

ਨਾਨਕ ਨਾਉ ਖੁਦਾਇ ਕਾ ਦਿਲਿ ਹਹੈ ਮੁਖਿ ਲੇਹੁ ॥
ਅਵਰਿ ਦਿਵਾਜੇ ਦੁਨੀ ਕੇ ਝੂਠੇ ਅਮਲ ਕਰੇਹੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੪੦)

ਕੈਸਾ ਸੁੰਦਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦਾ ਨਾਮ ਸਾਫ਼ ਦਿਲ ਨਾਲ ਮੁਖੋਂ ਲਵੈ। ਬਾਕੀ ਝੂਠੇ ਅਮਲ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦਿਖਾਵੇ ਹਨ। ਦਿਖਾਵੇ ਤੇ ਝੂਠੇ ਅਮਲ ਨਾ ਕਰੋ। ਧੰਨ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ। ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਕਦੇ ਨਾ ਛੱਡਣਾ।

ਇਹ ਹੀ ਇਕ ਆਸਰਾ ਹੈ ਜੋ ਮਾਇਆ ਤੇ ਤਾਰਦਾ ਏ। ਆਪਣੀ ਸੁਰਤਿ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਹੇਠ ਦਬੇਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ-ਬਮਏ ਮੇਰੇ ਵੀ, ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਰਤਿ ਰੱਖਣੀ ਏ। ਸੁਖ ਮਿਲਸੀ।

ਸਦਾ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੋ।

+++

੧੭੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸਪ੍ਰੁਨ : 12.1.80

ਬੱਚੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿਸਤ ਆਸ੍ਰਮ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਸ।

ਅਸੀਂ ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤਾਈ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹਾਂ ਤੇ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ (ਸਤਵੰਤ ਦੇ ਮਾਤਾ ਜੀ) ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਅਗਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਵਾਂਗੇ।

ਡਿਠਾ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸੁਖੁ ਨ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਹੋਸੀ ਛਾਰੁ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ਜਨੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੨੨)

ਰੇ ਨਰ ਕਾਹੇ ਪਪੋਰਹੁ ਦੇਹੀ ॥

ਊਡਿ ਜਾਇਗੇ ਧੂਮੁ ਬਾਦਰੋ

ਇਕੁ ਭਾਜਹੁ ਰਾਮੁ ਸਨੇਹੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੦੯)

ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਲੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ, ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ।

ਸਦਾ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਰੱਖੋ।

+++

੧੮੦ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸਪ੍ਰੁਨ : 14.1.80

ਨਾਨਕ ਨਾਉ ਖੁਦਾਇ ਕਾ ਦਿਲਿ ਹਛੈ ਮੁਖਿ ਲੇਹੁ ॥

ਅਵਰਿ ਦਿਵਾਜੇ ਦੁਨੀ ਕੇ ਝੂਠੇ ਅਮਲ ਕਰੇਹੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੪੦)

ਤਾਂ ਤੇ ਦਿਲ ਸਾਫ ਨਾਲ ਮੁਖੋਂ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਭ ਝੂਠੇ ਅਮਲ ਹਨ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦਿਖਾਵੇ ਹਨ। ਅਮਲਾਂ ਨਾਲ ਨਾਮ ਜਪਿਆਂ ਫਲੀ ਭੂਤ

ਹੁੰਦਾ ਏ। ਉੱਜ ਨਹੀਂ। ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਢਾਲੀਏ ਤੇ ਨਾਮ ਜਪੀਏ।
ਫਲ ਮਿਲਦਾ ਏ।

ਸਦਾ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਰਹੋ।

† † †

(3)

ਸਤਿਸੰਗ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ (ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੀ ਸੰਗਤਿ)

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ।

ਬਾੜੀ (ਪੌਲਪੁਰ) : 2.11.67

ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਤ੍ਰਕਾ ਪਾਣੀਪਤ ਦੇ ਪਤੇ ਤੇ ਪਾਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਭੈਣ ਜੀ ਦੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਟੁਰ ਜਾਣ ਤੇ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਤੇ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਟਿਕਣ ਦੀ ਅਰਦਾਸਿ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਇਕ ਪੱਤਰ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਤੋਂ ਲਿਖਿਆ ਪੁੱਜਾ ਸੀ। ਉਹ ਲਵਾਫਾ ਸ੍ਰ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੱਤ੍ਰਕਾ ਸੀ ਤੇ ਦਾਸ ਨੂੰ ਸੁਝਾਵ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰੋ। ਦਾਸ ਨੇ ਉਹ ਸਾਰੀ ਪੱਤ੍ਰਕਾ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਏਥੇ ਬਾੜੀ ਵਿਚ “ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਕਮਾਈ ਸਮਾਗਮ” 15.10.67 ਤੋਂ 25.10.67 ਤੱਕ ਰਖਿਆ ਸੀ। ਦਾਸ 7.10.67 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਟੁਰ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਥੋਂ ਪੰਜ ਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸੰਗਤਿ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾੜੀ ਨੂੰ 15.10 ਨੂੰ ਆ ਗਈ। ਹੋਰ ਸੰਗਤਿ ਬੰਬਈ ਤੋਂ ਆਈ। ਸਵੇਰੇ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕਰ ਰਾਤ ਦੇ ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਵੱਜੇ ਤਕ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਪਰਵਾਹ ਖੂਬ ਚਲਿਆ। ਸਾਰੀ ਸੰਗਤਿ ਨੇ ਬੜਾ ਰਸ ਮਾਣਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਵੀ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਦੀ ਚਿੱਠੀ ਪੁੱਜਣ ਤੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਸੁਝਾਵ ਲਿਖਿਆ ਜਾਏ ਕਿ ਆਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡੇਰੇ-ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਪਿੰਡ ਗੋਇੰਦਾਪੁਰ ਆ ਜਾਣ ਤੇ ਉਥੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕਰ ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਟਿਊਬਵੈਲ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਲਈ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਲੰਗਰ ਪਾਣੀ ਲਈ ਚੋਖੀ ਆਮਦਨ ਖੇਤੀ ਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਚਿੱਤ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਉਥੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਆਪ ਜੀ ਕੀਰਤਨ ਆਸ਼ਕੀਏ ਹੋ। ਇਸ ਬਿਨਾ ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਫਿੱਕਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਵਖਿਆਨ ਘੱਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੇ “ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਕਮਾਈ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਸਮਾਗਮ” ਹਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ। ਸੋ ਜਿੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਮੰਗ ਆਈ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਅਮਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਨ ਤੋਂ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਲਹਿ ਸਕਦਾ। ਇਹ practical ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਲਫਾਫੇ ਵਾਲੀ ਪੱਤ੍ਰਕਾ ਇਧਰ ਉਧਰ ਸਮਾਗਮ ਕਰ

ਕੇ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਕਲੁ ਲਭੀ ਹੈ, ਤੇ ਪੂਰੀ ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਬਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਭਾਣੇ ਅੰਦਰ ਵਿਚਰੋ ਤੇ ਭੈਣ ਜੀ ਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਚਰਨ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ਣ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਐਸੇ ਸੁਹਿਰਦ ਸਾਥੀ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ ਆਪ ਜੀ ਲਈ ਬੜਾ ਦੁਖਦਾਇਕ ਹੈ, ਪਰ ਪੇਸ਼ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲਲ ਸਕਦੀ। ਕੇਵਲ ਅਰਦਾਸਿ, ਜੋਦੜੀ, ਬੇਨਤੀਆਂ ਹਨ, ਸੋ ਆਪ ਅਰਦਾਸਿ ਵਿਚ ਰਹੋ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਮੇਹਰ ਕਰਕੇ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾਨ ਕਰਨਗੇ। ਸਾਡੇ ਵਲੋਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਫਤਹਿ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰ ਫਤਹਿ।

ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਕਿ ਆਪ ਦਾ ਵੀਚਾਰ, ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੁਝਾਵ ਲਈ ਕੀ ਹੈ ?

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ, ਅੰਤਰ ਆਤਮੇ ਬਣਿਆ ਰਹੇ।

+ + +

ੴਅ^ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਬਾੜੀ (ਯੋਲਪੁਰ) : 10.11.67

ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ। ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਝੂਸੀ ਹੋਣੀ ਸੁਭਾਵਕ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਣ ਦਾਸ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਹਾੜੇ ਆਪ ਦੀ ਪਾਤੀ ਬਾੜੀ ਪੁਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ, “ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਕਾਮੈਂ ਸਮਾਗਮ” ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਡਾਕੀਏ ਤੋਂ ਡਾਕ ਉਸ ਦਿਨ ਸ੍ਰੂ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਲਈ। ਦਾਸ ਰੁੱਝਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਚਿੱਠੀ ਖੋਲੀ ਤੇ ਪੜ੍ਹੀ। ਚਿੱਠੀ ਸਾਰੰਸ਼ ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਸੁਝਾਵ ਦੁੱਖ ਭਰੇ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰ ਬਰ ਜ਼ਰੂਰ ਅਰਦਾਸਿ ਦਿਲੋਂ ਕਰੋ ਕਿ ਵਿਛੁੜੀ ਹੋਈ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੁੱਜੇ। ਦਾਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਆਖਿਆ ਕਿ “ਜ਼ਰੂਰ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਾਂਗੇ।” ਦਾਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਰੁਝਿਆ ਰਿਹਾ ਤੇ ਖੁਦ ਸਾਰੀ ਪੱਤ੍ਰਕਾ ਨਾ ਪੜ੍ਹ ਸਕਿਆ। ਅਰਦਾਸਿ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨੇ ਸੁਣੀ। ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਏ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 26.10.67 ਨੂੰ ਹੋਈ, ਇਸ ਦੇ ਮਗਰੈ ਪੱਤ੍ਰਕਾ ਲੱਭੀ ਗਈ ਪਰ ਮਿਲੀ ਨਾ। ਆਪ ਦਾ ਭੇਹਗਾਦੂਨ ਵਾਲਾ ਪੱਤਰ ਦਾਸ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉੱਤਰ ਪਾਨੀਪਤ ਦੇ ਪਤੇ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੋ ਗੱਲ ਬਾਤ ਸੰਤ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਖੀ, ਲਿਖ ਦਿੱਤੀ। ਪਰ ਮਨ ਨੂੰ ਤੱਸਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕਿ ਪੱਤ੍ਰਕਾ ਆਪ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਚਾਰ ਪੰਜ ਦਿਨ ਲਗਾਤਾਰ ਆਪ ਜੀ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਰਿਹਾ। ਆਪ ਦੀ ਨਿਰਾਸ ਦਸ਼ਾ ਦਾਸ ਨੇ ਭਾਸੀ। ਅਚਨਚੇਤ ਲਫਾਫਾ ਹੋਰ ਕਾਗਜ਼ਾ ਵਿਚੋਂ ਲੱਭ ਗਿਆ। ਬੜੀ ਕਿਪਾ

ਹੋਈ, ਸਾਰਾ ਖਤ ਮੌਂ ਤੇ ਇਕ ਵਾਰੀ ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਹੁਗਾਂ ਨੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਤੇ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਉਤਰ ਡੇਹਰਾਦੂਨ ਦੇ ਪਤੇ ਤੇ ਲਿਖਿਆ। ਦਾਸ ਖਿਮਾ ਦਾ ਜਾਚਕ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਅਣਗਿਹਿਲੀ ਕਰਕੇ ਉਤਰ ਛੇਤੀ ਨਾ ਦੇ ਸਕਿਆ। ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਇਸ ਭੁੱਲੜ੍ਹ ਨੂੰ ਖਿਮਾ ਬਖਸ਼ੇਗੇ। ਦਾਸ ਆਪ ਵਰਗੇ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੀ ਚਰਨ ਰੱਜ ਹੈ। ਮਾਇਆ ਧਾਰੀ ਅੰਨ੍ਹੇ ਬੋਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਾਹਦੀ ?

ਜਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸ ਪਿਆਸਾ ॥

ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਸਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੯)

ਦਾਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਹੋਵੇ ਨਿਸੰਕ ਲਿਖਣ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਨਾ। ਸੰਕੋਚ ਨ ਕਰਨਾ। ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਿਆਰ ਅੰਤਰ ਆਤਮੇ ਵਸੇ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ! ਵਾਹਿਗੁਰੂ !! ਵਾਹਿਗੁਰੂ !!!

+++

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਾੜੀ (ਯੋਲਪੁਰ) : 16.12.69

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ। ਲਗਾਤਾਰੀ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਜਰੂਰੀ ਅੰਗ ਹੈ। ਅੰਤਰ ਆਤਮੇ ਪ੍ਰੀਤ ਦਿੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਾਮ ਦਾ ਖੰਡਾ ਜੋਰਾਂ ਵਿਚ ਖੜਕਦਾ ਹੈ। ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਕਿ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਬੀਬੀ ਜੀ ਵਿਚਰਨ ਤਾਂ ਆਤਮਾ ਪੂਰੀ ਸੁਖੀ ਹੋ ਜਾਏਗੀ। ਇਹ ਹੁਣ ਬੀਬੀ ਜੀ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਸ਼ਚੇ ਕਰਾ ਦੇਣੀ ਜੀ। ਆਪ ਜੀ ਤੇ ਤਾਂ ਮਿਹਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਰਸ ਭਰਪੁਰ ਨਾਮ ਵਿਚ ਖੇਡੋਂ। ਸਹਜ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪਕਾਓ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਨਾਮ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਨਾਮ ਇਕ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸਦਾ ਬ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ ਏ। "ਕੀਰਤਨ ਨਿਰਮੇਲਕ ਹੀਰਾ ॥" (ਪੰਨਾ ੮੯੩) ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ।

ਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਵਲੋਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਤੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਰ ਫਤਹਿ ॥

+++

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਮਿਲੀ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਦੇ ਕਦਾਈ ਕੁਝ ਬਿੜਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਕਦੀ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਲਾਭ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਪਰੰਤੂ ਮਾਇਆ ਦੇ ਵਿਉਹਾਰ ਤੇ ਬਿੱਚ, ਰੁਕਾਵਟ ਪਾ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਇੰਜ ਫਾਥਿਆ ਬੰਦਾ ਅੰਤ ਜੀਵਨ ਖੋ ਬਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਕਿਪਾ ਕਰਨ। ਦਾਸ ਦਾ ਵੀਚਾਰ, ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਿਰਧ ਜਾਂ Retired ਸੱਜਣਾ ਲਈ ਇਕ ਬ੍ਰਿਧ ਆਸਰਮ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਥਾਂ ਵੇਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦਾਸ ਵੀ ਉਥੇ ਹੀ Shift ਕਰ ਲਏਗਾ। ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕਰ ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਕਰਿਆ ਕਰਾਂਗੇ ਤੇ ਇਸ ਜਨਮ ਵਿਚ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਲੈਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਾਂਗੇ। ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਥੇ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਸੀ। ਦਾਸ ਬਾਵੁਂ ਸਰੀਰ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਲੰਗਰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਵਰਤੇਗਾ, ਉਗਰਾਹੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਦਾਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਸੰਗਤਿ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਵਾਈ ਤੇ ਇੰਜੈਕਸ਼ਨ ਨਾਲ ਕਰੇਗਾ। ਜੋ ਸੱਜਣ ਵੱਖਰਾ ਲੰਗਰ ਚਾਹਨ, ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਦੌਹਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰ ਫਤਹਿ।

+ + +

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ। ਇਲਾਹੀ ਹੁਕਮ ਜੋ ਆਪ ਨਮਿਤ ਹੋਇਆ,
 ਉਹ ਹੇਠਾਂ ਅੰਕਤ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।
ਸੰਤਨ ਕੈ ਸੁਨੀਅਤ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਬਾਤ ॥
ਕਥਾ ਕੀਰਤਨੁ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ
ਧੁਨਿ ਪੂਰਿ ਰਹੀ ਦਿਨਸੁ ਅਰੁ ਰਗਤਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਨੇ
ਨਾਮ ਅਪੁਨੇ ਕੀ ਕੀਨੀ ਦਾਤਿ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਪ੍ਰਭ ਕੇ
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਇਸੁ ਤਨ ਤੇ ਜਾਤ ॥ ੧ ॥

ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਏ ਪੇਖਿ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸਨੁ
 ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਰਿ ਰਸੁ ਭੋਜਨੁ ਖਾਤ ॥
 ਚਰਨ ਸਰਨ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ
 ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸੰਤਸੰਗਿ ਮਿਲਾਤ ॥ ੨ ॥

(ਪੰਨਾ ੮੨੦-੮੧)

ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਣ ਗਾਣ ਨਾਲ, ਨਿਰਸਦੇਹ ਹੀ, ਕਾਮ ਤੇ ਕੌਧ, ਇਸ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਸਾਧਨ ਹੀ ਅਪਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਸਤਿਸੰਗ ਵਿਚ ਮਿਲ ਕਰ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਦੌਵੇਂ ਨਠ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦਾਸ ਦਾ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਭਰਿਆ ਸੁਆਵ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਬਰ ਤੇ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿਚ ਜੋ ਸਮਾਗਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦਰਸਨ ਦਿਉ ਤੇ ਲਾਭ ਲਵੇ। ਆਪ ਜੀ ਤੇ ਮਿਹਰਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹੋਰ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਨਾਮ ਜਥੋਗੇ ਤਿਵੇਂ ਤਿਵੇਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਹਉ ਆਪਹੁ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣਦਾ ਸੈ ਕਹਿਆ ਸਭੁ ਹੁਕਮਾਉ ਜੀਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੮੬੩)

† † †

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਾੜੀ (ਧੋਲਪੁਰ) : 1.12.70

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁੱਜੀ। ਬੜੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਈ। ਸ੍ਰੀ ਨਿਰੰਕਾਰ, ਸਿਰਜਣਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਤੇ ਪਾਲਨਹਾਰ ਦਾ ਲੱਖ ਲੱਖ ਸੁਕਰ ਹੈ। ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਧੰਨਵਾਦ ਹੈ। ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ ਹੋਂਦ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਏ। ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਿਸ ਦਵਾਰਾ ਉਸ ਜੋਤ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਏ। ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ !! ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ !!

ਆਪ ਜੀ ਤੇ ਬੜੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹੋਰ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਨਾਹੀ ਠਾਕਿ ਰਹਾਈਆ ॥

(ਪੰਨਾ ੯)

ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਰੋਕੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹੀ ਉਸਦੀ ਵੱਡਿਤਨ ਹੈ।

ਐਤਕਾਂ ਦਾ Final Touch ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਉੱਤੇ ਫਿਰ ਅੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਗਤਿ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਕੇ ਬਚਨ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ, ਸੌ ਗੁਰਪੁਰਬ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਜਾਸੀ ਤੇ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਸ਼ਨ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਵੱਧਦੀ ਜਾਸੀ ਤਿਵੇਂ ਤਿਵੇਂ ਰੰਗ ਢੂਣਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਸੀ। ਇਸੀ ਜਨਮ ਸੰਪੂਰਨ ਯਾਤਰਾ ਹੋ ਵੈਸੀ। ਐਸਾ ਹੀ ਉਸਦਾ ਬਿਰਦੁ ਹੈ।

ਸਗੀਰ ਦਾ ਉਚੇਚਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਹੱਠ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਹੱਠ ਨਾਲ ਕਾਇਆ ਛਿੱਜਦੀ ਹੈ।

+ + +

੧੮੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

Detroit (U.S.A.) 2H10H73

ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪਾਵੈ ਨਾਨਕ ਪੁਰਨ ਹੋਵੈ ਆਸ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੦੦)

ਪਰ ਇਹ ਤਦ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਏ ਜਦ ਕਿ :-

ਜੋ ਜੋ ਕਥੈ ਸੁਨੈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਤਾ ਕੀ ਦੁਰਮਤਿ ਨਾਸ ॥ (ਪੰਨਾ ੧੩੦੦)

ਤੁਸਾਂ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਿਆ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਫਲ ਅਵਸ ਮਿਲਣਾ ਸੀ। ਸੌ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਅੱਗੋਂ ਮਿਲੇਗਾ।

ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਤਿਸ ਕਾ ਜਗ ਭੀਤਰਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਉ ਜਾਪੇ ॥

ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਤਿਸ ਕੇ ਪੁਰਨ ਜਿਸੁ ਦਇਆ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੪੦)

ਤਾਂ ਤੇ :-

ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹੈ ਸਿਰਿ ਕਰਮਨ ਕੈ ਕਰਮਾ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਭਇਓ ਪਰਾਪਤਿ ਜਿਸੁ ਪੁਰਬ ਲਿਖੇ ਕਾ ਲਹਨਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੪੨)

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੮)

ਇਸ ਲਈ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਿਆ ਕਰੋ :-

ਸੁਣਿ ਬੇਨੰਤੀ ਸੁਆਮੀ ਅਪੁਨੇ ਨਾਨਕੁ ਇਹੁ ਸੁਖੁ ਮਾਗੈ ॥
ਜਹ ਕੀਰਤਨੁ ਤੇਰਾ ਸਾਧੂ ਗਾਵਹਿ ਤਹ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲਗੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੧੦)

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਸਰਧਾ ਮਨ ਕੀ ਪੂਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਇਹੈ ਸੁਖੁ ਮਾਗੈ ਮੈਂ ਕਉ ਕਰਿ ਸੰਤਨ ਕੀ ਧੂਰੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੩)

ਤੇ :-

ਹੋਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰੇ ਸੰਤਾਂ ਸੰਗਿ ਵਿਹਾਵੇ ॥
ਤੁਧਹੁ ਭੁਲੇ ਸਿ ਜਾਮਿ ਜਾਮਿ ਮਰਦੇ ਤਿਨ ਕਦੇ ਨ ਚੁਕਨਿ ਹਾਵੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੬੧)

ਤੁਸੀਂ ਉਦਾਸ ਤੇ ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ। ਭਾਵੇਂ ਸਰੀਰ ਦੂਰ ਹਨ
ਪਰ ਆਤਮਾਵਾਂ ਨੇੜੇ ਹਨ। ਉਕਾ ਹੀ ਓਦਰਨਾ ਨਹੀਂ। ਟੇਕ ਇਕ ਦੀ ਰੱਖਣੀ ਹੈ। ਦੇਹ
ਬਿਨਸਨਹਾਰ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦੇਹ ਵੀ ਬਿਨਸਨਹਾਰ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਦੇਹ
ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਤੇ ਮੌਹ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ। ਇਸੇ ਵਿਚ ਸਦਾ ਦਾ ਸੁੱਖ ਹੈ, ਖੇੜਾ ਹੈ,
ਆਨੰਦ ਹੈ। ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਆਸਰਾ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਸਣੇ ਮੇਰੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰੀਰ ਦੀ
ਟੇਕ ਨਹੀਂ ਲੈਣੀ, ਫਿਰ ਕਦੇ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਉ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਗੁਰੂ
ਮੰਨਣਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਸੁਰਤਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਬੇਲ ਰੱਖਣੀ ਏ।

+++

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ।।

Washington 18H1H74

ਆਪ ਜੀ ਦੀ 6.1.74 ਦੀ ਪਾਤੀ ਨਿਯੂਯਾਰਕ ਤੋਂ Redirect ਹੋ ਕਰ ਏਥੇ
ਅੱਜ ਮਿਲੀ। ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਈ।

ਆਪ ਜੀ ਤੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪਰਬਲ ਇੱਛਾ ਅਸਰ ਕਰ ਗਈ ਏ ਤੇ ਹੁਣ ਲੰਬੇਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇਗਾ।

ਜੋ ਆਨੰਦ 20.5.73 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਆਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸੁਤੇ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ। ਉਹੋ ਜੇਹਾ ਸਮਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਆਉ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ। ਇਸ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਹੀ ਰਾਹ ਉਸ ਆਨੰਦ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਆਪ ਨੂੰ 20.5.73 ਨੂੰ ਆਇਆ ਹੈ, ਮੁੜ ਆਨੰਦ ਲਿਆਇਗਾ। ਹੋਰ ਰਾਹ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਹੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ।

ਅਬਿਨਾਸੀ ਖੇਮ ਚਾਹਹਿ ਜੇ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਸਿਮਰਿ ਨਾਰਾਇਣ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੪)

ਜੋ ਦਮੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ ਸੋ ਦਮੁ ਬਿਰਬਾ ਜਾਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੩੦)

ਤਾਂ ਤੇ ਲੱਗੇ ਰਹੋ ! ਲੱਗੇ ਰਹੋ ! ਕੇਵਲ ਇਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀ ਓਟ ਰੱਖਣੀ ਏ, ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣੀ।

+++

੧੬੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪ੍ਰਤੁਨ (ਸਿਮਲਾ ਹਿਲੜ) 22.8.75

ਰੋਜਾਨਾ ਟੇਪ ਤੇ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣ ਦੀ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਏ। ਰਾਹ ਇਹ ਹੀ ਹੈ। ਟੁਰਦੇ ਚਲੋ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਸਦਾ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੋ।

+++

੧੭੦ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪੂਰਨ : 10.9.76

ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਪਾਤੀ ਮਿਤੀ 7-9 ਦੀ ਲਿਖੀ ਕਲ ਮਿਲੀ। ਬੜੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਈ। ਹਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਬਚਨਬੱਧ ਅਨੁਸਾਰ ਬੰਗਲੋਰ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਲਾਭ ਹੀ ਲਾਭ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ (ਪਰਮਾਰਥ ਤੇ ਵਿਹਾਰਕ) ਹੋਸੀ।

ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ। ਸਤਿਸੰਗ ਨਾਲ ਘਰ ਦੇ ਹਰ ਇਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਸੀ।
ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ਕ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਆਖਦੇ ਹਨ।

ਜਿਹ ਠਾਕੁਰੁ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨੁ ਭਯੋ ਸਤਸੰਗਤਿ ਤਿਹ ਪਿਆਰੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੮੯)

ਆਪ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਤੇ ਗੁਰੁ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੈ।
ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਲਾਭ ਉਠਾਓ ਤੇ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਕਰੋ।

ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹੈ ਸਿਰਿ ਕਰਮਨ ਕੈ ਕਰਮਾ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਭਇਓ ਪਰਾਪਤਿ ਜਿਸੁ ਪੁਰਬ ਲਿਖੇ ਕਾ ਲਹਨਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੪੨)

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨੯)

ਸਦਾ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਣ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪਦਾ ਰਹੇ। ਇਹ ਹੀ ਅਸੀਸ
ਹੈ।

+++

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪ੍ਰਤੁਨ : 12.9.76

ਤਾਂ ਤੇ ਦੌਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਝਾਵ ਹੈ ਕਿ ਸਦਾ, ਉਸ ਇਕ ਦੀ ਟੇਕ ਰੱਖੋ। ਆਪਣੀ
ਸੁਰਤਿ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖੋ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ-ਭਾਵੋਂ ਮੈਂ ਕਿਉਂ
ਨਾ ਹੋਵਾਂ-ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੀ ਸਮੇਂ ਦਬੇਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਤੋਂ
ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਖਾਵੋਗੇ। ਸੇਰੀ ਕਥਨੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਜੋ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਤਾਂ
ਕਦੇ ਨਾ ਮੰਨੋ। ਸੁਖ ਮਿਲਸੀ।

ਸਦਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਰਹਿਣਾ।

+++

ਇਹ ਜਾਣ ਕਰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਕਿ ਆਪਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਨੇ 15 ਦਿਨ ਦਾ ਸਤਿਸੰਗ ਖੂਬ ਮਾਣਿਆ ਤੇ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ। ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਮਨ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂਦਾ ਏ ਤੇ ਬੇੜਾ ਮਾਣਦਾ ਏ। ਪਰ ਅਸਲੀ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਲੱਭਦੀ ਏ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਾਧਾਰਣ ਪਖੰਡ ਦੇ ਹੀ ਦਰਸਨ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।

ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੈਸੀ ਜਾਣੀਐ ॥

ਜਿਥੈ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀਐ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੨)

ਪਰ ਅਸਲੀ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਏ ਜਿਸ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੁੰਦੀ ਏ।

ਜਿਹ ਠਕੁਰੁ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨੁ ਭਯੋ ਸਤਸੰਗਤਿ ਤਿਹ ਪਿਆਰੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੯੯)

ਅਸਲੀ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਵਿਚਾਰ ਸਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਵਿਚਾਰੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਲਿਆਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਏ। ਏਹ ਹੈ ਨਾਮ ਦੀ ਕਮਾਈ। ਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ ਤੇ ਸਿਮਰਨ ਸੁਰਤਿ ਜੋੜ ਕਰ ਕਰਨੇ ਐਸੇ ਅੱਖੇ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਢਾਲਣਾ ਐਖਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣ ਕਰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਘਟਾਣ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਏ।

ਸੁਨਿ ਉਪਦੇਸੁ ਹਿਰਦੈ ਬਸਾਵਹੁ ॥

ਮਨ ਇਛੈ ਨਾਨਕ ਫਲ ਪਾਵਹੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੩)

ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਉਹ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਏ ਜਿਹੜੀ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਈ ਏ। ਮਾਠਸਿਕ ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਖੋਜ ਏਹੀ ਆਖਦੀ ਏ ਤੇ ਧੁਰੋਂ ਆਈ ਬਾਣੀ ਵੀ ਇੰਜ ਛੁਰਮਾਉਂਦੀ ਏ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਚਾਨ੍ਹੁ ਕਰਮਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਏ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੭)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮਨ ਵਿਚ ਵਸਦੀ ਏ। ਕਰਮ ਦੇ ਸੱਸੇ ਨੂੰ ਸਿਹਾਰੀ ਸੰਬੰਧਕ ਵਾਚਕ ਹੈ—ਅਰਥ ਹੋਇਆ : ਕਰਮਾਂ ਨਾਲ। ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ

ਕਰਿਆ ਕਰੋ, ਸੁੱਖ ਮਿਲਸੀ। ਦੁੱਖ ਦੂਰ ਹੋਸਨ। ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਦੇ ਕਲੇਸ਼, ਦੁੱਖ,
ਸਰੀਰਕ ਦੁੱਖ ਅਵੱਸ਼ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਹਨ। ਸਦਾ ਨਮ ਬਾਣੀ ਦੀ ਓਟ ਵਿਚ ਰਹੋ।

+++

੧੭੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਨਾਰਸ : 26.10.76

ਮਤਾ ਕਰੈ ਪਛਮ ਕੈ ਤਾਈ ਪੁਰਬ ਹੀ ਲੈ ਜਾਤ ॥

(ਪੰਨਾ ੪੯੬)

ਇਹ ਉਤਲੀ ਸੱਚਾਈ ਸੋਲਾਂ ਆਨੇ ਸੱਚ ਹੈ। ਹਾਲਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਅੰਨਜਲ-ਜਿੱਥੇ
ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹੋ-ਇੱਥੇ ਹੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ, ਇਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਛੱਡੋ। ਜਦ ਤੁਹਾਡੇ
ਸਾਥੀ ਤੁਹਾਨੂੰ, ਆਪ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤਾਂ, ਇਹ ਕੰਮ ਛੱਡਣਾ ਏ। ਇਹ ਹੀ ਸੈਨਤ ਹਾਲਾਂ
ਹੈ। ਜਦ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੈਨਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਬੰਦਾ ਆਪੂ ਕੁਝ ਕਰ
ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਰਾਸ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਠਸਾਰ ਹੋ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ
ਹਨ ਪਰ ਇੰਜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸ ਦੀ ਵਜਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ
ਇੱਛਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ :-

ਜਿਉ ਰਾਮੁ ਰਾਖੈ ਤਿਉ ਰਹੀਐ ਰੇ ਭਾਈ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੧੯੪)

ਹਾਲਾਂ ਰਾਮ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਜਦ
ਤਾਈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਥੀ ਖੁਦ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇਣ। ਨਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਹੀ, ਸੋ
ਉਸ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣਾ ਏ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਹੋਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਅਪੁਨੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਆਪੇ ਰਾਖੈ ਆਪੇ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੪੦੩)

ਜਹ ਜਹ ਕਾਜ ਕਿਰਤਿ ਸੇਵਕ ਕੀ ਤਹਾ ਤਹਾ ਉਠਿ ਧਾਵੈ ॥

ਸੇਵਕ ਕਉ ਨਿਕਟੀ ਹੋਇ ਦਿਖਾਵੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੪੦੩)

ਪੂਰਨ ਭਰੋਸੇ ਵਿਚ ਰਹੋ। ਡੋਰੀ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੱਥ ਛੱਡੋ। ਕਦੇ ਤੌਖਲਾ ਨਾ
ਕਰੋ। ਉਸ ਦੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਸਦਾ ਰਹੋ। ਇੰਜ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਦੇ ਕੋਈ ਤੋਟ, ਕਿਸੇ ਵੀ
ਕੰਮ ਵਿਚ, ਨਹੀਂ ਪਉ। ਨਹੀਂ ਪਉ।

ਅਚਿੰਤ ਕੰਮ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰਭ ਤਿਨ ਕੇ ਜਿਨ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੩੮)

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਰਹੋ।

† † †

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬੰਗਲੋਰ : 14.12.76

ਨਾਨਕ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਜੋ ਕਰਹਿ
ਹਉ ਤਨੁ ਮਨੁ ਤਿਨੁ ਕਉ ਦੇਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੫੧੫)

ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਿਆ ਕਰੋ।

ਕਿਉਂ ? ਇਸ ਲਈ ਕਿ :-

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤਿਆ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰਸਿਖੁ ਜੋ ਨਿਤ ਕਰੇ ਸੋ ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੫੧੫)

ਹੋਰ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਲਾਭ ਤਦ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕਰ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰੀਏ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੀ ਲਾਭ ? ਸਰੀਰਕ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਲਾਭ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਏ।

† † †

੧੬੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪ੍ਰੁਨ : 16.5.77

ਪਟਿਆਲਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਤੇਜ਼ਾਦੂਨ ਦੀ ਪੋਣੇ ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਕੇ ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਮੁੜ ਆਏ ਹਾਂ। ਐਤਕੀ ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਕਮਾਈ ਏਥੇ 25 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ 9 ਅਕਤੂਬਰ ਤਾਈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸੋ ਸਾਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਵੇਂ ਤੇ ਆਤਮਕ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ।

ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥
ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥

(ਪੰਨਾ ੫੧੫)

ਪਉੜੀ ਛੁੜਕੀ ਫਿਰਿ ਹਾਥਿ ਨ ਆਵੈ ਅਹਿਲਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੮੬)

ਜਲਿ ਜਾਉ ਜੀਵਨੁ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੩੨)

ਡਿਠਾ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸੁਖੁ ਨ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਹੋਸੀ ਛਾਰੁ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ਜਨੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੨੨)

ਜਿਸ ਨੋ ਬਖਸੇ ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹ ॥

ਨਾਨਕ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੫)

ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਤਿਸ ਕਾ ਜਗ ਭੀਤਰਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਉ ਜਾਪੇ ॥

ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਤਿਸ ਕੇ ਪੂਰਨ ਜਿਸੁ ਦਇਆ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੫੦)

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨੯)

ਏਥੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਹੈ। ਆਸ ਹੈ ਸਾਰਾ ਪਰਵਾਰ ਆਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਹੋਸੀ।
ਸਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਵਾਰ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹੋ।

+++

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਵੈਨਕੋਵਰ-ਕੈਨੇਡਾ : 16.7.77

.....ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ। ਰੋਜ਼ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਟਿਕ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੀ ਏ, ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਏ। ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸੁਰਤਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਬੇਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ (Including myself)। ਕੇਵਲ ਆਪਣੀ ਸੁਰਤਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖਣੀ ਏ। ਸੁੱਖ ਮਿਲਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਠਠਾ ਸਮਝ ਕੇ ਸੁੱਟ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਜੀ। ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੀ। ਫਲ ਬਹੁਤ ਮਿਲਸੀ। ਕਿਸੇ ਪਾਖੰਡੀ ਦੇ ਅੱਡੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹੋਗੇ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੇ ਟੁਰਨਾ ਹੀ ਨਾਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੈ। ਐਵੇਂ

ਪਾਠ ਕਰੀ ਜਾਣਾ, ਮਾਲਾ ਫੇਰੀ ਜਾਣਾ, ਵਿਚਾਰ ਕਰੀ ਜਾਣਾ ਤੇ ਉਸ ਤੇ ਅਮਲ ਨ ਕਰਨਾ, ਕੀ ਲਾਭ ਦੇ ਸਕਦਾ ਏ ? ਇਹ ਸਭ ਭਰਮ ਤੇ ਮਨਮੱਤਿ ਏ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਧੁਰੋਂ ਆਈ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਪਾਠ, ਵੀਚਾਰ ਤੇ ਬਹਿਸਾਂ ਖਾਤਰ ਨਹੀਂ।

ਸੁਨਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਹਿਰਦੈ ਵਸਾਵਹੁ ॥

ਮਨ ਇਛੈ ਨਾਨਕ ਫਲ ਪਾਵਹੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੩)

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਹੈ ਸੇਵਕ ਜਨ ਮਾਨੈ
ਪਰਤਖਿ ਗੁਰੂ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥**

(ਪੰਨਾ ੮੮੨)

ਜਿਨਿ ਪੀਤੀ ਤਿਸੁ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨੨੪)

ਸਦਾ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਰਹੋ।

+++

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਰੂਨ : 6.12.77

ਅਸੀਂ ਸਮਾਗਮ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੇਵਾ ਲਈ-ਬਨਾਰਸ, ਪਟਿਆਲਾ, ਫਿਰੋਜਪੁਰ, ਬਠਿੰਡਾ ਚਲੇ ਗਏ ਸੀ। ਪਰਸੋਂ ਰਾਤੀ ਪੁੱਜੇ ਹਾਂ, ਆਣ ਕੇ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੜ੍ਹੀ। ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ।

ਸਾਡਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਨਵਰੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਲੈ ਕਰ ਜੂਨ ਅਖੀਰ ਤਾਈ ਪੱਕਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਛੇ ਲੈਕਚਰ ਬਨਾਰਸ ਹਿੰਦੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਫਲਾਸਥੀ ਤੇ ਦੇਣੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਡੇਹਰਾਦੂਨ ਬਾਰਾਮੂਲਾ (ਕਸਮੀਰ) ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਹੈ। ਆਪ ਪਾਸ ਦਸੰਬਰ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੀ, ਪਰ ਅਚਨਚੇਤ ਬਠਿੰਡੇ ਮੇਰੀ ਤੇ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਜੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਢਿੱਲੀ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਮੁੜ ਸਪਰੂਨ ਆ ਗਏ ਹਾਂ। ਆਪ ਪਾਸ ਆਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗਾ। ਜਦ ਤਾਈ ਪੂਰੀ-ਪੂਰੀ ਸਿਹਤ ਨ ਹੋਸੀ, ਏਥੇ ਹੀ ਠਹਿਰਾਗੇ ਤੇ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬ ਆਦਿਕ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਗੁਰੂ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਭਾਵਾਂਗੇ। ਇਹ ਸਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ। ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ !! ਆਪ ਸਾਰੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੋ। ਇਹ ਰਾਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ

ਛੱਡਣਾ। ਆਪਣੀ ਸੁਰਤਿ ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣੀ ਏ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵਿਆਕਤੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, Including myself, ਆਪਣੀ ਸੁਰਤਿ ਉਸ ਦੇ ਹੇਠ ਦਬੇਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਇੰਜ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਦਾ ਦਾ ਸੁਖ, ਸਦਾ ਦਾ ਖੇੜਾ, ਸਦਾ ਦਾ ਰਹਸ, ਸਦਾ ਦੀਆਂ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ, ਸਦਾ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਿਲਦਾ ਏ। ਇਹ ਸਹੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਕੇ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਨੀ ਏ। ਸੰਤ ਬਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਦੰਭ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੁਕਾਨਦਾਰੀਆਂ ਟੁਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਨਿੱਜੀ ਮੱਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਰਤਿ ਰੱਖਣੀ ਏ। ਜੋ ਗੁਰਬਾਣੀ ਆਖਦੀ ਏ ਉਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰਲੇ ਲੈਣੇ ਹਨ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਆਪਹੁੰ ਨਹੀਂ ਟੁਰਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਤਾਂ ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਹਾੜੇ ਕੱਢਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮੇਹਰਾਂ ਹੋਸਨ।

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਰਸੋਂ ਤੇ ਹਸੋਂ।

+ + +

੧੯ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸਪਤੂਨ : 20.12.77

ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਪਾਤੀ ਮਿਲੀ। ਬੜੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਈ।

ਹੁਣ ਜਨਵਰੀ ਵਿਚ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਾਂਗੇ। ਆਪ ਜੀ ਮਦੇ ਬੀਬਾ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਬੱਚੀਆਂ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ ਕੀਰਤਨ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲਸੀ ਤੇ ਮਨ ਕਦੇ ਵੀ ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾਓ। ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਕਾਰਜ ਵੀ ਸੁਤੇ ਸਿਧ ਨਿਰਵਿਘਨਤਾ ਸਹਿਤ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਮਨ ਨੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ, ਨਿਰੰਕਾਰ, ਸਰਬ ਸਮਰਥ, ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ, ਦੁੱਖ ਭੰਜਨ, ਦਿਆਲੂ, ਕਿਪਾਲੂ ਤੇ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਦੀ ਸਰਨ ਵਿਚ ਰਖਿਆਂ, ਕਦੇ ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਕਲੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਤਾਂ ਤੇ ਉਸ ਪੜ੍ਹੀ ਦੀ ਹੀ ਟੇਕ ਰੱਖਣੀ। ਸਭ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਹੋਣਗੇ। ਆਪਣੀ ਸੁਰਤਿ ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣੀ ਏ, ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਬੇਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੱਡਾ ਵੱਡਾ ਰਿੱਧੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਵਾਲਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਵਿਚ ਮੈਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਹੇਠ ਵੀ ਸੁਰਤਿ ਦਬੇਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ।

ਅਵਰਿ ਜੰਜਾਲ ਤੇਰੈ ਕਾਹੂ ਨ ਕਾਮ ਜੀਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੭੮)

ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨)

ਡਿਠਾ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸੁਖੁ ਨ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ॥

ਸਾਡੀ ਅਰਦਾਸਿ ਏ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਰਹੋ। ਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਵਲੋਂ, ਆਪ ਦੋਹਾਂ ਤੇ ਬੱਚੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਭ ਅਸੀਸਾਂ ਤੇ ਪਿਆਰ।

+++

੧੬੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਤੂਨ : 22.12.77

.....ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦੇ ਭਾਸੇ ਹਨ।

ਮਾਇਆ ਬੜੇ ਫਰਾਟੇ ਮਾਰਦੀ ਏ। ਸਤਿਸੰਗ ਹੀ ਇਕ ਰਾਹ ਹੈ ਜਿਥੇ ਬਚਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੈਸੀ ਜਾਣੀਐ ॥ ਜਿਥੇ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀਐ ॥ (ਪੰਨਾ ੨੨) ਗੁਰਦਵਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਥਾਂ, ਕੇਵਲ ਰਸਮ ਰਵਾਜ਼ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ, ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਤੇ ਹੋਰ ਕੀਰਤਨ, ਗੈਰ ਹਜੂਰੀ ਦੀ ਨਿਮਜ਼ ਵਾਂਗੂ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਫਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ Negative ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਭਰਿਆ ਸੁਝਾਵ ਹੈ, ਅੱਗੇ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਆਪ ਸਵੇਰੇ ਦਾ ਕੀਰਤਨ-ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਤੇ ਅਰਦਾਸਿ-ਆਪਣੇ ਘਰ ਹੀ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਫਿਰ ਪਰਖੋ ਕਿ ਕਿੰਨਾ ਲਾਹਾ ਖੱਟਦੇ ਹੋ। ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਆਪ ਬਾਰੇ ਵਾਕ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸੀ ਆਸੇ ਦਾ ਫੁਰਮਾਣ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਨਿਰੰਕਾਰ, ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ, ਕਿਰਪਾ ਸਾਗਰ, ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ, ਸਰਬ ਸਮਰਥ, ਦੁੱਖ ਭੰਜਨਹਾਰ, ਸਦਾ ਸਥਿਰ, ਨਿਰਭਉ, ਨਿਰਵੈਰ, ਅਜੂਨੀ, ਸੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ, ਬੇਅੰਤ ਸੁਆਮੀ, ਦਿਆਲੁ, ਕਿਰਪਾਲੁ, ਅਕਾਲ ਮੁਰਤਿ, ਗੁਣਤਾਸ ਤੇ ਸਦਾ ਅੰਗ ਸੰਗ, ਮਿਹਰ ਕਰਸਨ। ਮੇਹਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਏ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਹੁਣ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਘਰ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕਰ-ਜੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰੋਗੇ, ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਸਨ। ਇਹ ਸੰਕੇਤ, ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਦਾਸ ਦੀ ਅਰਦਾਸਿ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਲੋਂ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਦੀ ਰੌਣਕ ਵਧਾਉਣ ਲਈ, ਆਪ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਸੀ, ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਨੇ, ਗੁਰੂ ਹੁਕਮ ਦੀ ਹੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੀ।

ਮਹਾਰਾਜ਼ ਮੁੜ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ।

+++

ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਲਈ ਜੋ ਰੀਝ ਸਬਦ ਦਵਾਰਾ ਲਿਖੀ, ਉਹ ਸਲਾਘਾ ਯੋਗ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਜ਼ ਜੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨਗੇ। ਪਰ ਇਕ ਸਰਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ, ਸਦਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਾੜ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਉਜੜਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਵੀ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਰੂਰ ਮਈ ਬੀਬਾ ਦੇ ਇੱਥੇ ਆਓ। ਸਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਸੀ। ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੋਸੀ।

ਸਦਾ ਦੋਵੇਂ ਖੁਸ਼ ਰਹੋ। ਸੁੱਭ ਇੱਛਾ ਸਹਿਤ।

+ + +

ਪਾਤੀ ਮਿਲੀ ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ Greeting ਵੀ ਮਿਲੀ। ਮਹਾਰਾਜ਼ ਜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇ ਬੱਚੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਤੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਪਿਆਰ ਬਖਸ਼ਣ। ਜੀਵਨ ਵਿਛੜੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਿਚ ਲੀਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਲਿਆ ਏ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਜਨਮ ਵਿਚ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ, ਸਤ ਰਿਤ ਆਨੰਦ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਈਏ। ਇਹ ਹੀ ਜੀਵਨ ਆਦਰਸ਼ ਹੈ।

ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥

ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨)

ਪਰ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਜਦ ਤਾਈ ਸਾਧਸੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨ ਹੋਏ। ਅਸੀਂ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ 'ਵੱਡੇ ਸਾਧ' ਦੀ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਗਈ ਏ। ਉਸ ਦੇ ਬਖਸ਼ੇ ਹੋਇਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਗਈ ਏ। ਅਸੀਂ ਮਈ ਦੇ ਅਖੀਰ ਜਾਂ ਜੂਨ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਆਪ ਜੀ ਪਾਸ ਆਨ ਦੀ ਵੀਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਅੱਗੇ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ (ਪੰਨਾ ੩)।

ਜੋ ਚਾਹਹਿ ਸੋਈ ਮਿਲੈ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੬)

ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਾਰੰਟੀ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਗਾਰੰਟੀ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਈਏ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕਦੇ ਕੋਈ ਔੜ ਨਹੀਂ ਆਉ। ਸਾਡੇ ਦੌਹਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪ ਦੌਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇ ਬੱਚੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਤੇ ਸ਼ੁਭ ਅਸੀਸਾਂ। ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

+ + +

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸਪ੍ਰੁਨ : 19.6.78

ਟੈਕਟ ਦੀ ਲਿਖਾਈ ਨੇ ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਬਹੁਤ strain ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਏ। ਜੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ complete rest ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਹੁਣ ਬਾਰਾਮੂਲਾ ਤੇ ਜੰਮੂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਉੱਕਾ ਹੀ ਕੋਈ ਨਾਮ ਜਪਣ ਤੇ ਜਪਾਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗੀ। ਤਾਂ ਤੇ ਆਪ ਜੀ ਵੱਲ ਆਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੇ ਜੰਮੂ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ postpone ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਜੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਇਆ, ਕਰਾਂਗੇ। ਆਪ ਦੇ ਪਾਸ ਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜ਼ਰੂਰ ਬਾਰਾਮੂਲਾ ਦਾ ਕਰਾਂਗੇ, ਪਰ ਹੁਣ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਆਪ ਜੀ ਮਏ ਪਰਵਾਰ-ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਲਈ- ਇੱਥੇ ਸਮਗਮ ਤੇ ਆਓ। ਐਤਕੀ ਸਮਗਮ 24 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਲੈਕਰ 8 ਅਕਤੂਬਰ ਤਾਈ ਰੱਖਿਆ ਏ। ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਕ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣੇ। ਤਾਕੀਦ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੌਹਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪ ਦੌਹਾਂ ਨੂੰ, ਕਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ। ਨਾਮ ਨਾਲ ਸਦਾ ਜੁੜੇ ਰਹੋ।

ਡਿਨਾ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸੁਖੁ ਨ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਹੋਸੀ ਛਾਰੁ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ਜਨੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੨੨)

ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥

ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨)

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨੯)

+ + +

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁੱਜੀ, ਇਹ ਜਾਣ ਕਰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ। ਆਉ ਤੇ ਆਤਮਕ ਆਨੰਦ ਦੀਆਂ ਝੋਲੀਆਂ ਭਰ ਭਰ, ਖੀਵੇ ਹੋ ਕੇ ਜਾਓ। ਕਾਫੀ Gap ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਸੰਗ-ਸਹੀ Type ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ।

ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੈਸੀ ਜਾਣੀਐ ॥

ਜਿਥੈ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀਐ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੨)

ਮਨ ਤੇ ਧੋਖਾ ਤਾ ਲਹੈ ਜਾ ਸਿਫਤਿ ਕਰੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥

(ਪੰਨਾ ੫੫੭)

ਪ੍ਰੇਗਰਾਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਮਾਗਮ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਏ, ਸੌ ਆਪ ਜੀ ਏਥੇ ਹੀ ਹੋਵੋਗੇ। 25 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਮੱਖ ਰੱਖ ਕਰ, ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰੇਗਰਾਮ ਮੁੱਕਰਰ ਕੀਤੇ ਜਾਸਨ। ਆਪ ਜੀ ਤੇ ਹੋਰ ਪਰਵਾਰ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਮੇਹਰਾਂ ਹਨ। ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹੋਰ ਹੋਸਨ।

ਸਾਰੇ ਸਦਾ ਹੀ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡੋਂ ਤੇ ਨਾਮ-ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਿਆਰ ਬਣਿਆ ਰਹੇ।

+ + +

ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਪਾਤੀ ਲਿਖਤ 15/9 ਹੁਣ ਮਿਲੀ। ਆਪ ਜੀ ਤੇ ਬੜੀ ਅਪਾਰ ਮੇਹਰ ਹੋਈ ਏ। ਸੂਲੀ ਦਾ ਸੂਲ (ਕੰਡਾ) ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਡਾ ਭਾਰੀ ਗੈਹ ਟਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਆਪ ਦੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਦਾ ਸਦਕਾ ਏ। ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਨਾਮ ਜਪਣ ਦਾ ਫਲ ਏ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਜਾਠੀ ਦੁੱਖ ਸੀ। ਤਾਂ ਤੇ ਆਓ ! ਸੁਕਰਾਨੇ ਵਿਚ ਆ ਕਰ, ਸੁਕਰ ! ਸੁਕਰ !! ਸੁਕਰ !!! ਕਰੀਏ ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ, ਨਿਰੰਕਾਰ, ਸਰਬ ਸਮਰਥ, ਘੱਟ ਘੱਟ ਵਾਸੀ, ਸਰਬ ਨਿਵਾਸੀ, ਨਿਰਭਉ, ਨਿਰਵੈਰ, ਅਮਰ ਹੋਂਦ, ਅਜੂਨੀ, ਸੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ, ਜੋ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਬਚਾ

ਦੇਂਦਾ ਏ। ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਸਦਾ ਹੀ ਕਿਰਪਾ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ। ਇਹ ਹੀ ਭਾਸਦਾ ਏ। ਪਰ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਵੀ ਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਮਹਾਨ ਸਕਤੀ ਦਾ ਨਮ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਹਰਦਮ ਜਪਦੇ ਰਹੀਏ। ਮੇਰੀ ਅਰਦਾਸਿ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਦਾ ਹੀ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਲਨਹਾਰ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ ਰਹੋ। ਕਦੇ ਨਾ ਭੁੱਲੋ। ਜੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਸਮਾਗਮ ਤੇ ਪੁੱਜੋ। ਕੋਈ ਹਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਜੇ ਲੇਟ ਵੀ ਆ ਸਕੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਲਾਭ ਹੋਸੀ। ਹਰ ਬਲਾ ਟਲਸੀ। ਅਪਨੇ ਵਲੋਂ ਪੂਰੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ, ਅੱਗੋਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਭਾਵੇ।

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨੯)

ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹੈ ਸਿਰਿ ਕਰਮਨ ਕੈ ਕਰਮਾ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਭਇਓ ਪਰਾਪਤਿ ਜਿਸੁ ਪੁਰਬ ਲਿਖੇ ਕਾ ਲਹਨਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੪੨)

ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਤਿਸ ਕਾ ਜਗ ਭੀਤਰਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਉ ਜਾਪੇ ॥

ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਤਿਸ ਕੇ ਪੂਰਨ ਜਿਸੁ ਦਇਆ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੫੦)

ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਬਣੀਆਂ ਰਹਿਣ।

† † †

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬੰਗਲੋਰ : 3.11.78

ਆਪ ਤੇ ਬਹੁਤ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਭ ਕਰ ਰੱਖਣਾ। ਮਨ ਰੂਪੀ ਝੋਲੀ ਵਿਚੋਂ ਡਿੱਗਣ ਨਾ ਦੇਣਾ। ਨਾ ਡਿੱਗਣ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ-ਸਦਾ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਯਾਦ, ਹਰਦਮ ਦੀ ਯਾਦ, ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਤੇ ਅਰਦਾਸਿ। ਸਤਿਸੰਗ ਵਾੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਵਾੜ ਵਿਚ ਸਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਖੀਏ ਤਾਂ ਬਾਹਰੋਂ ਕੋਈ ਹਮਲਾ ਕਾਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸਤਿਸੰਗ ਦੀ ਵਾੜ ਰੋਕਦੀ ਏ। ਤਾ ਹੀ ਗੁਰਮੱਤਿ ਫੁਰਮਾਉਂਦੀ ਏ ਕਿ ਸੰਤਾਂ ਸੰਗਿ ਵਿਹਾਵੇ ॥ (ਪੰਨਾ ੯੯੧) ਸੋ ਸਤਿਸੰਗ ਕਦੇ ਨਾ

ਛੱਡਣਾ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਵੇਲੇ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ। ਜਦ ਕਦੇ ਕੋਈ ਹਮਲਾ ਹੋ ਵੀ ਜਾਏ ਤਾਂ ਘਬਰਾਣਾ ਨਹੀਂ। ਮੁੜ ਕਪੜੇ ਝਾੜ ਕੇ ਭੁੱਲ ਬਖਸ਼ਾਉ। ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਗਲੇ ਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਰਦ ਹੈ। ਮਨ ਨੂੰ ਬਲਵਾਨ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰੀਦਾ ਏ। ਮਾਇਆ ਨਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਕੇ, ਕਦੇ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਢਹਿ ਕੇ ਤੇ ਕਦੀ ਮਾਇਆ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ ਮਨ ਬਲਵਾਨ ਹੁੰਦਾ ਏ। ਜਦ ਕਦੀ ਮਨ ਘੋਲ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਪਏ ਤਾਂ ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ। ਤੁਰੰਤ ਉਠ ਕੇ ਅਰਦਾਸਿ ਵਿਚ ਜੁੜ ਜਾਣਾ ਏ। ਫਿਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਮੁੜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਏ।

ਸਦਾ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਰਹੋ।

+ + +

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੌਲਨ : 7.5.79

ਆਪ ਜੀ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ, ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ ਤੇ ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਦੀ ਬੜੀ ਮਿਹਰ ਹੈ। ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ-ਜਿਵੇਂ ਹੁਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ-ਕਰਦੇ ਰਹੋ। ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਐਵੇਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ :-

ਜੋ ਸਰਣਿ ਆਵੈ ਤਿਸੁ ਕੰਠਿ ਲਾਵੈ

ਇਹੁ ਬਿਰਦੁ ਸੁਆਮੀ ਸੰਦਾ ॥

(ਪੰਨਾ 488)

ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਰਨ ਆਉਂਦਾ ਏ, ਪ੍ਰਭੂ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਸੁਭਾਓ ਹੈ।

ਰਾਹ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਨੇ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਏ। ਬੜੀ ਅਪਾਰ ਕਿਰਪਾ ਕੀਤੀ ਏ। ਹੁਣ ਰਾਹ ਤੇ ਟੁਰਨਾ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਟੁਰਦੇ ਚਲੀਏ, ਟੁਰਦੇ ਚਲੀਏ। ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਸਨ। ਦਾਸ ਦੀ ਇਹ ਬਿਨੈ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਬ੍ਰਿਤੀ, ਕੇਵਲ ਇਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੀ ਰੱਖਣੀ ਏ। ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਣੀ, ਬਮਏ ਮੇਰੇ। ਫਿਰ ਸੁੱਖ ਹੀ ਸੁੱਖ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਵਿਚਾਰ ਸਹਿਤ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਏ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਢਾਲਨਾ ਏ। ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨੀ ਏ। ਸਾਸ ਸਾਸ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਤੇ ਹਜੂਰੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਏ।

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੋ।

+ + +

ਆਪ ਦੀਆਂ ਦੋ ਪ੍ਰੇਮ ਪੱਤ੍ਰਕਾਵਾਂ ਪੁੱਜੀਆਂ। ਅਸੀਂ Detroit Los Angeles ਦੀ ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ, ਸਫਲਤਾ ਸਹਿਤ ਨਿਭਾਈ। ਬੜੇ ਭੁਲੇਖੇ ਦੂਰ ਹੋਏ। ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਬੜੇ ਲੱਗੇ। ਅਟਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਟਕਾਵਾਂ ਦੂਰ ਹੋਈਆਂ। ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਦਿੜ ਕਰਾਇਆ। ਸੁਕਰ ਹੈ ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ, ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੀ ਦਾ। ਅਪਾਰ ਸੇਵਾ ਲਈ।

ਸਮਾਗਮ 23 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੈ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦਾਸ ਵਲੋਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕਰ ਲਾਭ ਉਠਾਨ।

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨੯)

ਆਓ ਤੇ ਆਤਮਕ ਲਾਭ ਉਠਾਓ।

+++

ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਸਮਾਗਮ 23/9 ਤੋਂ 7/10 ਤਾਈ ਹੈ। ਮਈ ਪਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕਰ ਆਤਮਕ ਲਾਭ ਉਠਾਓ ਜੀ। ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ, ਕਨੇਡਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਕੇ ਆ ਗਏ ਹਾਂ। ਸੇਵਾ ਬੜੀ ਸਫਲ ਰਹੀ। ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ, ਲੱਖ ਲੱਖ ਸੁਕਰ ਹੈ ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਦਾ ! ਅਸੀਂ ਕੌਣ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਂ !! ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹੈ !!!

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨੯)

ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹੈ ਸਿਰਿ ਕਰਮਨ ਕੈ ਕਰਮਾ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਭਇਓ ਪਰਾਪਤਿ ਜਿਸੁ ਪੁਰਬ ਲਿਖੇ ਕਾ ਲਹਨਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੪੨)

ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਤਿਸ ਕਾ ਜਗ ਭੀਤਰਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਉਂ ਜਥੇ ॥
ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਤਿਸ ਕੇ ਪੂਰਨ ਜਿਸੁ ਦਇਆ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੫੦)

ਆਓ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਰਥ ਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਲਵੋ। ਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਵਲੋ ਆਪ ਦੋਹਾਂ
ਤੇ ਬੱਚੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ।

ਸਦਾ ਨਾਮ ਰਸ ਭਰਪੂਰ ਰਹੋ।

+++

(4)

ਦੁਨਿਆਵੀ ਧੰਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਾੜੀ (ਪੌਲਪੁਰ) ਰਾਜਸਥਾਨ : 2.11.67

ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ ! ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰਲੇ ਵਲਵਲੇ ਤੇ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਤੀਬਰ ਗੀਝ, ਸਲਾਹਤਾ ਯੋਗ ਹਨ। ਸਾਧਸੰਗ ਨਾਲ ਹੀ ਮਨ ਤੇ ਸਵੈ ਵਸੀਕਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਯਥਾਰਥ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠਾਂ ਪਾਖੰਡ ਪਰਧਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਲਸਰੂਪ, ਜਗਿਆਸੂ ਨੂੰ ਲੱਭਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਤੇ ਜਗਿਆਸੂ ਅਸੱਚ ਬਣ ਬਹਿੰਦਾ ਏ ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਐਵੇਂ ਗੱਲਾਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਵੇਖੋ, ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਨਿਰੰਕਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਦੀ ਕੀ ਮਰਜ਼ੀ ਏ। ਸਭ ਖੇਡ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਟੁਰ ਰਹੀ ਏ। ਜੇ ਹੁਕਮ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਕਮਾਈ ਆਸਨ ਬਣੇਗਾ, ਹੋ ਵੈਸੀ। ਤਦ ਤਾਈ, ਤੁਸੀਂ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਚਲੋ ਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਢਾਲਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰੀ ਚਲੋ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਸਨ।

+ + +

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

30.10.73

ਇਸ ਜਨਮ ਵਿਚ ਲੇਖਾ ਪਤਾ ਨਿਬੜ ਜਾਏ ਤੇ ਬਹੁੜ ਜਨਮ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਇਹ ਤਦ ਹੀ ਹੋਸੀ ਜੇ ਆਪ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਸਤਿਸੰਗ ਵਿਚ, ਸਦਾ ਹੀ ਖੇਡਦੇ ਰਹੋ ਤੇ ਇਸ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਟੇਕ ਨਾ ਰੱਖੋ। ਜਦ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਐਨੀਆਂ ਗਰੰਟੀਆਂ ਦੇਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਹਰ ਭੱਜ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉੱਕਾ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਕੇਵਲ ਇਕ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀ ਟੇਕ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਏ। ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ (will), ਉਸ ਤੇ Impose ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਰਜਾ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। **ਨਾਨਕ ਰਹਣੂ ਰਜਾਈ ॥ (ਪੰਨਾ ੯)** ਸਭ ਕਾਰਜ ਸੁਤੇ ਹੀ ਨੇਪਰੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਣਗੇ। ਉਸ ਤੇ ਡੋਰੀ ਰੱਖ ਲਵੋ ਤੇ ਹੋਰ ਦੀ ਆਸ ਬਿਰਖੀ ਸਮਝੇ।

ਜੋ ਕੋਈ ਭੀ ਮਨ, ਬਚ, ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉ ਉਹ ਮਨ ਦੀਆਂ
ਮੁਰਾਦਾਂ ਪਾਉ। ਫਿਰ ਕਾਹਦਾ ਤੌਖਲਾ ਤੇ ਕਾਹਦੀ ਚਿੰਤਾ। ਫੜ ਲਵੇ ਇਹ ਰੱਬ ਦੀ
ਗਰੰਟੀ ਨੂੰ ਤੇ ਕਮਾ ਕੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਮੁਰਾਦਾਂ ਪਾਓ।

+ + +

੧੭੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

27.1.75

ਆਪਣਾ ਨਿੱਤ ਦਾ ਨੇਮ-ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਦਵਾਰਾ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ।
ਇਹ ਹੀ ਜੀਆਂ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੈ। ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਢੋਈ ਨਹੀਂ। ਮਨ ਦੁਲੱਤੀਆਂ ਮਾਰਦਾ ਹੈ
ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦੇਈਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਸਮਝਾਂਦੇ
ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਫਰਮਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ :-

ਅਚਿੰਤ ਕੰਮ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰਭ ਤਿਨ ਕੇ ਜਿਨ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੩੮)

ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਦੀ ਟੇਕ, ਨਾਮ ਦਾ ਆਸਰਾ, ਨਾਮ ਦਾ ਪਿਆਰ ਘੁੱਟ ਕੇ
ਛੜੀਏ। ਫਿਰ ਸੁਤੇ ਸਾਰੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਕੰਮ ਆਪ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪਰ :-

ਜਾ ਕਉ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਲਾਗੋ ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਸੋ ਕਹੀਅਤ ਹੈ ਸੂਰਾ ॥ (ਪੰਨਾ ੬੨੯)

ਅਸੀਂ ਸੂਰੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਡਾ ਮਨ ਪ੍ਰਭੂ ਵਲ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਧੀਰਜ
ਬਖਸ਼ਦੀ ਹੈ, ਨਿਰਾਸਤਾ ਤੋਂ ਆਸਾਵਾਦੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ
ਪਿਆਰ, ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਸਿਦਕ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖੀਏ। ਕਦੇ ਵੀ ਮਨ ਨੂੰ ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ
ਵਿਚ ਨਾ ਲੈ ਜਾਈਏ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਆਪ ਨੂੰ ਬਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਕਿ ਸਦਾ ਹੀ ਚਰਨ
ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਵਸੋ।

+ + +

੧੭੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ : 1.10.76

ਮਨਹੁ ਨ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਅਹਿਨਿਸਿ ਧਿਆਈਐ ॥
ਜਿਉ ਰਾਖਹਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਤਿਵੈ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੫੨)

ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨)

† † †

੧੭੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ : 22.10.76

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਕਦੇ ਲੜ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ। ਜੇ ਬੰਦਾ ਇਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰੇ ਤਾਂ Daily life ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕੋਈ ਔਕੜ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਤੇ ਮਨ ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਹਰਦਮ ਉਸਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਰਹਿਆ ਕਰੋ। ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਲਈ ਘਰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ ਤੇ ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਕੇ ਜਾਇਆ ਕਰੋ, ਦਿਨ ਵਿਚ ਜਿੰਨੀ ਵਾਰੀ ਵੀ ਘਰ ਤੋਂ ਨਿਕਲੋ। ਸੁਖ ਮਿਲਸੀ।

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿੱਚ ਰਹੋ।

† † †

੧੮੦ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ : 16.11.76

ਆਸ ਹੈ ਜੇ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੂੰ ਭਾਇਆ ਤਾਂ 26 ਜਾਂ 27 ਨਵੰਬਰ ਤਾਈ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਂਗੇ। ਅੱਗੇ ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ (ਪੰਨਾ ੩)

ਬਾਕੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵੀਚਾਰ ਤੇ ਹੋਰ ਬਚਨ ਬਲਾਸ ਬੰਗਲੋਰ ਪੁੱਜਣ ਤੇ ਕਰਾਂਗੇ। ਸਦਾ ਹੀ ਟੇਕ-ਇਕ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਤੇ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਕਦੇ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ, ਪੂਰਨ ਦਾਸ ਕੇ ਕਾਮ ॥ (ਪੰਨਾ-੨੦੨)

ਗੁਰਮੱਤਿ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਂਦੀ ਏ।

ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰੋ।

ਸਿਰ ਉਪਰਿ ਠਾਢਾ ਗੁਰੂ ਸੂਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੇ ਕਾਰਜ ਪੂਰਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੩)

ਜਹ ਜਹ ਕਾਜ ਕਿਰਤਿ ਸੇਵਕ ਕੀ ਤਹਾ ਤਹਾ ਉਠਿ ਧਾਵੈ ॥
ਸੇਵਕ ਕਉ ਨਿਕਟੀ ਹੋਇ ਦਿਖਾਵੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੪੦੩)

ਫਿਰ ਐਸੀ ਸੱਪਸ਼ਟਤਾ ਭਰਪੂਰ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ, ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਕਿਉਂ ? ਦਲਗੀਗੀ ਕਿਉਂ ? ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਕਿਉਂ ? ਤੱਖਲਾ ਕਿਉਂ ? ਕਾੜਾ, ਚਿੰਤਾ ਕਿਉਂ ? ਜੇ ਉਤਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਲਖਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸੌ ਸਾਨੂੰ ਪੂਰਨ ਭਰੋਸਾ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ, ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੀ ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਮਨ ਵਿਚ ਉਤਲੀ ਸੰਸਾ ਬਿੜੀਆਂ ਆਉਣ ਤਾਂ ਇਸ ਤੁਕ ਰਾਹੀਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ :-

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਰਾਖਾ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ਤਾ ਭਉ ਕੇਹਾ ਕਾੜਾ ਜੀਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੦੩)

ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਤੁਕ ਨੂੰ, ਉਸ ਢਹਿੰਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ, ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲਿਆਇਆ ਕਰੋ। ਹਾਂ ਜੀ, ਆਖਿਆ ਕਰੋ ਕਿ ਉਹ ਮਨਾ, ਨਾ ਡਰ, ਨਾ ਚਿੰਤਾ ਕਰ, ਉਹ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਰੱਖਯਕ ਹੈ, ਸਭਨੀ ਥਾਈ ਰੱਖਯਕ ਹੈ। ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਡਰਦਾ ਤੇ ਤੱਖਲਾ ਕਰਦਾ ਏਂ ! ਜੋ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸੌ ਹੋਣ ਦੇਵੋ।

ਇਸੀ ਵਿਚ ਭਲਾ ਹੈ।

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ (ਪੰਨਾ ੩) ਤੇ ਟੇਕ ਰੱਖੋ। ਸੁਖ ਮਿਲਸੀ।

ਧਰ ਜੀਅਰੇ ਇਕ ਟੇਕ ਤੂ ਲਾਹਿ ਬਿਡਾਨੀ ਆਸ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਕਾਰਜੁ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੫੭)

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ ।

+++

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਿਤੀ : 16.1.77

ਤੁਸੀਂ ਰੋਜ਼ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਰਹੋ, ਮਹਾਰਾਜ਼ ਜੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਤੇ ਸੁੱਖ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਖਸ਼ਨਗੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਸੁਭਾਉ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਉਸ ਦੀ ਸਰਨ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੱਲੇ ਲਾਉਂਦਾ ਏ।

ਗੁਰਵਾਕ ਹੈ :-

ਜੋ ਸਰਣਿ ਆਵੈ ਤਿਸੁ ਕੰਠਿ ਲਾਵੈ
ਇਹੁ ਬਿਰਦੁ ਸੁਆਮੀ ਸੰਦਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੫੪੪)

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਏ। ਇਹ ਸਦਾ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਏ।

† † †

੧੬੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਿਤੀ : 12.2.77

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁੱਜੀ। ਜਿਆਦਾ ਰੁਝੇਵਾਂ ਵੀ ਬਾਧਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ।

ਜਾਲਉ ਐਸੀ ਰੀਤਿ ਜਿਤੁ ਮੈ ਪਿਆਰਾ ਵੀਸਰੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੫੮੦)

ਤਾਂ ਤੇ :-

ਸਾ ਵਡਿਆਈ ਦੇਹਿ ਜਿਤੁ ਨਾਮਿ ਤੇਰੇ ਲਾਗਿ ਰਹਾਂ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੬੦)

ਇਸੇ ਢੰਗ ਵਿਚ ਹੀ ਸਦਾ ਸੁੱਖ ਮਿਲਦਾ ਏ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮਨ ਦਾ ਟਾਟਰਾਪਨ, ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ, ਬੈਚੇਨੀ, Nervousness, ਚਿੰਤਾ, ਤੱਖਲਾ, ਡਰ ਤੇ ਸਹਿਮ ਆ ਵੜਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਂ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦ ਕਿ ਮਹਰਾਜ਼ ਜੀ, ਇਸ ਰੁਝੇਵੇ ਚੋ ਕੱਢਣਗੇ। ਉਸ ਲਈ ਅਰਦਾਸਿ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ ਤੇ ਤਦ ਤਾਈ Unconditional surrender ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਭੂ ਡੋਰੀ ਹਾਥਿ ਤੁਮਾਰੇ ॥ (ਪੰਨਾ ੬੨੨) ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰੀ ਚਲੋ।

ਇਸ ਕਾ ਬਲੁ ਨਾਹੀ ਇਸੁ ਹਾਥ ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਸਰਬ ਕੋ ਨਾਥ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੨੨)

ਇਹ ਤੁਕ ਇਸ context ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦੇ ਦੇ ਹੱਥ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ। ਜੋ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਕ ਨਾ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਕਿ :-

ਆਪਣ ਲੀਆ ਜੇ ਮਿਲੈ ਤਾ ਸਭ ਕੋ ਭਾਗਨੁ ਹੋਇ ॥
ਕਰਮਾ ਉਪਰਿ ਨਿਬੜੈ ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭ ਕੋਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੫੭)

ਸੌਂ ਕਰਮ ਹੀ ਸਾਡੇ, ਸਾਨੂੰ ਭਵਾਟੀਆਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਤੇ ਕਰਮ ਸ਼ੁਭ ਕਰੀਏ ਤੇ ਆਸ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਰੱਖੀਏ। ਇਹ ਗਲ ਸਦਾ ਚੇਤੇ ਰੱਖੀਏ ਕਿ ਹੁਕਮਿ ਚਲਾਏ ਆਪਣੈ ਕਰਮੀ ਵਹੈ ਕਲਾਮ ॥ (ਪੰਨਾ ੧੨੪੧) ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਲਮ ਅੰਨੇਵਾਹ ਨਹੀਂ ਵੱਗ ਰਹੀ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਕਰਮਾਂ ਤੇ ਵੱਗ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਕੁਝ ਬਣੇਗਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕਰ, ਵੇਸਵਾ ਕਾ ਪੂਤ, ਕੁੱਤੇ ਤੇ ਸੂਰ ਆਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਇਆਧਾਰੀ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਟੁੰਬਿਆ ਏ, ਪਰ ਜਦ ਨਾਮ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਏ ਤਾਂ :-

ਨਾ ਕੋ ਮੂਰਖੁ ਨਾ ਕੋ ਸਿਆਣਾ ॥
ਵਰਤੈ ਸਭ ਕਿਛੁ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੮)

ਅਵਸਥਾ ਭੇਦਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਏ। ਆਪਣੇ ਬਲ ਦੇ ਬੋਤੇ ਉੱਤੇ ਟੁਰਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਆਖੀ ਏ ਕਿ :-

ਇਸ ਕਾ ਬਲੁ ਨਾਹੀ ਇਸੁ ਹਾਥ ॥
ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਸਰਬ ਕੋ ਨਾਥ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੨੨)

ਝਾਲਘੇ ਉਠਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਨਿਸਿ ਬਾਸੁਰ ਆਰਾਧਿ ॥
ਕਾਰਾ ਤੁੜੈ ਨ ਬਿਆਪਈ ਨਾਨਕ ਮਿਟੈ ਉਪਾਧਿ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੫੫)

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਜੋ ਸਿਖੁ ਅਖਾਏ
ਸੁ ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੦੫)

ਉਦਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਉਦਮ ਦਾ ਅੰਸਤੀਵ ਆਤਮਾ ਵਿਚ ਨਾ ਰਹਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਆਲਸ, ਦਲਿਦੂਤਾ ਆ ਵੈਸੀ।
ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ, ਰਸੋ ਤੇ ਹੱਸੋ।

ਆਪ ਜੀ ਆਪਨਾ ਨਿਤ ਨੇਮ ਨਹੀਂ ਛੱਡੋ। ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸੁਰਤਿ ਨੂੰ ਜੋੜੋ ਤੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਦਿੜ ਕਰੋ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹੋ।

ਮੈ ਦੀਜੈ ਨਾਮ ਨਿਵਾਸੁ ਅੰਤਰਿ ਸਾਂਤਿ ਹੋਇ ॥

ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਤਿ ਦੇਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੫੩)

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੀ ਅੰਦਰ ਠੰਡ ਪੁਚਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਘਟਾਈਏ ਤੇ ਫਲ ਪਾਈਏ। ਮਨ ਨੂੰ ਡੋਲਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਸਾਧਨ ਕੇਵਲ ਬਾਣੀ ਹੀ ਹੈ।

ਬਾਣੀ ਰੋਕਿਆ ਰਹੈ ਦੁਆਰ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੪੪)

ਬਾਣੀ ਤੇ ਪੂਰਨ ਦਿੜ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖੋ, ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਸੁਤੇ ਸਿੱਧ, ਰਾਸ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ।

ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡੋ।

+ + +

ਸਦਾ ਇਹ ਦਿੜ ਕਰੀਏ ਕਿ :-

ਨਾਨਕ ਜਿਨੀ ਸੁਣਿ ਕੈ ਮੰਨਿਆ ਹਉ ਤਿਨਾ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੦)

ਮੇਰੇ ਸੋਹਣੇ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ, ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਇਕ ਹਨ, ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਦਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਕੁਰਬਾਣ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਘੋਲੀ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਵਾਰੀ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਸੋ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਘਟਾਉਣਾ ਹੀ ਨਾਮ ਹੈ। ਜਦ ਤਕ ਜਗਿਆਸੂ ਇੰਜ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਨਾਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ :-

ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਮੀਠਾ ਲਾਗੈ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਨਕੁ ਮਾਂਗੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੯੪)

ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਰਹੋ, ਸੁਖ ਮਿਲਸੀ। ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿਆਂ ਵਾਲ ਵਿੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਆਪ ਰਖਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮਨ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਰਨ ਵਿਚ ਰਖਿਆ ਕਰੋ। ਕੋਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਗਲ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੋ। ਅੱਟਲ ਹੈ।

ਜਿਸ ਕੇ ਸਿਰ ਉਪਰਿ ਤੂੰ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਦੁਖੁ ਕੈਸਾ ਪਾਵੈ ॥

(ਪੰਨਾ 28E)

ਸਦਾ ਹੁਲਾਸ ਵਿਚ ਰਹੋ।

+ + +

੧੬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਿਤੀ : 19.5.77

ਤੁਹਾਡਾ ਪੱਤਰ ਪੁਜਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ :-

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਬਨਿਤਾ ਸੁਤ ਬੰਧਪ ਇਸਟ ਮੀਤ ਅਰੁ ਭਾਈ ॥
ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਮਿਲੇ ਸੰਜੋਗੀ ਅੰਤਹਿ ਕੇ ਨ ਸਹਾਈ ॥

(ਪੰਨਾ 200)

ਇਸਟ ਮੀਤ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਇਕੋ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ, ਇਸਟ ਮੀਤ ਹਾਂ। ਸਾਡਾ ਸੰਜੋਗ ਪਿਛਲੇ ਕਰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਸਹਾਈ ਕੇਵਲ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੋਸੀ। ਤਾਂ ਤੇ ਉਸ ਨਿਰੰਕਾਰ, ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ ਤੇ ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਤੇ ਮੁੜ ਜਨਮ ਨਾ ਧਾਰੀਏ ਤੇ ਨਾ ਦੁੱਖ ਝੱਲੀਏ।

ਬੀਬਾ, ਉੱਕਾ ਨਾ ਘਬਰਾਏ ਤੇ :-

ਖੜਗ ਕੇਤ ਮੈ ਸਰਨਿ ਤਿਹਾਰੀ ॥

ਅਪੁ ਹਾਥ ਦੈ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੀ ॥

(ਕਬਿੰਬਾਚ, ਬੇਨਜੀ ਛੱਪਈ ਪਾ: 90)

ਦਾ ਹਰਦਮ ਅਭਿਆਸ, ਤੁਕ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਮਨ ਜੋੜ ਕਰ ਕਰੋ। “ਖੜਗਕੇਤ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਤਲਵਾਰ ਦਾ ਚਿਨ੍ਹ ਹੈ। ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਹੈ-

ਭਾਵ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ। ਤਾਂ ਤੇ ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅੱਗੇ ਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਰੱਬ ਜੀ, ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਰਨ ਆਈ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰੱਬ ਦੇ ਕਰ ਰੱਖ ਲੈ ਹਉ ਪਾਪੀ ਵਡ ਗੁਨਹਾਗਾਰ ॥ (ਪੰਨਾ ੧੪੧੬) ਮੈਂ ਪਾਪਨ ਬਹੁਤ ਗੁਨਹਾਗਾਰ ਅਪਰਾਧਨ ਹਾਂ।

ਜੇ ਬੀਬਾ ਜੀ ਦਿਲੋਂ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ ਤਾਂ ਮਨ ਟਿਕ ਜਾਇਗਾ। ਇਹਨੂੰ ਤੋਤਾ ਰਟਨ ਨਾ ਕਰੋ। ਮਸੀਨ ਦੀ ਨਿਆਈ ਨਾ ਆਖਦੀ ਰਹੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉੱਕਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਤੋਤਾ ਰਟਨ ਆਖਦੇ ਨੇ। ਤਾਂ ਤੇ ਮੁੜ ਤਾਕੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਕ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਸੁਰਤਿ, ਭਾਵ ਮਨ ਜੋੜ ਕਰ ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਜੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ। ਅਵਸ਼ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਸੀ। ਅਰਦਾਸਿ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਹੀ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਨੀ ਏ। ਵਲਵਲੇ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਕਰ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਨੀ ਏ। ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ ਜਾਣ ਕਰ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਨੀ ਏ।

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ। ਆਪਣੀ ਸੁਰਤਿ ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣੀ ਏ। ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਬੇਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵਾਂ।

ਬੀਬਾ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਮਨ ਜੋੜ ਕਰ ਕਰਿਆ ਕਰੋ, ਮਨ ਨੂੰ ਸੁਖ ਮਿਲਸੀ। ਝੋਰੇ, ਦਲਗੀਰਿਆਂ, ਤੈਖਲੇ, ਚਿੰਤਾ, ਕਾੜੇ, ਕਲੇਸ਼, ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਤੇ ਫਿਕਰ ਦੂਰ ਹੋਸਨ।

ਭੁਲਣ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੇ ਅਭੁਲੁ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾਰੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੭)

ਸਦਾ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੋ।

+++

੧੭੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਰੂਨ : 13.6.77

ਸਡੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੀ ਚਿੱਠੀ ਮਿਲੀ। ਜਦ ਮਨ ਅੰਦਰ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਨ ਨਹੀਂ ਟਿਕਦਾ। ਤਾਂ ਤੇ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਜੋ ਕਾਰਣ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੋ। ਕਾਰਣ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ Cause (ਕਾਰਣ) ਦੀ ਨਵਿਰਤੀ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁੱਧੀ ਦੀ ਕਸੱਵਟੀ ਤੇ ਪਰਖ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰੋ। ਜੇ ਉਸ ਕਾਰਣ ਦੀ

ਬੁਨਿਆਦ ਥੋਥੀ ਹੈ ਤੇ ਦੁਖਦਾਇਕ ਹੈ ਤਾਂ ਫੌਰਨ ਦਲੀਲ ਦੀ ਕਸ਼ਵਟੀ ਤੇ ਲਾ ਕੇ ਰੱਦ (Reject) ਕਰੋ। ਜੇ ਕਾਰਣ ਦੁਨੀਆਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਤੁਕ ਨਾਲ ਦੂਰ ਕਰੋ : -

ਜੇ ਦੀਸੈ ਸੋ ਚਾਲਨਹਾਰੁ ॥
ਲਪਟਿ ਰਹਿਓ ਤਹ ਅੰਧ ਅੰਧਾਰੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੬੮)

ਯਥਾ :-

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਮਾਨ ਹੈ ਸਗਲ ਮਿਥੇਨਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੦੮੩)

ਕੇ ਕਾਹੂ ਕੇ ਨਾਹੀ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੩੪)

ਇਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੰਨਣ ਨਾਲ ਕਾਰਨ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਏ ਤੇ ਸਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਏ। ਸਿਵਾਏ ਇਕ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਤਕਲੀਫ ਵੇਲੇ ਕਦੇ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਭ ਨਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਪਤੀ ਹੈ, ਪਤਨੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸਿੱਤਰ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਸਾਕ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ : -

ਸੁਖ ਮੈ ਆਨਿ ਬਹੁਤੁ ਮਿਲਿ ਬੈਠਤ ਰਹਤ ਚਹੂ ਦਿਸਿ ਘੇਰੈ ॥
ਬਿਪਤਿ ਪਰੀ ਸਭ ਹੀ ਸੰਗੁ ਛਾਡਿਤ ਕੋਊ ਨ ਆਵਤ ਨੇਰੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੩੪)

ਤਾਂ ਤੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਪਕੜ ਤੇ ਮੋਹ (attachments) ਹੀ ਦੁੱਖ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸੋ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੂਰ ਕਰੋ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੀ ਨਾਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੈ। ਮਨ ਨੇ ਅਸਾਂਤੀ ਆਪ ਚਮੜੀ ਹੈ ਤੇ ਦੂਰ ਵੀ ਮਨ ਨੇ ਹੀ ਕਰਨੀ ਏ। ਜੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਲਿਖਣਾ। ਅਸੀਂ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਾਂਗੇ ਤੇ ਸਾਧਨ ਵੀ ਲਿਖਾਂਗੇ।

ਜੇ ਕੋ ਆਪੁਨਾ ਦੂਖੁ ਮਿਟਾਵੈ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਸਦ ਗਾਵੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੬੯)

† † †

..... All Problems and difficulties are removed if a desirous person prays before the Almighty, All Prevading, Immortal Entity. The results are achieved very soon. It is, therefore, suggested to please pray to Merciful and Graceful God. I hereby write the Shabad.

**ਦੀਨ ਦਰਦ ਦੁਖ ਭੰਜਨਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ॥
ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ਆਇਓ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਸਾਥ ॥**

(ਪੰਨਾ ੨੬੩-੬੪)

Oh, the destroyer of all pains and worries of pained persons, Oh, All Prevading, Oh, the Lord of destitutes, I have come to take your shelter. You are the companion of Nanak and mine. One thing must be kept in mind and that is, that during the recitation of Shabad (prayer), it should be done with the presence of mind in the meaning of the Shabad. If the mind is absent during that prayer time, no tangible results will be achieved. The prayer must not be less than one hour in the morning and one hour before sleeping.

Please have the unshakable faith in Him and start praying immediately. Waheguru Ji will bless you.

May the Almighty destroy your worries.

+++

ਪਾਤੀ ਪੜੀ, ਪਿਆਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਯਾਤਰਾ ਕਰਕੇ ਪਰਲੋਕ ਸਿਧਾਰ ਗਏ। ਜਾਣਾ ਤਾਂ ਸਭ ਨੇ ਹੈ। ਪਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਾ ਜਾਣਾ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਏ। ਸਾਡੀ ਅਰਦਾਸਿ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰੰਕਾਰ, ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਪਰਦਾਨ ਕਰਨ। ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ

ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁਣ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਪ
ਸਪਰੂਨ ਆ ਰਹੇ ਹੋ। ਸੋ ਜਰੂਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣੇ। ਲਾਭ ਹੋਸੀ।

+ + +

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

17.8.77

ਪ੍ਰੇਮ-ਪਾਤੀ ਕਲ ਮਿੱਲੀ। ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਛੇਤੀ ਹੀ ਦੂਰ ਹੋ ਵੈਸੀ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ
ਕਿਪਾ ਹੋਸੀ। ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਬੀਮਾਰੀ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਂਦੀ ਏ ਕਿ
ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵੱਸ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਮਿਥੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰੇਗਰਾਮ ਰਹਿ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਸਦਾ ਉਸ ਦੇ ਉਤੇ ਵਾਗ ਡੋਰ ਰੱਖੀਏ ਤੇ ਸਹਜ ਸੁਭਾ ਜੋ
ਹੁੰਦਾ ਏ, ਹੋਣ ਦੇਈਏ ? ਇਹ ਦਿੜਤਾ ਤਦ ਆਉਂਦੀ ਏ ਜੋ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼
ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਘਟਾਈਏ ਤੇ ਇਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰੀਏ :-

ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਹੋਵੈ ਸੋ ਹੋਇ ॥
ਕਰਣੈਹਾਰੁ ਪਛਾਣੈ ਸੋਇ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਕੀਆ ਜਨ ਮੀਠ ਲਗਾਨਾ ॥
ਜੈਸਾ ਸਾ ਤੈਸਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਨਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੨)

ਇੱਜ ਅਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਫਿਰ ਖਿਚੋਤਾਣ ਮਨ ਦੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਪਰ ਇਸ
ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੈ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਇਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਮਾਣਾ
ਪੈਂਦਾ ਏ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਕਮਾਏਗਾ, ਉਹ ਸਦਾ ਦਾ ਸੁਖ, ਸਦਾ ਦਾ ਖੇੜਾ, ਸਦਾ ਦੀ
ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸਦਾ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੇਗਾ।

ਸਾਰੇ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਰਸ ਭਰਪੂਰ ਰਹੋ।

+ + +

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਰੂਨ : 31.8.77

ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ। ਜੋ ਸਮਾਚਾਰ ਲਿਖੇ ਸੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ
ਨਹੀਂ। ਇਹ ਥੋੜ੍ਹੇ ਵਿਚ ਹੀ ਲੇਖਾ ਪੱਤਾ ਨਿਬੜ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ ਵਿਚ ਹੀ
ਰਹੀਏ।

ਜਿਸ ਕੀ ਬਸਤੁ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਰਖੈ ॥
 ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨੈ ਮਾਥੈ ॥
 ਉਸ ਤੇ ਚਉਗੁਨ ਕਰੈ ਨਿਹਾਲੁ ॥
 ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਸਦਾ ਦਇਆਲੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੮)

ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਬੰਗਲੋਰ ਆਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਹੈ, ਸੋ ਜਦ ਸਮਾਗਮ ਤੇ
 ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਨਗੇ ਤਾਂ ਬੰਗਲੋਰ ਦਾ ਵੀ ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਹੈ। ਅੱਗੋਂ :-
 ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥

(ਪੰਨਾ ੩)

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਕਮਾਈ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਲਾਭ ਦਿੰਦੀ ਏ।
 ਪਰ ਆਪ ਜੀ ਹੁਣ ਮੁੜ ਬੰਗਲੋਰ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਸੋ ਭਾਣੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ
 ਏ ਤੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਮਨ ਤੇ ਵਿਛੋੜੇ ਦੀ ਸੱਟ ਕਾਫੀ ਲੱਗੀ ਏ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਜੀਵ ਕਰ
 ਵੀ ਕੀ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ? ਹਰ ਇਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਪੁੱਗਣ ਤੇ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ
 ਭਾਣੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਰਹੀਏ, ਪਰ ਭਾਣੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ। ਤਾਂ ਤੇ
 ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੀ ਅੱਗੇ ਜੋਦੜੀਆਂ ਹੀ
 ਕਰੀਏ ਤੇ ਉਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਸਿਹਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖਣ। ਸੋ
 ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਮਨ ਦਾ ਕਸ਼ਟ ਘਟੇਗਾ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਸੀ।

ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡੋਂ।

† † †

੧੬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪੂਰਨ : 6.12.77

ਦੁਨਿਆਵੀ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ, ਬੰਦਾਂ ਰੁਝਿਆ ਪਿਆ ਏ। ਰੱਬ ਵੱਲ ਰੁਚੀ ਹੀ ਨਹੀਂ
 ਰੱਖਦਾ। ਮਾਇਆ ਦਾ ਬਧੇੜਾ ਖਾਂਦਾ ਹੋਇਆ ਵੀ ਫਿਰ ਚਿੰਖੜੀ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੁੱਖ
 ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਦਾ ਸੰਗ ਛੱਡ ਕੇ, ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਦਾ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਤੇ
 ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਰਾਹੀਂ ਬਣ ਕਰ ਟੁਰ ਪਏ ਹੋਏ। Positive results ਲੈ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੇ

ਟੁਗੀ ਜਾਣਾ ਏ। ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਹੀ ਜਾਸੀ। ਕੋਈ ਖਿਆਲ ਵੀ, ਮਨ ਵਿਚ ਨਾ
ਲਿਆਇਆ ਕਰੋ।

ਸਾ ਵਡਿਆਈ ਦੇਹਿ ਜਿਤੁ ਨਾਮਿ ਤੇਰੇ ਲਾਗਿ ਰਹਾਂ ॥ (ਪੰਨਾ ੬੬੦)

ਉਪਰਲੀ ਅਰਦਾਸਿ ਹੀ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਛੱਡੋ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਝੰਬੇਲੇ। ਦੁਨੀਆਂ
ਆਤਸ਼ (ਅੱਗ) ਹੈ। ਖੁਨਕ (ਠੰਡਾ) ਨਾਮ ਖੁਦਾ ਦਾ ਏ। ਗੁਰਵਾਕ :-

ਆਤਸ਼ ਦੁਨੀਆ ਖੁਨਕ ਨਾਮੁ ਖੁਦਾਇਆ ॥ (ਪੰਨਾ ੧੨੯੧)

ਆਤਸ਼ ਵਿਚ ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਸੜ ਜਾਂਦੀ ਏ, ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਦੀ ਟੇਕ, ਨਾਮ ਦਾ
ਆਸਰਾ, ਨਾਮ ਲਈ ਦਾਨ, ਮੰਗਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਏ। ਇਸੇ ਵਿਚ ਸੁਖ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ
ਤਜਰਬਾ ਕਰਕੇ ਵੇਖ ਹੀ ਲਿਆ ਹੈ।

ਤਾਂ ਤੇ :-

ਸਾ ਵਡਿਆਈ ਦੇਹਿ ਜਿਤੁ ਨਾਮਿ ਤੇਰੇ ਲਾਗਿ ਰਹਾਂ ॥ (ਪੰਨਾ ੬੬੦)

ਵਿਣੁ ਤੁਧੁ ਹੋਰੁ ਜਿ ਮੰਗਣਾ ਸਿਰਿ ਦੁਖਾ ਕੈ ਦੁਖ ॥ (ਪੰਨਾ ੮੫੮)

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

+++

੧੭੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਤੂਨ : 10.12.77

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ। ਇਹ ਹੀ ਇਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਸਰਾ
ਹੈ। ਹੋਰ ਸਭ ਧੰਧੇ ਪਿਟਨੇ ਹਨ। ਪਸੂ ਵੀ ਪੇਟ ਭਰ ਲੈਦਾ ਏ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਬੰਦੇ
ਹਨ, ਜੋ ਪੇਟ ਭਰਕੇ ਅਜਾਂਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਪਨਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦਾ ਨਿਤਨੇਮ ਨਹੀਂ
ਛੱਡਣਾ। ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਹੋਸੀ।

+++

੧੭੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਿਤੀ : 20.12.77 ਵਿਚੋਂ

ਮਹਾਰਾਜ਼-ਜੋ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ, ਨਿਰੰਕਾਰ, ਘੱਟ ਘੱਟ
ਵਾਸੀ, ਸਰਬ ਨਿਵਾਸੀ, ਸਰਬ ਸਮਰੱਥ, ਪਿਆਰ ਸਰੂਪ, ਦੁੱਖ ਭੰਜਨ, ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਤੇ
ਦਿਆਲੂ ਹੈ, ਦਾ ਆਸਰਾ ਰੱਖੋ।

ਮੈ ਹੋਰੁ ਥਾਉ ਨਾਹੀ ਜਿਸੁ ਪਹਿ ਕਰਉ ਬੇਨੰਤੀ
ਮੇਰਾ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਤੁਝ ਹੀ ਪਾਸਿ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੩੫)

ਦਿਲੋ ਕੀਤੀ ਅਰਦਾਸਿ ਜ਼ਰੂਰ ਕਬੂਲ ਹੁੰਦੀ ਏ।

ਬੀਬਾ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਦਾਸ ਵਲੋਂ ਆਖਣੀ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਉਤਲੀ ਤੁਕ ਦਾ
ਅਭਿਆਸ ਦਿਲ ਜੋੜ ਕਰ ਕਰਨ। ਬਖਸੰਦ ਪਿਤਾ ਬਖਸਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਸਿਰ ਤੇ ਬਖਸਿਸ਼
ਦਾ ਹੱਥ ਰੱਖ ਕੇ ਆਪ ਦੁੱਖ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਗੇ।

+++

੧੭੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਰੂਨ : 20.12.77 ਵਿਚੋਂ

ਹੋਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰੇ ਸੰਤਾਂ ਸੰਗਿ ਵਿਹਾਵੇ ॥
ਤੁਧਹੁ ਭੁਲੇ ਸਿ ਜਾਮਿ ਜਾਮਿ ਮਰਦੇ ਤਿਨ ਕਦੇ ਨ ਚੁਕਨਿ ਹਾਵੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੮੬੭)

ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਤਿਸ ਕਾ ਜਗ ਭੀਤਰਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਉ ਜਾਪੇ ॥
ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਤਿਸ ਕੇ ਪੂਰਨ ਜਿਸੁ ਦਇਆ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੪੦)

ਜਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸ ਪਿਆਸਾ ॥
ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਸਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੬੬)

+++

ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਜੋ ਆਪ ਨੇ ਕਾਰ ਦਾ ਮੌਦਾ ਕਰ ਲੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਜਾਣ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਈ ਕਿ Business ਠੀਕ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਸ਼ੁਕਰ ਵਿਚ ਰਹੋ ਤੇ ਸਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰਦੇ ਰਹੋ। ਜਦ ਤਾਂਦੀ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਫੜੀ ਰੱਖੋਗੇ, ਤਦ ਤਾਈ ਕੋਈ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸਲ ਸੈ ਤਾਂ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ। ਮਾਇਆ ਦਾ ਖੇਲ ਚਾਰ ਦਿਹਾੜੇ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ। ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਹੀ ਨਾਲ ਜਾਸੀ। ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਾ ਛੱਡਣਾ। ਮਾਇਆ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠਾਂ ਕਦੇ ਨਾ ਆਉਣਾ।

ਸਦਾ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੋ।

+++

ਬੀਬਾ ਬਾਰੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਏ ? ਲਿਖਣਾ।

ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਤ ਕਛੂ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਖੁ ਨ ਸੰਤਾਪੈ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੬੨)

ਹਰਿ ਜਨ ਸਿਮਰਹੁ ਹਿਰਦੈ ਰਾਮ ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਕਉ ਅਪਦਾ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ ਪੂਰਨ ਦਾਸ ਕੇ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

(ਪੰਨਾ ੨੦੨)

ਸਦਾ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਰਹੋ।

+++

ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਤਿਸ ਕੇ ਪੂਰਨ ਜਿਸੁ ਦਇਆ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੪੦)

ਗੁਰਾਬਣੀ ਇੱਥੇ ਇਸ ਤੁਕ ਵਿਚ, ਪਦ 'ਸਗਲ' ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਹਰ ਇਕ ਮਨੋਰਥ ਭਾਵੇਂ ਪਰਮਾਰਥ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਭਾਈਚਾਰਕ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਦੁਨਿਆਵੀ ਹੈ-ਪੂਰੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ, ਪਰਮੇਸ਼ਰ, ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ, ਸਰਬ ਸਮਰੱਥ, ਅੰਤਰਜਾਮੀ, ਹਰ ਗਲੋਂ ਪੁਰਨ, ਜਗਤ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ, ਪਾਤਰ ਬਣਨ ਨਾਲ ਹੀ, ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਹਰ ਸੈ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ। ਧੰਨ ਹਨ ਉਹ, ਜੋ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੂਜਨ ਜੋਗ ਹਨ ਉਹ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਮਨ ਬਲਵਾਨ ਬਣਦਾ ਏ। ਮਨ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਬੱਝਦੀ ਏ। ਡੋਲਾਇਮਾਨਤਾ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀ ਏ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਘਰ ਅਪੜੀਦਾ ਹੈ। ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਹੁੰਦਾ ਏ।

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

+++

੧੯੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਰੂਨ : 4.5.78

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁੱਜੀ। ਮਕਾਨ ਬਣਾ ਲਵੈ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਸਹਾਇਕ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਚਿਤ ਬਿਤੀ-ਇਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਗਡਣੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਹੋਣ ਦੇਣਾ ਏ। ਕਰਜ਼ੇ ਉਤਰਨ ਦੀ ਜਿਸੇਵਾਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਛੱਡਣੀ ਹੈ। ਕਾਕੇ, ਆਪ ਹੀ ਕਮਾ ਕੇ, ਕਰਜ਼ਾ ਉਤਾਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦੇਵੈ ਤੇ ਅਟੰਕ (Unattached) ਰਹੋ। ਜੇ ਇੰਜ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਪਰਮਾਰਥ ਵਿਚ ਵਿਘਨਕਾਰੀ ਪੈ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਕੇ, ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕਰ ਦਿਓ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਤਾਈ ਸੀਮਤ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਆਪ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹੋ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਟੇਕ ਰੱਖੋ। ਰੋਜਾਨਾ ਅਰਦਾਸਿ ਵੀ ਕਰਨੀ ਏ ਕਿ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਬਿਤੀ ਨੂੰ ਅਟੰਕ ਰੱਖਣ। ਬਿਤੀ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਉਲੱਝੇ ਨਾ ਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦੀ ਰਹੇ। ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ, ਨਿਰੰਕਾਰ, ਸਰਬ ਸਮਰੱਥ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਤਾ ਕਉ ਬਿਘਨੁ ਨ ਕੋਊ ਲਾਗੈ ਜਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਆਗੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥ (ਪੰਨਾ ੨੯੪)

ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦਿਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰੋ।

+++

Dear Daughter Bonnie,

I am in receipt of your letter. The letter shows feeling of nervousness and also lack of confidence. There is no doubt that you will pass your final examinations with good position, may be on merit. So, please do not worry and do not take your mind in any kind of frustration; The All powerful, Supreme Creator , All Pervading and All Merciful is standing on your head :-

ਸਿਰ ਉਪਰਿ ਠਾਢਾ ਗੁਰੂ ਸੂਰਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੩)

So, what should you do now ?

Pray to Him daily.

During examintaion when you go to do your papers, you must start after praying to THAT MERCIFUL. You will be blessed and will get strength.

Whenever any thought of weakness comes to mind, please remember this :-

ਸਿਰ ਉਪਰਿ ਠਾਢਾ ਗੁਰੂ ਸੂਰਾ ॥

ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੇ ਕਾਰਜ ਪੂਰਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੩)

Oh mind ! Why do you fear ? Why do you worry ? You will be protected by that All powerful Protector ! This will bring the mind in balance. For Daily prayer, please do this prayer :-

ਤੁਮਰੀ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ਆਸਾ ਤੁਮ ਹੀ ਸਜਨ ਸੁਹੇਲੇ ॥

ਰਾਖਹੁ ਰਾਖਨਹਾਰ ਦਇਆਲਾ ਨਾਨਕ ਘਰ ਕੇ ਗੋਲੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੨੮)

Oh my father, I have taken your shelter, you alone, are my hope and are my helper friend, please protect me, my Merciful Protector ! I am your slave (Servant)".

Surely you will be protected. Dispel the anxiety from your mind.

† † †

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

2.6.78

ਜੋ ਸਰਣਿ ਆਵੈ ਤਿਸੁ ਕੰਠਿ ਲਾਵੈ ਇਹੁ ਬਿਰਦੁ ਸੁਆਮੀ ਸੰਦਾ ॥

(ਪੰਨਾ 488)

ਮਾਲਕ ਦਾ ਇਹ ਸੁਭਾਉ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਦੀ ਸਰਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਲਕ
ਅਪਣੇ ਗਲੇ ਲਾਉਂਦਾ ਏ। ਇਹ ਮਾਲਕ ਦਾ ਸੁਭਾਉ ਹੈ। ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਾਰੰਟੀ ਏ।
ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਸਰਨ ਵਿਚ ਰਹੀਏ। ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਹੋਣਗੇ। ਮਨ ਵੀ ਕਦੇ
ਡੋਲਾਇਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਸੀ।

ਸਦਾ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਰਹੋ।

† † †

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪ੍ਰਤੁਨ : 17.7.78

ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ। ਅਰਦਾਸਿ ਕਰੀਏ। ਕਬੂਲ ਹੋਸੀ।
ਹਉ ਕਰਿ ਕਰਿ ਥਾਕਾ ਉਪਾਵ ਬਹੁਤੇਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਗਰੀਬ ਰਾਖਹੁ ਹਰਿ ਮੇਰੇ ॥

(ਪੰਨਾ 469)

ਨਾਨਕੁ ਗਰੀਬੁ ਬੰਦਾ ਜਨੁ ਤੇਰਾ ॥
ਰਾਖਿ ਲੇਇ ਸਾਹਿਬੁ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ॥

(ਪੰਨਾ 476)

ਨਾਨਕੁ ਗਰੀਬੁ ਢਹਿ ਪਇਆ ਦੁਆਰੈ ਹਰਿ ਮੇਲਿ ਲੈਹੁ ਵਡਿਆਈ ॥

(ਪੰਨਾ 242)

ਹਮ ਤੇ ਕਿਛੁ ਨ ਹੋਇ ਮੇਰੇ ਸ਼ਾਮੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨਾ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੭੫)

ਕੁਚਿਲ ਕਠੋਰ ਕਪਟ ਕਾਮੀ ॥

ਜਿਉ ਜਾਨਹਿ ਤਿਉ ਤਾਰਿ ਸੁਆਮੀ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੦੧)

ਅਸਾ ਜੋਰੁ ਨਾਹੀ ਜੇ ਕਿਛੁ ਕਰਿ ਹਮ ਸਾਕਹ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਬਖਸਿ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੩੬)

ਮਾਇਆ ਦੇ ਫਰਾਟੇ ਪੈ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਉਤਲੇ ਸਾਧਨ
ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਨੇ।

ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ।

+ + +

੧੭੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬੰਗਲੌਰ : 3.11.78

ਤੁਹਾਡਾ ਖਤ ਕਲ ਸ਼ਾਮੀ ਮਿਲਿਆ। ਤੁਹਾਡੀ ਅੰਦਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬਲ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਹੋ
ਗਈ ਏ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਤੇ ਭੈਣ ਜੀ, ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਆਤਮਕ ਆਨੰਦ ਮਾਣਨਾ। ਗੁਰੂ
ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ-ਪਰਮਾਰਥ ਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ। ਜਿਆਦਾ ਧਿਆਨ,
ਆਤਮਕ ਉਨਤੀ ਵਲ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਏ। Business ਵਿਚ ਸੁਤੇ ਸਿਧ ਹੀ ਸਫਲਤਾ
ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਏ। ਇਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਅੱਟਲ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਜੇ ਰੁੱਚੀ ਹਰ ਵੇਲੇ
ਦੁਨਿਆਵੀ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਰਖੀਏ ਤੇ ਪਰਮਾਰਥ ਵੱਲ ਘੱਟ ਤਾਂ ਉਲਟ ਚੱਕਰ ਚਲ
ਪੈਦਾ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਦੇ ਰਹੋ :

ਨਿਮਖ ਨ ਬਿਸਰਹਿ ਹਰਿ ਚਰਣ ਤੁਮਾਰੇ ॥

ਨਾਨਕ ਮਾਗੈ ਦਾਨੁ ਪਿਆਰੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੪੩)

ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਕਰਹੁ ਦਾਤਿ ॥

ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਜਪੀ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੪੦)

ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀ ਦਾਤਾਰ ਆਪਣਾ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਨਾਨਕ ਚਾਉ ਏਹੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੬੨)

ਸਾਧਸੰਗ ਪ੍ਰਭ ਦੇਹੁ ਨਿਵਾਸ ॥
ਸਰਬ ਸੂਖ ਨਾਨਕ ਪਰਗਾਸ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੮੦)

ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਰੋਜ਼ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਿਆ ਕਰੋ ਕਿ 'ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ' ਹਉਮੈ ਤੋਂ
ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਜੀ। ਧਨ (Wealth) ਹਉਮੈ ਲਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਦਾ
ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ।

ਸਤਿਸੰਗ ਦੀ ਵਾੜ ਵਿਚ ਸਦਾ ਰਹਿਣਾ। ਫਿਰ ਕੋਈ ਸੈ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ
ਸਕਦੀ।

+++

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

7.12.78

ਪਾਤੀ ਮਿਲੀ। ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਈ।
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਖੁ ਜਮੁ ਨਸੈ ॥

.....
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਸਮਨੁ ਟਰੈ ॥
ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਤੁ ਸਛੁ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥

.....
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਭਉ ਨ ਬਿਆਪੈ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਖੁ ਨ ਸੰਤਾਪੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੨)

ਕਿੰਠੀਆਂ ਸਾਡੇ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਹਨ। ਆਸੀਂ ਕਿਸ ਭੁਲੇਖਿਆਂ ਵਿਚ ਪੈ ਗਏ ਹਾਂ।
ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ, ਧੂਰੋਂ ਉਤਰੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਪੜ੍ਹੇ ਛੱਡਦੇ ਹਾਂ,
ਪਰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਘਟਾਉਂਦੇ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਭੁੱਲ ਏ। ਜਗਾ ਕੁ ਅੰਕੜ
ਪੈਣ ਤੇ ਖੋਤੇ ਨੂੰ ਪਿਉ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਪੜ੍ਹੀ ਸੁਣੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਤੇ ਟੰਗ ਸੁਟਦੇ
ਆਂ। ਇੰਜ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਦਾ ਦਾ ਖੇੜਾ, ਸਦਾ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸਦਾ ਦਾ ਰਹਸ, ਸਦਾ
ਦੀਆਂ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ, ਸਦਾ ਦਾ ਹੁਲਾਸ, ਸਦਾ ਦੀ ਸਹਜ ਅਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ
ਸਕਦੀ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵੀਏ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖ ਕਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਘਟਾਈਏ। ਧੰਨ ਹਨ ਉਹ ਜੋ ਇਸ ਬਾਣੀ ਤੇ ਟੁਰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸਾਂ application ਦੇ ਛੱਡੀ ਏ। ਫਲ ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣੀ। ਨਿਰੰਕਾਰ ਤੇ ਡੋਰੀ ਛੱਡਣੀ ਏ। ਅਰਦਾਸਿ ਇਹ ਹੀ ਕਰਨੀ ਏ :-

ਸਾ ਵਡਿਆਈ ਦੇਹਿ ਜਿਤੁ ਨਾਮਿ ਤੇਰੇ ਲਾਗਿ ਰਹਾਂ ॥ (ਪੰਨਾ ੯੯੦)

ਸੰਸਾਰਕ ਮੰਗਾਂ ਮੰਗਦੇ ਮੰਗਦੇ ਜੀਵਨ ਬੀਤ ਜਾਂਦਾ ਏ, ਪਰ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਤਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ, ਪ੍ਰਭ ਭੋਰੀ ਹਾਥਿ ਤੁਮਾਰੇ ॥ (ਪੰਨਾ ੯੨੨) ਛਡਣੀ ਏ।

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

+ + +

੧੬ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਰਿਦਾ ॥

ਸਪ੍ਰਵੂਨ : 14.12.78

ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਪਾਤੀ ਮਿਲੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਦੇਹ ਨਾ ਸਮਝਣਾ। ਆਪ ਕਾ ਕੁਝ ਵੀ ਵਾਲ ਵਿੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਸੀ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੌਣ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਟਾਲ ਸਕੇ ? ਨਿਸ਼ਚਿੰਤ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਰਹੋ। ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹਨ।

ਗੁਰੂ ਮੇਰੈ ਸੰਗਿ ਸਦਾ ਹੈ ਨਾਲੇ ॥ (ਪੰਨਾ ੩੯੪)

ਸਦਾ ਅੰਗ ਸੰਗੇ ਅਭੰਗੰ ਬਿਭੂਤੇ ॥ (ਜਾਪ ਸਾਹਿਬ ਪੰਨਾ ੧੦)

ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦਾ ਉਤਲਾ ਫਰਮਾਨ ਹੈ। ਅਰਥ ਹਨ ਹੇ ਅਭੰਗ (ਨਾ ਨਾਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ) ਬਿਭੂਤੇ (ਸਾਰੇ ਐਸੂਰਜ, ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ) ਆਪ ਸਦਾ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੋ।

ਹਣ ਮਨ ਨੂੰ ਉਤਲੇ ਪ੍ਰਮਾਨ ਨਾਲ ਹੋੜ ਕੇ ਰੱਖਣਾ। ਡਾਵਾਂ ਡੋਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇਣਾ। ਸੁਖ ਮਿਲਸੀ।

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

+ + +

ਆਪ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਭੇਜੀ ਪੱਤ੍ਰਕਾ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਦੂਜੀ ਪੱਤ੍ਰਕਾ 16 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਮਿਲ ਗਈ ਏ। ਅਸੀਂ 11-11 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪੁੱਜ ਗਏ ਸਾਂ। ਤੇ ਉਸ ਰਾਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਤੇ 7-12 ਤਾਈ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ। ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਸਵੇਰੇ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਬੰਗਲਾ ਸਾਹਿਬ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ। ਬਾਕੀ ਦਿਨ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਲੋਨੀਆਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਹੇ। ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਪਰਚਾਰ ਹੋਇਆ। 8-12 ਨੂੰ ਸਪਤਨਾਂ ਆ ਗਏ। ਹੁਣ ਏਥੇ ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤਾਈ ਆਰਾਮ ਕਰਾਂਗੇ ਤੇ ਫਿਰ ਅਗਲੇ ਰੋਜ਼ਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਿਭਾਵਾਂਗੇ। ਅੱਗੇ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ॥ (ਪੰਨਾ ੩) ਬੱਚੀ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜ਼ ਜੀ ਦੀ ਕਿੱਪਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਹੋਸੀ। ਉਸਦੇ ਸਦਕੇ ਕਾਕੇ ਦਾ ਵੀ ਉਧਾਰ ਹੋ ਜਾਸੀ। ਕਾਕੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤਿ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਲਾਭ ਹੋਇਆ। Confirm ਹੋ ਗਿਆ ਏ। ਇਹ ਸਭ ਨਾਮ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜ਼ ਜੀ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਨਾਮ ਵੱਲ ਲੱਗੇ ਰਹੋ। ਹੋਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਸਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਤੋਂ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਕਾਕਾ ਨੂੰ ਵੀ ਲਿਖਣਾ ਕਿ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਕਦੇ ਨਾ ਛੱਡੋ। ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਹੋਸਨ। ਪਰਮਾਰਥ ਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਸੁਖ ਮਿਲਸੀ।

ਕਬੀਰ ਲੂਟਨਾ ਹੈ ਤ ਲੂਟਿ ਲੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈ ਲੂਟਿ ॥

ਫਿਰਿ ਪਾਛੈ ਪਛਤਾਹੁਗੇ ਪ੍ਰਾਨ ਜਾਹਿੰਗੇ ਛੂਟਿ ॥ (ਪੰਨਾ ੧੩੯੯)

ਜਿਸੁ ਵਖਰ ਕਉ ਲੈਨਿ ਤੂ ਆਇਆ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸੰਤਨ ਘਰਿ ਪਾਇਆ ॥ (ਪੰਨਾ ੨੮੩)

ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥

ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥ (ਪੰਨਾ ੧੨)

ਪਉੜੀ ਛੁੜਕੀ ਫਿਰਿ ਹਾਥਿ ਨ ਆਵੈ ਅਹਿਲਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੬)

ਡਿਠਾ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸੁਖੁ ਨ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੨੨)

ਧਰ ਜੀਅਰੇ ਇਕ ਟੇਕ ਤੂ ਲਾਹਿ ਬਿਡਾਨੀ ਆਸ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਕਾਰਜੁ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥ (ਪੰਨਾ ੨੫੭)

+

ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਪੜ੍ਹ ਕਰ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ ਕੌਟਾਨ ਕੌਟ ਸੁਕਰ ਹੈ। ਸੁਕਰ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਭਾਵਨਾ ਪੂਰੀ ਹੋਈ। ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਕਾਕਾ ਵੀ ਇਸ ਪਾਸੇ ਲੱਗੇ।

ਭੈਣ ਜੀ ਨੂੰ, ਸਾਡੇ ਦੌਹਾਂ ਵਲੋਂ ਵਧਾਈ ਦੇਣਾ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਤਾਂ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ, ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸਾਡੀ ਦਿਲੋਂ ਵਧਾਈ ਪਰਮਾਰਥ ਵਲ ਵਧਣ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਧਾਈ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ। ਸੋ ਤਹਾਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾਈ।

ਸਾਰੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਚਲੋ। ਗੁਰੂ ਮਿਹਰ ਕਰਸਨ।

ਨਿਮਖ ਨ ਬਿਸਰਉ ਤੁਮ ਕਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਦਾ ਭਜਹੁ ਜਗਦੀਸ ॥

(ਪੰਨਾ 8੯੯)

ਸਦਾ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਰਹੋ।

+++

ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪ੍ਰਤੀਤੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਤਾਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਨ ਘਟਾਈਏ ਤਦ ਤਾਈ ਮਨ ਬਲਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਕਦਾ। ਪਰਚਾ ਪੈਣ ਤੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਸ ਹੈ ਜਾਂ ਫੇਲਾ। ਬੁੱਧੀ ਦੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ਗਿਆਨ ਬੇਅਰਥ ਹੈ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਪੂਰਾ ਬਲ-ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਢਾਲਨ ਤੇ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਘੰਟਾਂ ਜਾਂ ਦੋ ਘੰਟੇ ਹਰੀ ਜਸ ਸੁਣਨ ਜਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਭ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਦਿਨ ਵਿਚ, ਉਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਘਟਾਈਏ।

ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਕਰੈ ਸੇਵਕੁ ਜਨੁ ਮਾਨੈ ਪਰਤਖਿ ਗੁਰੂ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥ (ਪੰਨਾ ੯੯੨)

ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਮੀਠੀ ਅਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰ ॥

ਜਿਨਿ ਪੀਤੀ ਤਿਸੁ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨੨੫)

ਇਸ ਵਿਚ ਰਤਾ ਜਿੰਨਾਂ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਦਾਤੇ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਵਾਲ ਵਿੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦ੍ਰਿੜਦਾ ਦੇ ਘਰ ਆਉਂਦੇ ? ਕਿਉਂ ਸਿਦਕ ਤੇ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਗੌਦ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਟਿਕਦੇ ? ਕਿਉਂ ਡੋਲਾਇਮਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ? ਜਿਸ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਹਦਾ ਢਰ ? ਐਵੇਂ ਦਿਲ ਨਾ ਛੱਡਿਆ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਤਾਂ ਬੀਬਾ ਜੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਹੀ ਮਨ ਨੂੰ ਲਾਹਨਤ ਪਾਇਆ ਕਰੋ। ਸੁਖ ਮਿਲਸੀ। ਬੰਦਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਏ ਪਰ ਉਹਦੀਆਂ ਬਗਰਲ; ਕਠਤ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਕੀ ਗੱਲ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ?

ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹੋ।

† † †

੧੬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਥੂ. ਐਸ. ਏ. 17.8.79

ਆਪ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁੱਜੀ। ਆਪ ਦੇ ਕੁਝ ਛਿੱਲੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਵੀ ਪੜ੍ਹੀ। ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ ਆਪ ਨੂੰ Real Heart Attack ਨਹੀਂ ਸੀ। Gas ਕਰਕੇ ਦਿੱਲ ਉੱਤੇ Presssure ਨਾਲ ਦਰਦ ਤੇ ਤਕਲੀਫ ਸੀ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਜੀ ਦੀ ਆਪ ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਆਪ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੋ। Routine ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਿਆਦਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਇਸੇ ਬਹਾਨੇ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਸੁਰਤਿ ਪੱਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ, ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੀ ਦਾ। ਸ਼ੁਕਰ ! ਸ਼ੁਕਰ !! ਸ਼ੁਕਰ !!!

ਸਤਿਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਡਤੇ ਦਿੱਲੀ ਪੁੱਜ ਜਾਂਵਗੇ। ਫਿਰ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਸਪੂਰਨ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਸਮਾਗਮ 23.9. ਤੋਂ 7.10 ਤਾਈ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਆਪ ਜੀ ਜਰੂਰ 2 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਲਨ ਪੁਜਣਾ ਜੀ। ਲਾਭ ਹੋਸੀ, ਦੁੱਖ ਕੱਟੇ ਜਾਸਨ। ਆਤਮਕ ਉੱਨਤੀ ਹੋਸੀ।

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨੯)

ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹੈ ਸਿਰਿ ਕਰਮਨ ਕੈ ਕਰਮਾ ॥ (ਪੰਨਾ ੬੪੨)

ਮੁੜ ਜੋਰਦਾਰ ਸੁਝਾਵ ਭਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਰੂਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕਰ ਲਾਭ
ਉਠਾਓ।

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਰਹੋ।

+++

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 10.12.79 ਵਿਚੋਂ

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥

(ਪੰਨਾ ੩)

ਵਿਚ ਰਹਿਆ ਕਰੋ, ਸੁਖ ਹੋਸੀ।

ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥

ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਮ ਜਪਿਆਂ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਦਾ ਨਾਮ ਬਣੀ ਦੇ ਆਸਰੇ
ਟਿਕੇ ਰਹੋ।

+++

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪ੍ਰਤੁਨ : 21.1.80

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ।

ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ
ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਸਨ।

ਦੁਖੁ ਦਾਰੂ ਸੁਖੁ ਰੋਗੁ ਭਇਆ ਜਾ ਸੁਖੁ ਤਾਮਿ ਨ ਹੋਈ ॥

(ਪੰਨਾ ੪੬੯)

ਅਰਥ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੁਖ ਵਿਚ ਰੱਬ ਚੇਤੇ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਵੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸੁਖ ਵਿਚ ਰੱਬ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਏ, ਫਿਰ ਰੱਬ ਚੇਤੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਤੇ ਦੁੱਖ ਹੀ ਦੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਏ, ਤਾਂ ਤੇ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਦਮ-ਬ-ਦਮ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਰਹੀਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਦਾ ਦਾ ਸੁਖ ਮਿਲਦਾ ਏ। ਕੋਈ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕੰਮ ਸੁਤੇ ਸਿਧ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਵੈਂਦੀ ਹੈ।

**ਡਿਠਾ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸੁਖੁ ਨ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ॥
ਤਨੁ ਧਨੁ ਹੋਸੀ ਛਾਰੁ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ਜਨੁ ॥**

(ਪੰਨਾ ੩੨੨)

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

† † †

(5)

ਮਾਨਸਿਕ ਅਵਸਥਾ

੧੭ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਬਾੜੀ (ਪੌਲਪੁਰ) ਰਾਜਸਥਾਨ : 10.12.68

ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ। ਜੋ ਸੁਧਨੇ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਆਖੀ ਹੈ ਕਿ “ਹਾਲਾਂ ਤਾਈ ਦਰਦ ਮੈਨੂੰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ” ਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਮਿੱਠੀ ਚੀਜ਼ ਖਾਣ ਨੂੰ ਮੰਗੀ। ਇਹ ਚੀਜ਼ ਤਾਂ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਮਿਠਾਈ ਹੈ। ਦਾਸ ਨੂੰ ਖੇਦ ਭਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਲਿਖਣਾ ਪੈਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀਬੀ ਕੌਰ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਵਾਇਦੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਹ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੇ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵੀ ਆਈ ਤੇ ਸੋਹ ਦਾ ਜਾਲ ਵੀ ਕੁਝ ਟੁੱਟਿਆ ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਤੋਤੇ ਰਣ ਵਾਂਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ, ਮਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜੋੜਦੇ। ਇਹ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਸਰ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲੈਣ ਤੇ ਬਚਨਾਂ ਉੱਤੇ ਪਹਿਗਾ ਦੇਣ ਤਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਇਹ ਬਚਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਆਤਮਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਥਾਲ ਸਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੇਹ ਵਿਚ ਹੀ ਆ ਕੇ ਦੱਸੇਗੀ ਤੇ ਜਾਗਰਤ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਬਿਨਾ ਦੇਹ ਬੋਲੇਗੀ।

ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਮਨ ਹੁਣ ਐਨਾ ਨਹੀਂ ਦੌੜਦਾ, ਇਹ ਕਿ੍ਥਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਮਿਹਰ ਹੋਸੀ। ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਨੌਕਰੀ ਬਾਰੇ ਨੈੜੇ ਹੀ ਪੁੱਜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਜੀ। ਰੋਜ਼ੀ ਦਾਤਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਆਪ ਹੀ ਹਨ।

ਸਦਾ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਬਣ ਆਏ।

+++

੧੭ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਬਾੜੀ (ਪੌਲਪੁਰ) ਰਾਜਸਥਾਨ : 25.1.70

ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੇਵਾ ਮਗਰੋਂ 20.1.70 ਨੂੰ ਪੁੱਜੇ। ਆਪ ਦੀਆਂ ਬਾੜੀ ਪਤੇ ਤੇ ਭੇਜੀਆਂ ਪਾਤੀਆਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ।

ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਕਿ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰਨ। ਹੁਣ ਆਤਮਾ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਸੁਖੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਰਜਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣਗੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਤਮਾ ਸੁਖੀ ਹੋਸੀ।

ਭਾਣੇ ਅੰਦਰ ਵਿਚਰਨ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੀ ਖੁਸ਼ ਹੁਦੇ ਹਨ। ਆਪ ਜੀ, ਆਪਣੇ ਮਨ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਪਹਿਲੇ ਮਨ ਨਾਲ ਕਰੋ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਵਿਦਤ ਹੋ ਜਾਸੀ ਕਿ ਆਪ ਤਰੱਕੀ ਤੇ ਹੋ ਜਾ ਤਨੰਜਲੀ ਤੇ। ਆਪ ਦਾ ਪੰਜਾਂ ਮਹਾ ਬਲੀਆਂ ਉਤੇ ਹੁਣ Control ਬਹੁਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਤਰ ਆਤਮੇ, ਰਸ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ਫਿਰ ਦਿਲਗੀਰੀ ਕਾਹਦੀ ? ਨਾਮ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਦੌਹਾਂ ਵਲੋਂ ਗੁਰ ਫਤਹਿ॥

† † †

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸਪ੍ਰੁਨ : 12.4.73

ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ।

ਤੁਮਰੀ ਸਰਣਿ ਤੁਮਰੀ ਆਸਾ ਤੁਮ ਹੀ ਸਜਨ ਸੁਹੇਲੇ ॥
ਰਾਖਹੁ ਰਾਖਨਹਾਰ ਦਇਆਲਾ ਨਾਨਕ ਘਰ ਕੇ ਗੋਲੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੭੮)

ਉਪਰਲੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੋ, ਮਨ ਟਿਕ ਜਾਸੀ।

† † †

੧੬੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਨਿਯੁਕਤ : 21.8.73

ਤੁਸੀ ਆਤਮਕ ਉਨਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਟੁਰਦੇ ਰਹੋ। ਇਹੀ ਅਰਦਾਸਿ ਹੈ। ਜਦ ਮਨ ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਡੱਲੇ ਤਾਂ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਿਆ ਕਰੋ।

ਛੋਲਨ ਤੇ ਰਾਖਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਕਰਿ ਹਥ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੫੯)

ਫੇਰ ਮਨ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਆ ਜਾਓ। ਰਾਹ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸਮਝ ਹੀ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ :-

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤਿਆ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੫੧੫)

ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰੀ ਚਲੋ, ਕੋਈ ਤੌਖਲਾ, ਕੋਈ ਫਿਕਰ, ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ, ਕੋਈ ਕਾੜਾ, ਕੋਈ ਡਰ, ਕੋਈ ਵਹਿਮ, ਕੋਈ ਭਰਮ ਭਰਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਰਹੂ। ਫਿਰ ਇਸ ਰਾਹ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਛੱਡੀਏ ? ਜਿਸ ਰਾਹ ਤੇ ਟੁਰਿਆ ਸਦਾ ਦਾ ਬੇੜਾ, ਸਦਾ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ, ਸਦਾ ਦਾ ਆਨੰਦ, ਸੰਪੂਰਨ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸੰਪੂਰਨ ਹੁਲਾਸ, ਚਿਤ ਬਿਰਤੀ ਦਾ ਵਿਗਾਸ ਮਿਲਦਾ ਹੋਵੇ। ਤਾਂ ਤੇ ਮੁੜ ਸੁਝਾਵ ਭਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਨਾ ਛੱਡਣਾ ਜੀ।

ਤੁਸੀਂ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਰਹੋ। ਉਦਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ।

† † †

੧੬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਠਿਖੂਯਾਰਕ : 22.8.73

ਆਪ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁੱਜੀ। ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਈ। ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਨਾਹੀ ਠਾਕਿ ਰਹਾਈਆ॥ (ਪੰਨਾ ੯) ਉਸ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਤੇਰੀ ਬਖਸ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਈ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਦਿਲਾਸਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੫੦)

ਬੰਦੇ ਦੀ ਕੀਤੀ ਮੇਹਰਬਾਨੀ ਦੂਜਾ ਬੰਦਾ ਭਾਵ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਬੰਦਾ ਮੇਟ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਉਤਲੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਕੋਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ, ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼, ਫਜ਼ਲ, ਕਰਮ, ਮਿਹਰ, ਕ੍ਰਿਪਾ, ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਮੇਟ ਸਕਦੀ। ਫਿਰ ਦਲਗੀਗੀ ਦੇ ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਕਿਉਂ ? ਫਿਰ ਇਹ ਚਿੰਤਾ, ਫਿਕਰ, ਤੌਖਲੇ ਤੇ ਡਰ ਕਿਉਂ ? ਜਦ ਮਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲਾਂ ਵਲ ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਹ ਅਰਦਾਸਿ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਡੋਲਨ ਤੇ ਰਾਖਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਕਰਿ ਹਥ ॥ (ਪੰਨਾ ੨੫੯) ਜਦ ਵੀ ਛੁਚਰੀ ਆਲਸੀ ਤੇ ਮਾਇਆ ਅਧੀਨ ਆਇਆ ਮਨ ਏਹੁ ਜਿਹੀਆਂ ਗਲਾਂ ਸੋਚੋ ਤਾਂ ਉਤਲੀ ਅਰਦਾਸਿ ਕਾਰਗਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲੋੜ ਪਏ ਤਾਂ ਵਰਤ ਲੈਣੀ ਜੀ। ਤਤਕਾਲ ਮਨ ਸਹਿਜ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਆ ਜਾਏਗਾ। ਆਪ ਜੀ ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼

ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ ਵਿਚ ਮਨ ਨੂੰ ਰੱਖੀਏ ਤੇ ਜੋਦੜੀਆਂ ਤਰਲੇ, ਮਿੰਡਤਾਂ, ਬੇਨਤੀਆਂ ਤੇ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੀਏ। ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਲੈਣ ਦਾ ਰਹ ਹੀ ਇਹ ਹੈ। ਰਿਹਾ ਸਰੀਰ, ਇਹ ਬਿਨਸਨਹਾਰ ਹੈ, ਸਦਾ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ, ਜਰਜਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਜਿਨ੍ਹਾ ਵੀ ਸਰੀਰ, ਅਭਿਆਸ ਝੱਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਰੋ।

ਏਕ ਚਿਤ ਜਿਹ ਇਕ ਛਿਨ ਧਿਆਇਓ ॥

ਕਾਲ ਫਾਸ ਕੇ ਬੀਜ ਨ ਆਇਓ ॥

(ਪਾ: ੧੦ ਚੌਪਈ)

ਆਪ ਜੀ ਤਾਂ ਸੈਕੜੇ ਛਿਨ ਧਿਆਉਂਦੇ ਹੋ। ਕੀ ਕਾਲ ਫਾਸ ਨਹੀਂ ਕਟਿਆ ਜਾਉ ? ਜਹੂਰ ਕਟਿਆ ਜਾਉ ਤੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਵਾਸਤੇ ਵਿਆਕੁਲਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਹੱਠ ਨਹੀਂ ਪਾਰਨਾ। ਸਹਿਜ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਭਿਆਸ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਹੋ ਸਕੇ ਕਰਦੇ ਜਾਉ। ਸਦਾ ਰੰਗ ਮਾਣੋ ਤੇ ਦਿਨ ਦੂਨੀ ਰਾਤ ਚੌਗਨੀ ਤਰਕੀ ਕਰਦੇ ਰਹੋ। ਇਹ ਹੀ ਅਸੀਸੜੀਆਂ ਹਨ।

ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰੋ।

+++

੧੭੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਿਯੁਕਤ : 22.8.73

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੜ੍ਹੀ। ਵਿਆਕੁਲਤਾ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਜਦ ਮਨ ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਡੋਲਨ ਤੇ ਰਾਖਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਕਰਿ ਹਥ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੫੯)

ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਮੁੜ ਆਉਂਗੀਆਂ। ਸੁਰਤਿ ਜੁੜ ਜਾਉ। ਸਤਿਸੰਗ ਇਸੇ ਲਈ ਹੈ, ਕਿ ਜਦ ਮਨ ਦੁੱਲਤੀਆਂ ਮਾਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਤਿਸੰਗ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਈਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਕਮਾਈ ਸਮਾਗਮ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਦਾਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁੱਭ ਅਸੀਸੜੀਆਂ ਹਨ ਕਿ

ਨਿਮਖ ਨ ਬਿਸਰਉ ਤੁਮ ਕਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਦਾ ਭਜਹੁ ਜਗਦੀਸ ॥

(ਪੰਨਾ ੪੮੯)

ਤੁਸੀਂ ਲੱਗੇ ਰਹੋ, ਮਹਾਰਾਜ਼ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਅਸੀਂ ਹਾਲਾਂ ਤਾਈ
ਨਿਉਯਾਰਕ ਆਂਦ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ ਤੇ Washington ਵਿਚ ਸੇਵਾ
ਨਿਭਾਉਣੀ ਹੈ।

ਸੇਵਕ ਕਉ ਸੇਵਾ ਬਨਿ ਆਈ ॥ (ਪੰਨਾ ੨੯੨)

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ (ਪੰਨਾ ੩)

ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ ਸਵੱਸਥ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਭਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਨਾਮ
ਜਪਦੀਆਂ ਰਹਿਣ, ਛੱਡਣ ਨਾ। ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹੋ।

+ + +

੧੬ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਵਾਗਿੰਗਟਨ : 18.1.74

ਪਹਿਲੀਆਂ ਸਟੇਜਾਂ ਵਿਜ ਮਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦੁਲੱਤੀਆਂ ਮਾਰਦਾ ਏ ਤੇ ਕਦੇ ਕਦੇ ਰੱਬ
ਜੀ ਤੋਂ ਬਾਵੇਂ ਦੁਰਾਡੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਏ, ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ। ਐਸੇ ਵੇਲੇ ਹੀ ਸਹੀ type ਦੀ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਥੇ ਜਾ ਕਰ ਮਨ
ਰੂਪੀ Discharged ਬੈਟਰੀ ਮੁੜ Charge ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤੇ ਫਿਰ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ
ਵਿਚ ਮਨ ਖੇਡਣ ਲਗ ਪੈਦਾ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਬਨਾਵਹੁ ਇਹੁ ਮਨੁ ॥ (ਪੰਨਾ-
੩੨੨) ਇਸ ਤੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣਾ ਹੀ ਇਸ ਮਨ ਨਾਲ Struggle ਹੈ। ਪਰ
ਇਸ Struggle ਵਿਚ, ਮਨ ਜੇਤੂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਸਟੇਜਾਂ ਤੇ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਏ, ਪਰ ਜੇ ਇਸ
ਨੂੰ ਉਸੀ ਵੇਲੇ ਪੂਰਨ ਸਹੀ type ਦੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਈਏ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ
ਤੇ ਨਿਢਾਲ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਏ।

ਗਿਆਨ ਕਾ ਬਧਾ ਮਨੁ ਰਹੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਹੋਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੪੬੮)

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤਿਆ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੫੧੫)

+ + +

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੋਵੇਂ ਪੱਖ ਦਰਸਾਂਦੀ ਏ ਕਿ :-

ਵਿਣੁ ਤੁਧੁ ਹੋਰੁ ਜਿ ਮੰਗਣਾ ਸਿਰਿ ਦੁਖਾ ਕੈ ਦੁਖ ॥
ਦੇਹਿ ਨਾਮੁ ਸੰਤੋਖੀਆ ਉਤਰੈ ਮਨ ਕੀ ਭੁਖ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੫੮)

ਦੂਜਾ ਪੱਖ ਹੈ :-

ਜੋ ਚਾਹਹਿ ਸੋਈ ਮਿਲੈ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੬)

ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਦੀ ਮੰਗ ਵਿਚ ਦੁਖ ਹੈ, ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਮੰਗ ਵਿਚ ਸੁਖ। ਤਾਂ ਸੁਖ
ਛੱਡ ਕੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਮੰਗ ਕਿਉਂ ਕਰੀਏ ? ਦੁਨੀਆਵੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਤਾਂ ਜਰੂਰ ਹੈ ਵੈਸੀ
ਪਰ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਦੁਖ ਨਿਕਲੇਗਾ। ਉਸ ਦਾ ਜਿੰਮੇਵਾਰ, ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੀ ਹੋਸੀ।
ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੀ ਨੂੰ ਫਿਰ ਦੌਸ਼ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜ ਕਿਉਂ ਹੋਇਆ ? ਇਸ ਸਥਦ ਦਾ
ਕੀਰਤਨ ਰੋਜ਼ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਮਨ ਜੁੜੇਗਾ, ਸੁਖ ਮਿਲਸੀ। ਸਥਦ ਇਹ ਹੈ :-

ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਬਸਹੁ ਰਿਦੈ ਹਰਿ ਨੀਤ ॥

ਤੇਸੀ ਬੁਧਿ ਕਰਹੁ ਪਰਗਾਸਾ ਲਾਗੇ ਪ੍ਰਭ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੇ ਕੀ ਪਾਵਉ ਧੂਰਾ ਮਸਤਕਿ ਲੇ ਲੇ ਲਾਵਉ ॥

ਮਹਾ ਪਤਿਤ ਤੇ ਹੋਤ ਪੁਨੀਤਾ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਗੁਨ ਗਾਵਉ ॥ ੧ ॥

ਆਗਿਆ ਤੁਮਰੀ ਮੀਠੀ ਲਾਗਉ ਕੀਓ ਤੁਹਾਰੇ ਭਾਵਉ ॥

ਜੋ ਤੂ ਦੇਹਿ ਤਹੀ ਇਹੁ ਤ੍ਰਿਪਤੈ ਆਨ ਨ ਕਤਹੁ ਧਾਵਉ ॥ ੨ ॥

ਸਦ ਹੀ ਨਿਕਟਿ ਜਾਨਉ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਸਗਲ ਰੇਣ ਹੋਇ ਰਹੀਐ ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਹੋਇ ਪਰਾਪਤਿ ਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਲਹੀਐ ॥ ੩ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਮ ਛੋਹਰੇ ਤੁਮਰੇ ਤੁ ਪ੍ਰਭ ਹਮਰੇ ਮੀਰਾ ॥

ਨਾਨਕ ਬਾਰਿਕ ਤੁਮ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਤੁਮਾਰੇ ਖੀਰਾ ॥ ੪ ॥ (ਪੰਨਾ ੨੧੨-੧੩)

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਮਨ ਰੂਪੀ discharged ਬੈਟਰੀ charge ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ
ਤੇ ਜਦ ਮਨ ਦੁਲੱਤੀਆਂ ਮਾਰੇ ਤੇ ਟਾਟਰਾ ਬਣ ਜਾਏ ਤਾਂ ਸਹੀ type ਦੀ ਸਾਧਸੰਗਤਿ

ਵਿਚ ਮਨ ਮੁੜ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਵਲ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਗਲ ਸਦਾ ਚੇਤੇ ਰਖੀਏ।
ਆਪ ਜੀ ਤੇ ਮਿਹਰ ਹੈ, ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਜੁਝਿਆ ਕਰੋ, ਰਾਹ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ :-

ਮਨ ਤੇ ਧੋਖਾ ਤਾ ਲਹੈ ਜਾ ਸਿਫਤਿ ਕਰੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥

(ਪੰਨਾ ੫੪੭)

† † †

੧੬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪੁਰੂਨ : 13.11.74

ਜਿੱਠੀ ਪੜ੍ਹੀ ਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਈ ਕਿ ਮਨ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਹੈ। ਲੱਖ ਲੱਖ
ਸੁਕਰ ਹੈ। ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਕਰਾਨੇ ਵਿਚ ਰਹੀਏ। ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਮਿਲਿਆ ਕਰੂ।
ਮਿਹਰਾਂ ਹਨ।

ਸਦਾ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਖੇਡੋਂ ਤੇ ਰੰਗ ਰਲੀਆਂ ਮਾਣੋ।

† † †

੧੬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪੁਰੂਨ : 19.9.75

ਦੀਨ ਦਰਦ ਦੁਖ ਭੰਜਨਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ॥
ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ਆਇਓ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਸਾਥ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੬੩)

ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੋ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਇਸ ਉਪਰਲੀ ਤੁਕ
ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਮਨ ਨੂੰ ਜੌੜ ਕਰ ਕਰਨਾ ਏ। ਭਾਵ Mechanical Repitition ਨਹੀਂ
ਕਰਨੀ। ਅਰਥ ਇਹ ਹਨ-ਦੁਖੀਆਂ ਦੇ ਦੁਖਾਂ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਹੇ ਘਟ ਘਟ
ਵਾਸੀ, ਹੇ ਅਨਾਥਾਂ ਦੇ ਨਾਥ, ਅਸੀਂ ਆਪ ਦੀ ਸਰਣ ਆਏ ਹਾਂ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਦੁਖ
ਨਾਸ ਕਰਨੇ, ਹੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਸੰਗੀ ਸਾਥੀ ਪ੍ਰਭੂ ! Depression ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਸੀ। ਚਿੰਤਾ
ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਣਾ ਹੈ।

† † †

ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪੁੱਜ ਗਏ ਹਾਂ ਹਣ 19 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 15 ਦਿਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਪ੍ਰੇਗਰਾਮ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਜਿਆਦਾ ਗਰਮੀ ਪੈਣ ਤਕ ਨਿਭਾਵਾਂਗੇ, ਅੱਗੇ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ (ਪੰਨਾ ੩) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁਣ ਮਨ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਰਸ ਮਾਣ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਏਵੇਂ ਹੀ ਸਦਾ ਰਸ ਮਾਣਦੇ ਰਹੋ। ਇਹ ਹੀ ਅਰਦਾਸਿ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ 18 ਦਿਨ ਜੋ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਏ, ਇਹ ਨਿਸਫਲ ਨਹੀਂ ਜਾਸੀ ਤੇ ਰੰਗ ਲਗਿਆ ਰਹਿਸੀ। ਵੱਧ ਖੁਸ਼ੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਏ ਕਿ ਕਾਕਾ ਤੇ ਕਾਕੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਪਾਸੇ ਦੀ ਰੁਚੀ ਉਪਜ ਪਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਕਿ ਇਹੀ ਪਾਸਾ ਸਦਾ ਸੁਖ ਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਦੁਖਦਾਈ ਨੇ।

ਸਦਾ ਰਸ ਭਰਪੂਰ ਰਹੋ ਤੇ ਕਦੀ ਵੀ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਨਾ ਛੱਡੋ।

+ + +

ਮਨ ਰੂਪੀ ਤੰਦੂਰ ਵਿਚ ਜੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਬਾਲਨ ਦਾ ਝੋਕਾ ਨਾ ਪਾਈਏ ਤਾਂ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਰੋਟੀਆਂ ਨਹੀਂ ਉਤਰਦੀਆਂ। ਤੰਦੂਰ ਨਾਲ ਹੀ ਚਿੰਬੜੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਾਂ ਤੇ ਰੋਟੀਆਂ ਲਾਹੂਣ ਲਈ, ਝੋਕਾ ਪਾਉਣਾ ਅਵੱਸ਼ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਰੁਝੇਵੇ ਵਾਲੇ ਮਨ ਨੂੰ ਝੋਕੇ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੈ :-

ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਮੀਠਾ ਲਾਗੈ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਨਕੁ ਮਾਂਗੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੯੪)

ਤਾਂ ਤੇ ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੇ ਭਾਣੇ ਅੰਦਰ ਰਹੀਏ ਤੇ ਸੁਖ ਮਾਣੀਏ। ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ! ਸਾਨੂੰ ਭਾਣੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ ਤੇ ਸਾਡਾ ਮਨ ਕਦੇ ਡੋਲਾਇਮਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਹੀ ਦਾਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ। ਦਾਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ। ਦਾਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ। ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਵਿਚ ਸਦਾ ਟਿਕੇ ਰਹੀਏ ਭਾਵੇਂ ਮਾਰ ਭਾਵੇਂ ਜਿਵਾਲ।

ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹੋ।

+ + +

ਪਾਤੀ ਮਿਲੀ। ਮਨ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਏਵੇਂ ਹੀ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਵਸ਼ ਹੀ ਦੰਡ ਮਿਲੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਵੀ ਤੇ ਪਰਲੋਕ ਵਿਚ ਵੀ। ਇਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਅੱਟਲ ਨੇਮ ਹੈ। ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਨ ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਖੋਈ ਜਾਂਦੀ ਏ, ਤੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰੀਏ ਵੀ ਕਿਉਂ? ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਾਪੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕ੍ਰੋਧ ਕਾਇਆ ਨੂੰ ਗਾਲਦਾ ਏ। ਇਹ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ ਏ। ਤਾਂ ਕਿ ਮਨ ਦਾ ਖੇੜਾ ਇਕ ਰਸ ਬਣਿਆ ਰਹੇ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਅੱਟਲ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪਾਪੀਆਂ ਦੀ ਖਬਰ ਲੈਂਦਾ ਏ। ਬੀਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਖਸ਼ਣ। ਤਾਂ ਤੇ ਅਰਦਾਸਿ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹੋ, ਗਈ ਬਿੜੀ ਨੂੰ ਹੋੜ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਲਿਆਉ। ਸ਼ਾਂਤਿ ਪਈ ਗੁਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੂਰੇ ॥ (ਪੰਨਾ ੮੦੬)

+ + +

ਹਾਲਾਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਮਨ ਕੱਚਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਫਰਕ ਹੈ। ਪਰ ਵਿਚ ਵਿਚ ਫਰਾਟੇ ਮਾਰ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਤੁਰੰਤ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਮਨ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ ਤੇ ਆਪੋ ਕਿ ਮੇਰਾ ਕੁਝ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਹੱਥ ਹੈ। ਤਤੀ ਵਾਉ ਨ ਲਗਈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਰਖੇ ਆਪਿ ॥ (ਪੰਨਾ ੨੧੮) ਇਹ ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜਾਣੋਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜ ਸਕਦਾ। ਤਾਂ ਤੇ ਫੌਰਨ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰੋ। ਰੋਜਾਨਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ।

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

+ + +

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁੱਜੀ।

ਜੋ ਸਰਣਿ ਆਵੈ ਤਿਸੁ ਕੰਠਿ ਲਾਵੈ ਇਹੁ ਬਿਰਦੁ ਸੁਆਮੀ ਸੰਦਾ ॥ (ਪੰਨਾ ੪੪)

ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਾਰੰਟੀ ਏ। ਇਸ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਪਰਖ ਕੇ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ, ਨਿਰੰਕਾਰ, ਸਦਾ ਸਥਿਰ, ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ, ਨਿਰਭਉ, ਨਿਰਵੈਰ, ਅਮਰ ਹੋਂਦ (ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ) ਅਜੂਨੀ, ਸੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਰਖੀਏ।

ਇਹ ਫਗਾਟੇ ਤਦ ਹੀ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਜਦ ਕਿ ਮਨ ਅਵੇਸਲਾ ਹੋ ਵੈਂਦਾ ਏ।

ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਸਮਝਾਈਐ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਾਲਾਹ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੰਗਿ ਰਤਿਆ ਭਾਰੁ ਨ ਭਰਮੁ ਤਿਨਾਹ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੩)

ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਬਦ ਦਵਾਰਾ ਮਨ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ। ਰਾਮ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਰਤਿਆਂ, ਕਦੇ ਡਰ (ਭਾਰ) ਤੇ ਭਰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਤਿਗੁਰਿ ਤੁਮਰੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ ॥ (ਪੰਨਾ ੨੦੧) ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਕਿਸਾ ਕਰਨਗੇ। ਮਨ ਦਾ ਝੁਕਾਓ ਤੁਰੰਤ ਉਸ ਵਲ ਕਰ ਲਿਆ ਕਰੋ।

ਖੜਗ ਕੇਤ ਮੈ ਸਰਣਿ ਤਿਹਾਰੀ ॥
ਅਪ ਹਾਥ ਦੈ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੀ ॥
ਸਰਬ ਠੌਰ ਮੋ ਹੋਹੁ ਸਹਾਈ ॥
ਦੁਸਟ ਦੋਖ ਤੇ ਲੇਹੁ ਬਚਾਈ ॥

(ਪਾ: ੧੦, ਚੌਪਈ)

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਰਹੋ।

† † †

੧੬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਰਿਦਾ ॥

ਸਪੂਰਨ : 12.6.78

ਪਾਤੀ ਪੁੱਜੀ।

ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਸਮਝਾਈਐ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਾਲਾਹ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੰਗਿ ਰਤਿਆ ਭਾਰੁ ਨ ਭਰਮੁ ਤਿਨਾਹ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੩)

ਏਹੁ ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿਆ ਅਉਪੁ ਨਿਕਸੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੦੮)

ਵੀਚਾਰਿ ਮਾਰੈ ਤਰੈ ਤਾਰੈ ਉਲਟਿ ਜੋਨਿ ਨ ਆਵਏ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੮੮)

ਤਾਂ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਓਟ ਲਵੇ ਤੇ ਉਤਲੀਆਂ ਪੰਗਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲਿਆਓ। ਮਨ ਟਿਕ ਵੈਸੀ। ਅਰਦਾਸਿ, ਤਰਲੇ, ਬੇਨਤੀਆਂ, ਨਿਹੋਰੇ ਕੱਢਦੇ ਰਹੋ, ਇਸ ਨਾਲ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਏ। ਹੋ ਵੈਸੀ।

ਹੋਰ ਸਭ ਡੌਰੀ ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ, ਨਿਰੰਕਾਰ, ਸਰਬ ਸਮਰੱਥ, ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ, ਦੁਖ ਭੰਜਨ, ਡਰ ਤੇ ਵੈਰ ਰਹਿਤ, ਅਸਰ ਤੇ ਅਜੂਨੀ ਦੇ ਹੱਥ ਛੱਡ ਦੇਵੇਂ। ਦੁੱਖ ਕਲੇਸ਼ ਦੂਰ ਹੋ ਵੈਸਨ ਪ੍ਰਭ ਡੌਰੀ ਹਾਥਿ ਤੁਮਾਰੇ ॥ (ਪੰਨਾ ੯੨੨)।

ਸਦਾ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਰਹੋ।

+++

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੌਲਨ : 27.2.79

ਮਨ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰੀ ਪਰਵਾਹ, ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਵਲ ਤਦੇ ਹੀ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਏ, ਜੇ ਰੁਝੇਵੇ ਐਨਾ ਦਬਾ ਨਾ ਪਾਉਣ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲੀ ਕੰਮ ਤਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਜਾਏ ਤੇ ਮਨ ਦਲਗੀਰੀਆਂ ਵਿਚ ਅੋਖਾ ਪਇਆ ਹੋਵੇ। ਮਨ ਦੀ ਪਕੜ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤਦ ਹੀ ਹੱਟਦੀ ਏ ਜੇ ਸਭ ਕੁਝ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੱਥ ਦੇ ਦੇਈਏ। ਆਪਹੁ ਕੁਝ ਨਾ ਬਣੀਏ। ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਵ ਜੋ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਣ ਦੇਈਏ। ਪਰ ਮਨ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਵਿਚ ਐਨਾ ਦਬੇਲ ਹੋਇਆ ਪਇਆ ਏ ਕਿ ਨਿਕਲਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਉਪਾਵ ਕੇਵਲ ਇਹ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰੀਏ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੀ ਏ ਕਿ ਸਭ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮਾਨ ਮਿਥਿਆ ਏ, ਕੂੰਜ ਏ, ਇਸ ਨਾਲ ਮੋਹ ਨਾ ਪਾ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਮਾਨ ਹੈ ਸਗਲ ਮਿਥੇਨਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੦੮੩)

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਚਾਲਨਹਾਰੁ ॥

ਲਪਟਿ ਰਹਿਓ ਤਹ ਅੰਧ ਅੰਧਾਰੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੬੮)

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੀ ਪੋਸਟ ਵੀ ਲੈ ਲਵੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮਨ ਫਿਰ ਦੁਲਤੀਆਂ ਮਾਰੇਗਾ ਕਿ ਦੀ ਛੱਡੀ ਕਿਉਂ ? ਮਨ ਨੇ ਚੈਨ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਬਹਿਣਾ।

ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਤਾਈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਰੱਖੋ, ਬਸ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਹੈ ਸੁਖ ਦਾ ਰਾਹ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹਉਮੇ ਦੀਆਂ ਥੇਡਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਥੇਡ ਤੋਂ ਮਨ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਹ ਹੈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਅਮਲ। ਅਮਲ, ਤੁਸੀਂ ਕਰਨਾ ਏ।

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

+++

੧੭ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਟੋਰੋਟੋ : 14.6.79

ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਏ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਡੋਲਿਆ ਨਾ ਕਰੋ। ਜਦੋਂ ਮਨ ਡੋਲਦਾ ਏ ਤਾਂ ਇਸ ਤੁਕ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ :-

ਤੂ ਕਾਹੇ ਡੋਲਹਿ ਪ੍ਰਾਣੀਆ ਤੁਧੁ ਰਾਖੈਗਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੨੮)

ਜੇ ਸਾਡੀ ਪੂਰਨ ਦਿੜਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਬੱਝ ਜਾਏ ਤੇ ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਘਰ ਟਿਕੀਏ, ਤਾਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਲ ਠਠਾ ਕਰਨਾ ਏ। ਗੁਰੂ ਤਾਂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਏ। ਉਹ ਤਾਂ ਦਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਣਦਾ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਸਿਦਕ ਤੇ ਭਰੋਸੇ ਵਿਚ ਰਹੀਏ, ਸਭ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਬੀਬਾ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਕਿ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਨਾ ਛੱਡੋ। ਇਸ ਲੜ ਦੇ ਛੱਡਿਆ ਬਹੁਤ ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਮਨ ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਏ, ਐਸੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸਿ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਏ। ਮਹਾਰਾਜ਼ ਜੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਨੇ।

ਸਦਾ ਸਾਰੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੋ।

+++

੧੭੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : 17.8.79

ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਠੀਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਰਬ ਰੋਗ ਕਾ ਅਉਖਧ ਨਾਮ ਹੈ। ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਸਦਾ ਜੁੜੇ ਰਹੋ। ਇਹ ਹੀ ਇਕ ਅਧਾਰ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਭ ਧੰਧੇ ਪਿਟਨੇ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਧੰਧਾ ਪਿਟਿਹੁ ਭਾਈਹੋ ਤੁਮੁ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵਹੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੪੯੮)

ਆਸ ਹੈ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਠੀਕ ਹੋਸੀ। ਜਦ ਮਨ ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਜਾਏ ਤਾ ਅਰਦਾਸਿ ਬੜਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਏ। ਸੋ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਨੀ ਫਥਦੀ ਏ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ।

+++

੧੭੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪ੍ਰੂਨ : 5.9.79

ਤੂ ਕਾਹੇ ਡੋਲਹਿ ਪ੍ਰਾਣੀਆ ਤੁਧੁ ਰਾਖੈਗਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੨੪)

ਨਾ ਕਰਿ ਚਿੰਤ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਕਰਤੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੦੨੦)

ਜੈ ਤਨਿ ਬਾਣੀ ਵਿਸਰਿ ਜਾਇ ॥

ਜਿਉ ਪਕਾ ਰੋਗੀ ਵਿਲਲਾਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੬੯)

ਬੀਬਾ ਨੇ ਬਾਣੀ ਕਿਉ ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਏ ? ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰਨ ਵਾਲਾ ਪੱਕੇ ਰੋਗੀ (ਜਿਸ ਦੇ ਰੋਗ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ) ਵਾਂਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜੋ। ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਲਿਖੀ ਗਈ ਏ।

+++

ਅਸੀਂ ਕਲ ਸਵੇਰੇ ਸੋਲਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਪਟਿਆਲੇ ਆਉਣ ਦੀ ਖੇਚਲ ਨਾ ਕਰਨੀ। ਜਨਵਰੀ ਤੇ ਫਰਵਰੀ ਸੋਲਨ ਹੀ ਰਹਾਂਗੇ। ਬੀਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਲੋਂ ਆਖਣਾ ਕਿ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਨਾ ਛੱਡੋ। ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਦਸਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ। ਮੁੜ ਉਹੀ ਅਵਸਥਾ ਹੋ ਜਾਸੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ।

ਪਉੜੀ ਛੁੜਕੀ ਫਿਰਿ ਹਾਥਿ ਨ ਆਵੈ ਅਹਿਲਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੬)

ਮੁੜ ਤਾਕੀਦ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਅਰਾਪਨਾ ਕਰੋ। ਮਨ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਸੀ।

★ ★ ★

(6)

ਗੁਰਮੱਤਿ ਸਿਧਾਂਤ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਾੜੀ (ਪੈਲ੍ਹੁਗ) ਰਾਜਸਥਾਨ : 19.2.66

ਪੱਤ੍ਰਕਾ ਪੁੱਜੀ। ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਾਣੀ ਵੀਚਾਰ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋ। ਭੱਟਾ ਦੇ ਸੱਵਈਏ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਦਰਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਹਨ, ਉਹ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਵ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਨਾਨਕ ਸੇ ਅਖੜੀਆ ਬਿਅੰਨਿ ਜਿਨੀ ਡਿਸੰਦੇ ਮਾ ਪਿਰੀ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੧੦੦)

ਇਹ ਗਿਆਨ-ਅੱਖੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਨੈਣ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵੀਚਾਰ ਤੇ ਰਹਿਣੀ ਨਾਲ ਖੁਲ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਿਆਨ ਚਖਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੇਹ ਨੂੰ ਗੁਰਮੱਤਿ ਮਿਥਿਆ (ਝੁਠੀ) ਆਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਜੋ ਰਾਮ ਵਸਦਾ ਹੈ, ਉਹਨੂੰ ਸੱਚਾ ਆਖ ਰਹੀ ਹੈ ਯਥਾ :-

ਸਾਧੋ ਇਹੁ ਤਨੁ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨਉ ॥

ਯਾ ਭੀਤਰਿ ਜੋ ਰਾਮ ਬਸਤੁ ਹੈ ਸਾਚੇ ਤਾਹਿ ਪਛਾਨੋ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੧੮੯)

ਮਿਥਿਆ ਦੀ ਪੂਜਾ ਨਾਲ ਮਿਥਿਆ ਵਸਤੂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਸੀ। ਗੁਰੂ ਦੀ ਦੇਹ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਯਥਾ :-

ਗੁਰੁ ਮੁਰਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ॥

(ਭਾ: ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ, ਵਾਰ ੨੪ ਪਉੜੀ ੨੫)

ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵੀਚਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੋ ਕਰ ਤਦ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਣਾ ਦਰਸ਼ਨ ਹੈ। ਦਸਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਨੇ ਵੇਖਿਆ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੀਆ ਆਖਿਆ, ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵੀਚਾਰ ਕੀਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ ਸਹੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਅਖੀਆਂ ਖੁਲ੍ਹਣ ਤੇ

ਨਿਰੰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ Formless (ਨਿਰਆਕਾਰ) ਹਨ। ਗੁਰੂ ਜੋਤਿ ਹੈ ਦੇਹ ਨਹੀਂ।

ਧਰਨਿ ਗਗਨ ਨਵ ਖੰਡ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਸ੍ਰੂਪੀ ਰਹਿਓ ਭਰਿ ॥
ਭਨਿ ਮਥੁਰਾ ਕਛੁ ਭੇਦੁ ਨਹੀਂ ਗੁਰੁ ਅਰਜੁਨੁ ਪਰਤਖੁ ਹਰਿ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੪੦੯)

ਜੋਤਿ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਪਰਤਖ ਹਰੀ ਰੂਪ ਹਨ। ਦੇਹ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ।

ਤੁਸੀਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤੁਕ ਨਾਲ ਹੋਵਿਆ ਕਰੋ।

ਹੋ ਕਾਮੰ ਨਰਕ ਬਿਸ੍ਰਾਮੰ ਬਹੁ ਜੋਨੀ ਭ੍ਰਮਾਵਣਹ ॥
ਚਿਤ ਹਰਣੰ ਤ੍ਰੈ ਲੋਕ ਗੰਮ੍ਰੁ ਜਪ ਤਪ ਸੀਲ ਬਿਦਾਰਣਹ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੫੮)

ਭਾਵ ਹੋ ਕਾਮ ! ਤੂੰ ਨਰਕ ਵਿਚ ਵਾਸਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅਨੇਕ ਜੂਨੀਆਂ ਵਿਚ
ਭਵਾਟੀਆਂ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਬਦੋ ਬਦੀ ਚਿਤ ਨੂੰ ਹਿਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਤੇਰਾ ਵਾਸਾ ਹਰ ਥਾਂ ਹੈ।
ਜਪ, ਤਪ, ਕਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਮਿੰਟਾ ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿਚ ਨਾਸ ਕਰ ਦੇਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਖਹਿੜਾ
ਛੱਡਾ। ਫਿਰ ਦੱਸੀ ਹੋਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਿਆ ਕਰੋ।

ਸੁਭ ਅਸੀਸਾਂ ਤੇ ਪਿਆਰਾ ਨਾਮ ਚਿਤ ਆਵੇ।

† † †

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ।

28.6.66

ਮਨ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਕਾਰਣ ਜਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਦੂਜੇ
ਪਾਸੇ ਲੱਗ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਹੈ।

ਗੁਰ ਸਿਧਾਂਤ ਫਿਰ ਨਿਰੂਪਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਨ ਤੇ ਧੋਖਾ ਤਾਂ ਲਹੈ ਜਾ ਸਿਫਤਿ ਕਰੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥

(ਪੰਨਾ ੪੫੭)

ਬਿਨੁ ਉਪਮਾ ਜਗਦੀਸ ਕੀ ਬਿਨਸੈ ਨ ਅੰਧਿਆਰਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੨੮)

ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਦਾ ਚੇਤੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਤੇ ਇਸ ਦੀ back ground ਵਿਚ ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਕਮਾਈ-ਮਨ, ਬਚ, ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਕਰੀਏ। ਫਲ, ਮਨ ਦਾ ਟਿਕਾਓ ਹੋ ਕਰ, ਸਦਾ ਦਾ ਖੇੜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਹੇਠ ਅੰਕਤ ਹਨ :-

ਊਚ ਅਪਾਰ ਬੇਅੰਤ ਸੁਆਮੀ ਕਉਣੁ ਜਾਣੈ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੮੦੨)

ਲਾਲ ਗੋਪਾਲ ਦਇਆਲ ਰੰਗੀਲੇ ॥

ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਬੇਅੰਤ ਗੋਵਿੰਦੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੯)

ਨਾ ਕੋ ਮੂਰਖੁ ਨਾ ਕੋ ਸਿਆਣਾ ॥

ਵਰਤੈ ਸਭ ਕਿਛੁ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੮)

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣ ਨਾਥ ਗੋਬਿੰਦਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਜਗਦ ਗੁਰੋ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੫੮)

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਹੇ ਦਇਆਲ ਲਾਲ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨੭੩)

ਤੇਰੇ ਕਵਨ ਕਵਨ ਗੁਣ ਕਹਿ ਕਹਿ ਗਾਵਾ ਤੂ ਸਾਹਿਬ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੩੪)

ਖੂਬ ਖੂਬ ਖੂਬ ਖੂਬ ਖੂਬ ਤੇਰੋ ਨਾਮੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੧੩੮)

ਮਿਠ ਬੋਲੜਾ ਜੀ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਸੁਆਮੀ ਮੌਰਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੮੪)

ਕੋਟਿ ਕੋਟੀ ਮੇਰੀ ਆਰਜਾ ਪਵਣੁ ਪੀਅਣੁ ਅਪਿਆਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੪)

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਤੂੰਹੈ ਮੇਰਾ ਮਾਤਾ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਬੰਧੁਪੁ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਭ੍ਰਾਤਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੦੩)

ਸੇਵਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ਪਿਆਰੇ ॥
ਜਪਿ ਜੀਵਾ ਪ੍ਰਭੁ ਚਰਣ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੫੬੨-੫੬੩)

ਸਦਾ ਨਾਮ ਚਿਤ ਰਹੇ।

† † †

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਾੜੀ (ਯੌਲਘਰ) : 14.11.68

ਜਾ ਕਉ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਲਾਗੇ ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਸੋ ਕਹੀਅਤ ਹੈ ਸੂਰਾ ॥ (ਪੰਨਾ ੬੮੮)

ਗੁਰਮੱਤਿ ਵਿਚ ਸੂਰੇ ਦੀ definition ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਲੱਗ ਜਾਏ ਉਹ ਹੀ ਸੂਰਮਾ ਹੈ। ਰਣ ਭੂਮੀ ਵਿਚ ਲੜਾਕੂ ਸੂਰਮਾ ਨਹੀਂ।

ਜਿਹ ਠਾਕੁਰ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨੁ ਭਯੋ ਸਤਸੰਗਤਿ ਤਿਹ ਪਿਆਰੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੮੯)

ਦੋਵੇਂ ਦਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਭਾਗਵਾਨ ਹੋ। ਮਿਹਰਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੀ ਹੋਰ ਮਿਹਰ ਕਰਨ।

ਨਿਮਖ ਨ ਬਿਸਰਉ ਤੁਮੁ ਕਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਦਾ ਭਜਹੁ ਜਗਦੀਸ ॥

(ਪੰਨਾ ੪੮੬)

† † †

੧੬੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਾੜੀ (ਯੌਲਘਰ) : 10.12.69

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁੱਜੀ। Signal ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਉੱਤਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ। ਅਪ ਜੀ ਸਾਰਾ ਸ਼ਬਦ ਪੰਨਾ 685 ਤੋਂ ਵਿਚਾਰੋ :-

ਗੁਰੁ ਸਾਗਰੁ ਰਤਨੀ ਭਰਪੂਰੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੮੫)

ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਤਲੀਆਂ ਪੰਗਤੀਆਂ ਨੂੰ Background (ਪਛੋਕੜਾ) ਬਣਾ ਕਰ ਵੀਚਾਰ ਧਾਰਾ ਕਾਇਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ :-

ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮੁ ਰਿਦੈ ਸਮਾਏ ॥
ਚਉਬੇ ਪਦ ਕਉ ਜੇ ਮਨੁ ਪਤੀਆਏ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੯੬)

ਦੇ ਅਰਥ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਉਤਲੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ :-

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੯੫)

ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ। ਗੁਰਮੱਤਿ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਦਿੜਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਰਮ ਕਾਂਡ, ਪੁੰਨ, ਦਾਨ, ਜਪ, ਤਪ, ਹੱਠ, ਨਿਗ੍ਰਹ, ਬਰਤ, ਨੇਮ, ਸੰਜਮ, ਤੀਰਥ, ਇਸ਼ਨਾਨ, ਮੌਨ, ਸਿਰ ਕਰਵਤ ਧਰਾਨੇ, ਪੂਜਾ, ਬੰਦਨ, ਡੱਬੋਉਤ, ਖਟ ਕਰਮ, ਜੋਗ, ਸਿਧ ਆਸਣ ਚਉਰਾਸੀਹ-ਇਤਿਆਦਿ, ਗੁਰਮੱਤਿ ਖੰਡਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁਰਮੱਤਿ ਵਿਚ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁਰਮੱਤਿ ਅੱਧੀ ਕਉਡੀ ਮੁਲ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਰੱਬ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਹੀ ਨਿੱਜ ਸਰੂਪ ਦੀ ਲਖਤਾ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ।
ਸਾਚੁ ਕਹੋਂ ਸੁਨ ਲੇਹੁ ਸਭੈ ਜਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕਿਉ ਤਿਨ ਹੀ ਪ੍ਰਭ ਪਾਇਓ ॥

(ਤਵ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਵੱਟੀਏ ਪਾ : ੧੦)

ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਨੂੰ ਗੁਰਮੱਤਿ ਕੀਚੜ ਆਖਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਲ ਰੂਪੀ ਹਉਮੈ ਦੇ ਕੀਚੜ ਵਿਚ ਲੋਕਾਈ ਢੁੱਬਦੀ ਪਈ ਹੈ। ਯਥਾ :-

ਕੀਚੜਿ ਭੂਬੈ ਮੈਲੁ ਨ ਜਾਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੯੫)

ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਆਸੇ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਹਰ ਇਕ ਪੈਰ, ਸੋਚ ਤੇ ਵੀਚਾਰ ਨਾਲ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਵੈਸ਼ ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ, ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਭਾਵ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੇ ਬਣਨ ਦੀਆਂ ਜੋਦੜੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਤਰਲੇ, ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਦਾ ਅਰਦਾਸਿ ਵਿਚ ਜੁੜਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਅਨੇਕ ਯਤਨ ਭਰੇ ਸਾਧਨ ਪਏ ਕਰੀਏ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਟੀਜ਼ ਸਕਦਾ।

ਕਰਮ ਧਰਮ ਪਖੰਡ ਜੋ ਦੀਸਹਿ ਤਿਨ ਜਮੁ ਜਗਤੀ ਲੂਟੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੪੨)

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਜੋ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਵਿਚ ਜੁੜੀਏ ਤਾਂ ਮਨ ਵਿਚ ਸਮਾਈ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਣਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਜੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਸਮਾ ਜਾਏ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਜਤੁ, ਸਾਰੇ ਸਤ ਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਜਮ ਸਮਝੋ ਕਰ ਲਈ। ਇਹ ਗੀ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਵਸਾਉਣਾ ਜਪ, ਤਪ ਤੇ ਸੰਜਮ ਹਨ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਜਗਿਆਸੂ ਦਾ ਮਨ ਤੈਗੁਣ-ਜੱਗੁਣ, ਤਮੋਗੁਣ, ਸਤੋਗੁਣ ਤੋਂ ਉਠ ਕਰ ਚਉਥੈ ਪਦ ਸਹਜ ਵਿਚ ਜਾ ਟਿਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਦਵਾਰਾ ਉਸਦੇ ਭਰਮ ਤੇ ਭਰ ਭੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਨੱਠ ਗਏ ਹਨ। ਨਾਨਕ ਉਸ ਸੱਚੇ ਸਰੂਪ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਨੂੰ ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੁਹਣੇ ਰੂਪ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁੱਢਲੀ ਹਸਤੀ ਤੇ ਉਪਮਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ।

ਨਿਮਖ ਨ ਬਿਸਰਓ ਤੁਮ ਕਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਦਾ ਭਜਹੁ ਜਗਦੀਸ ॥

(ਪੰਨਾ 8੯੬)

† † †

੧੬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਾੜੀ (ਯੌਲਘਰ) : 20.3.70

ਜੋ ਨਿਤ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਸੋ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੈ। ਕੋਈ ਸੰਸੋਧਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ। ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਣਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਦਾ ਚੇਤੇ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਵਿਸਾਰਣਾ ਨਹੀਂ। ਬਾਣੀ ਦੁਆਰਾ, ਕਰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਹਰ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਟਿਕੇ, ਟਿਕਾਊਣੀ ਹੈ। ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਪਦ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਪਦ ਦੇ ਜਾਪ ਨਾਲ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹਉਮੈ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਅਰਦਾਸਿ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਹੀ ਮਨ ਤੇ ਧੋਖਾ, ਜੋ ਮਾਇਆ ਕਰ ਕੇ ਪਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਦੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਅੰਤਰ ਆਤਮੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਉਪਜ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਅਲੋਕਿਕ ਅਕੱਥ ਰਸ ਨਿਰੰਤਰ ਪੈਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਸ ਫਿਰ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਇਸ ਬਿਨਾਂ ਜਗਿਆਸੂ ਤੜਪ ਉਠਦਾ ਹੈ, ਬਿਲਲਾਹਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਰਲੇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਜੋਦੜੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹਰ ਵੇਲੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਨਾਮ ਜਪਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੀ ਨਾਮ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਾਣੀ ਨਾਮੁ ਹੈ (ਪੰਨਾ ੧੨੩੯)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ

(ਪੰਨਾ ੩੯)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ।

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਬਾਣੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ

(ਪੰਨਾ ੪੧੫)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੀ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈ।

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਤਿ ਸਰੂਪੁ ਹੈ

(ਪੰਨਾ ੩੦੮)

ਨਾਮੁ ਤੇ ਬਾਣੀ ਇਕ ਹਨ। ਕਦੇ ਭੁਲੇਖਾ ਨਾ ਖਾਣਾ।

+++

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਤਨ (ਸਿਮਲਾ ਹਿਲਸ) : 13.11.72

ਅਜ ਸਵੇਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਏ। ਮਨ ਦੀ ਦਯਾ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ ?
ਅਜਮੇਰ ਵਿਖੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਵਿਘਨ ਪੈਣ ਲੱਗਾ ਸੀ, ਪਰ ਅਰਦਾਸਿ ਕਬੂਲੀ ਗਈ ਤੇ
ਬਲਾ (ਮਾਇਆ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ) ਟਲ ਗਈ। ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਹੋ ਗਈਆਂ।

ਤਿਸ ਕੈ ਭਾਣੈ ਕੋਇ ਨ ਭੂਲਾ

(ਪੰਨਾ ੯੧੦)

ਜਦ ਇਹ ਅੰਤਰ ਆਤਮੇ ਦਿੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਏ ਤਾਂ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਖ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ
ਹੈ। ਟੁਗੀ ਚੱਲਣ ਨਾਲ ਇਸੇ ਜਨਮ ਵਿਚ ਆਤਮਾ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ
ਏ।

+++

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਤਨ : 21.11.72

ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ।

ਜਿਸ ਕੇ ਸਿਰ ਉਪਰਿ ਤੂੰ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਦੁਖੁ ਕੈਸਾ ਪਾਵੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੪੯)

ਜੀਵ ਆਤਮਾ, ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ। ਜੀਵ ਆਤਮਾ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਹੈ।

ਜਿਨੀ ਆਤਮੁ ਚੀਨਿਆ ਪਰਮਾਤਮੁ ਸੋਈ ॥

(ਪੰਨਾ ੮੨੭)

ਤਾਂ ਤੇ :-

ਆਤਮਾ ਪਰਾਤਮਾ ਏਕੋ ਕਰੈ ॥

ਅੰਤਰ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਅੰਤਰਿ ਮਰੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੬੯)

ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਕੀ ਅੰਸ਼ ਹੈ। ਰਾਮ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਕਾਹਦਾ ? ਕਾੜਾ ਕਾਹਦਾ ?
ਤੇਖਲਾ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਕਾਹਦੀ ? ਹਾਡ ਮਾਸ ਨਾੜੀ ਦਾ ਪਿੰਜਰ ਨਾਸ਼ਵੰਦ ਹੈ। ਇਸ ਤੇ ਜੋਰ
ਕਿਉਂ ? ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਫਿਰ ਦਿਲਗੀਰੀ ਤੇ
ਡੋਲਾਇਮਾਨਤਾ ਕਾਹਦੀ ? ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾ ਵਿਚ ਰਹੋ। ਇਸ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਵੋ।

ਬਾਹ ਪਕਰਿ ਕਛਿ ਲੀਨੇ ਅਪੁਨੇ ਗ੍ਰਿਹ ਅੰਧ ਰੂਪ ਤੇ ਮਾਇਆ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਬਿਛੁਰਤ ਆਨਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥ ੨ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨੧੮-੧੮)

ਹਾਲੀ ਇਸ ਤੁਕ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ ਜੀ :-

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਕਾਇਆ ਕਉ ਗਾਲੈ ॥

ਜਿਉ ਕੰਚਨ ਸੋਹਾਗਾ ਢਾਲੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੩੨)

ਸਿਹਤ ਲਈ ਇਹ ਬਾਧਕ ਹਨ। ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਬਾਧਕਤਾ ਦੂਰ ਕਰਸੀ।

† † †

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਿਉਯਾਰਕ : 29.1.74

ਜਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸ ਪਿਆਸਾ ॥

ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਸਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੬੬)

ਜੋਤਿ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੀ ਅੰਦਰਲੀ ਰੀਝ ਤੇ ਸੱਧਰ
ਕਿੰਨੇ ਕਮਾਲ ਦੀ ਹੈ। ਐਸੀ ਹਲੀਮਤਾ, ਐਨੀ ਗਰੀਬੀ, ਐਸਾ ਨਿਛਾਵਰਪਨ, ਐਸੀ
ਅਧੀਨਗੀ ਕਿ ਕੇਵਲ ਦਰਸ ਪਿਆਸੜੇ ਉੱਤੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨੇ। ਹਾਲਾਂ ਉਸ

ਜਗਿਆਸੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿਆਰ ਹੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕੁਤਿਆਂ ਦਾ ਕੁੱਤਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਮਰਜ਼ੀਵਾਦਿਆਂ ਤੇ, ਘੋਲ ਘੁਮਾਈ ਮੁੜ ਮੁੜ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸੌ ਦਾਸ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬਲਿਹਾਰ ਹੈ। ਸਦਕੇ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਉਹ ਸਮਾਂ ਕਿੰਨਾ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ ਹੋਸੀ, ਜਦ ਮਿਲ ਕੇ ਹਰੀ ਕੀਰਤਨ ਕਰਾਂਗੇ।

+ + +

੧੯ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸਪ੍ਰੁਨ : 21.3.74

ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਹੋਵੈ ਸੋ ਹੋਇ ॥

ਕਰਣੈਹਾਨੁ ਪਛਾਣੈ ਸੋਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੮੨)

ਲੱਗੇ ਰਹੋ ਤੇ ਟੁਰੇ ਚਲੋ। ਬਸ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਮਾਨੁਖ ਦੇ ਹੱਥ ਕੁਛ ਨਹੀਂ। ਆਪਣਾ ਧਰਮ (ਡਿਊਟੀ) ਨਿਭਾਨਾ ਹੈ। ਉਹ ਹੈ :-

ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦੇਣਾ। ਬਸ ਇਹ ਹੀ ਭਜਨ ਤੇ ਇਹ ਹੀ ਜਾਪ ਤੇ ਤਾਪ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਟਿਕੇ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਅਸਲ ਭਗਤੀ ਹੈ। Feelings ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਬੇੜਾ ਪਾਰ ਹੈ।

ਨਿਮਖ ਨ ਬਿਸਰਉ ਤੁਮ ਕਉ ਹਰਿ ਹਰਿ

ਸਦਾ ਭਜਹੁ ਜਗਦੀਸ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੪੯੬)

+ + +

੧੯ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸਪ੍ਰੁਨ : 3.1.75

ਰਸ ਤਾਂ ਸਿਗਰਟ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੀ, ਸਿਗਰਟ ਪੀ ਕੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰ ਸੈ ਦਾ ਰਸ ਆਉਂਦਾ ਏ। ਵੇਖਣਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਂ ਮਹਾਂਬਲੀਆਂ ਤੇ

ਕਾਬੂ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ? ਇਸ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ ਤੇ ਰਸ ਰਸ
ਕੂਕਦੇ ਪਏ ਹਨ। ਆਤਮਕ ਰਸ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਇਹ ਹੈ :-

ਮਨੁ ਮੇਰੋ ਧਾਵਨ ਤੇ ਛੁਟਿਓ ਕਰਿ ਬੈਠੋ ਬਿਸਰਾਮੁ ॥ (ਪੰਨਾ ੧੧੯)

ਇਹ ਕਸਵਟੀ ਉਸ ਰਸ ਦੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਵਾਧੂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੈ।

+ + +

੧੭੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਰੂਨ (ਸਿਮਲਾ ਹਿਲੜ) : 9.5.75

ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ। ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਈ। ਜੋ ਕੁਝ ਆਪ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਗੁਰਮੱਤਿ
ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ਹੈ ਦੂਸਰ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੨੯)

ਇਹ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਗੁਣ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਰਥ ਭਾਵ ਦੇ ਵਿਚ ਜੁੜ ਕਰ ਜੋ
ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਜਾਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਅਸਰ ਅਵੱਸ਼ ਹੀ ਮਾਇਆ ਵੇਹੜੇ ਮਨ ਤੇ ਪਉ ਤੇ
ਹਉਮੇ ਦੀ ਨਵਿਰਤੀ ਹੋਉ। ਪਰ ਸਦਾ ਇਹ ਗੱਲ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਏ ਕਿ ਇਸ
ਦੀ ਆੜ ਵਿਚ ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਕਮਾਈ ਨਾ ਛੱਡੋ। ਇਸ ਉਪਰੋਕਤ ਗੁਣ ਨੂੰ ਸਦਾ ਹੀ
ਅਭਿਆਸ ਸਮੇਂ (ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ) ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ, ਸੌ ਗੱਲ ਉੱਥੇ ਹੀ
ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ :-

ਮਨ ਤੇ ਧੋਖਾ ਤਾ ਲਹੈ ਜਾ ਸਿਫਤਿ ਕਰੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥

(ਪੰਨਾ ੫੫੭)

ਜੋ ਸੱਜਣ ਕੇਵਲ ਉਤਲੀ ਤੁਕ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠਾਂ ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ, ਸਿਫਤਿ
ਸਾਲਾਹ ਤੇ ਅਰਦਾਸਿ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤੇ ਪੱਜ ਲਾ ਕੇ ਉਦਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਉਹ ਮਹਾ
ਭੁਲੇਖੇ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਅਨੇਕ ਗੁਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਗੁਣ ਨੂੰ ਕਿ -
ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ਹੈ ਦੂਸਰ ਨਾਹੀ ਕੋਇ॥ (ਪੰਨਾ ੨੨੯) ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਨੇ
ਉਹ ਸਹੀ ਹਨ, ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ। ਚੌਥੇ ਪਦ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ। ਮਾਇਆ
ਵੇਹੜਿਆ ਮਨ ਨਾਮ ਲਈ ਉਦਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤੇ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਰਾਤ ਦਿਨ ਉਦਮ
ਕਰਦਾ ਏ, ਤੇ ਏਹੋ ਜੋਹਿਆਂ ਸਜਾਈ ਭਰਪੂਰ ਉਪਰੋਕਤਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਹ
ਜਗੂਰ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੇ

ਅਨੇਕ ਗੁਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਤਲਾ ਗੁਣ ਵੀਚਾਰਨਾ ਤੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਦੀ ਹਉਮੈ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। No doubt at all.

ਜੇ ਉਤਲੀ ਤੁਕ ਤੇ ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਅਮਲ ਕਰੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਹਉਮੈ ਦੇ ਸਬਦ ਨਹੀਂ ਆਖਦੀ ਤੇ ਸਦਾ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਅੰਦਰ ਲੀਨ ਰਹਿੰਦੀ ਏ। ਇਹ ਪੂਰਨ ਸਚਾਈ ਹੈ। ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਕ ਹੈ। ਜਹਾਂ ਦਾਣੇ ਤਹਾਂ ਖਾਣੇ ਨਾਨਕਾ ਸਚੁ ਹੈ ॥ (ਪੰਨਾ 653) ਸੌ ਕੋਈ ਹਰਜ਼ ਨਹੀਂ । ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਹਾਈ ਹੋਣਗੇ। ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਵਲੋਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਫਤਹਿ। ਸਦਾ ਰਸ ਭਰਪੂਰ ਰਹੋ।

† † †

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪ੍ਰਤੁਨ : 7.7.75

ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਕਟਿੰਗ ਤੇ ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ ।

ਮੋਨਿ ਵਿਗੁਤਾ ॥ ਕਿਉ ਜਾਗੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਸੂਤਾ ॥ (ਪੰਨਾ 8੬੭)

ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੋਜਨ ਬਹੁ ਕੀਏ ਬਹੁ ਬਿੰਜਨ ਮਿਸਟਾਏ ॥

ਕਰੀ ਪਾਕਸਾਲ ਸੋਚ ਪਵਿੜਾ ਹੁਣਿ ਲਾਵਹੁ ਭੋਗੁ ਹਰਿ ਰਾਏ ॥ (ਪੰਨਾ 92੯੯)

ਪਦ 'ਸੋਚ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਵੀਚਾਰ', ਤਾਂ ਤੇ ਅਰਥ ਹੋਇਆ ਮਨ ਰੂਪੀ ਰਸੋਈ, ਵੀਚਾਰ ਦਵਾਰਾ ਪਵਿੜ੍ਹ ਕੀਤੀ ਏ। ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਏ ਇਸ ਪਵਿੜ੍ਹ ਕੀਤੇ ਮਨ ਦੀ ਰਸੋਈ ਨੂੰ ਹੁਣ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੋ। ਭੋਗ ਦਾ ਅਰਥ ਕਈ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਅਰਥ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਨ ਰੂਪੀ ਰਸੋਈ, ਗੁਰੂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਵੀਚਾਰ ਦਵਾਰਾ, ਪਵਿੜ੍ਹ ਕਰ ਲਈ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੋ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਮਿਲਾ ਲਵੋ। ਦੂਜਾ ਅਰਥ ਭੋਗ ਦਾ ਹੈ - ਭੋਗਨਾ।

ਕਰਮਹੀਣ ਧਨ ਕਰੈ ਬਿਨੰਤੀ ਕਦਿ ਨਾਨਕ ਆਵੈ ਵਾਰੀ ॥

ਸਭਿ ਸੁਹਾਗਣਿ ਮਾਣਹਿ ਰਲੀਆ ਇਕ ਦੇਵਹੁ ਰਾਤਿ ਮੁਰਾਰੀ ॥

(ਪੰਨਾ ੮੫੮)

ਅਰਥ : ਭਾਗਹੀਣ ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਏ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਭੋਗਣ ਦੀ ਵਾਰੀ ਕਦ ਆਏਗੀ। ਸਾਰੀਆਂ ਅਨੁਭਵ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਪੜੀਆਂ ਸੁਹਾਗਣਾਂ ਆਪ ਜੀ ਨਾਲ ਰਲੀਆਂ ਮਾਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ : ਤੇ ਮੁਰਾਰੀ ਜੀਓ ! ਇਸ ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਦਾਸੀ ਨੂੰ ਵੀ, ਇਕ ਰਾਤ ਭੋਗਣ ਦੀ ਬਖਸ਼ੇਂ। ਨਾਨਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਏ। **ਹੁਣਿ ਲਾਵਹੁ ਭੋਗੁ
ਹਰਿ ਰਾਏ** ॥ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਗਿਆ ਕਿ “ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਆਤਮਾ ਰੂਪੀ ਰਸੋਈ ਨੂੰ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਵਾਰਾ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕਰ ਲਿਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਭੋਗ ਲਾਵੇ ਭਾਵ ਭੋਗੋ। ਅਲੰਕਾਰ, ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਹੈ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਆਚਾਰ ਹੀਣ ਆਤਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਏ, ਭਾਵ ਭੋਗ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦਾ। ਕੇਵਲ ਸੁਹਾਗਣਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਭੋਗਦਾ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਦ ‘ਸੌਚ’ ਦਾ ਅਰਥ ਜੋ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵੀਚਾਰ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਆਸੇ ਨੂੰ ਖੋਲਦਾ ਏ। ਦੂਜੀ ਵੀਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਆਕਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਇਹ ਤੁਕ ਕੜ੍ਹਾਹ ਪ੍ਰਸਾਦ ਰੱਖ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨੀ, ਹਰਿ ਨੂੰ ਰੂਪਵਾਨ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਏ। ਸੋ ਗੱਲ ਉੱਥੇ ਆਈ ਕਿ ਮਨ ਰੂਪੀ ਰਸੋਈ, ਜੋ ਵੀਚਾਰ ਦਵਾਰਾ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕੀਤੀ ਏ, ਇਸ ਨੂੰ ਭੋਗੋ।

ਧੁਰਿ ਕਰਮਿ ਪਾਇਆ ਤੁਧੁ ਜਿਨ ਕਉ ਸਿ ਨਾਮਿ ਹਰਿ ਕੈ ਲਾਗੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੯੧੭)

ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਕਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਲਮ ਵੱਗ ਰਹੀ ਏ। ਅੰਨ੍ਹੇ ਵਾਹ ਨਹੀਂ। ਸੋ ਜੋ ਸਾਡੇ ਕਰਮ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਸੀਂ ਹਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਲੱਗਦੇ ਆਂ। ਆਪ ਜੀ ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਹੋ, ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਕਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਏ।

ਹੁਕਮਿ ਚਲਾਏ ਆਪਣੈ ਕਰਮੀ ਵਹੈ ਕਲਾਮ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨੪੭)

+ + +

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਰੂਨ : 1.12.75

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁਜੀ।, ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਈ।

ਜਹਾ ਦਾਣੇ ਤਹਾਂ ਖਾਣੇ ਨਾਨਕਾ ਸਚੁ ਹੋ ॥

(ਸਲੋਕ ਮ: ੧ ਪੰਨਾ ੬੫੩)

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰੀ ਚਲੋ। ਆਪ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਬਹੁਤ ਉੱਜਲ ਹੈ।
ਰਾਹ ਠੀਕ ਫੜ ਲਿਹਾ ਹੈ, ਸੌ ਟੁਗੀ ਚਲੋ। ਦਿਨ ਦੂਨੀ ਤੇ ਰਾਤ ਚੌਣੀ ਤਰਕੀ ਹੁੰਦੀ
ਜਾਸੀ। ਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇ ਕਾਕਾ ਜੀ ਤੇ ਕਾਕੀ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰ ਫਤਹਿ।

ਸਦਾ ਦੋਵੇਂ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾ ਵਿਚ ਖੇਡੋ।

† † †

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬੰਗਲੋਰ : 19.2.76

ਆਪ ਦੀ 17-2 ਦੀ ਲਿਖੀ ਪਾਤੀ ਅਜ ਮਿਲੀ। ਬੜੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਈ। ਪੁੱਛ
ਦਾ ਉੱਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਗੁਣ ਦਾ ਸਰੂਪ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਿਰਗੁਣ ਨਿਰਕਾਰ,
ਅਦ੍ਵਿਵਾਲ ਹੈ, ਅਗੋਚਰ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਤੇ ਜੋ ਕੋਈ
ਆਪਣਾ ਖਿਆਲ ਉਸ ਪਰਥਾਏ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਲਪਤ ਹੈ, Self conceived
idea ਹੈ। Reality ਨਹੀਂ। ਹਕੀਕਤ ਨਹੀਂ, ਕਲਪਤ ਖਿਆਲ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ
ਜੇ ਸਰਗੁਣ ਵਿਚ ਵੇਖਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ :-

ਏਹੁ ਵਿਸੁ ਸੰਸਾਰੁ ਤੁਮ ਦੇਖਦੇ

ਏਹੁ ਹਰਿ ਕਾ ਰੂਪੁ ਹੈ ਹਰਿ ਰੂਪੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ॥ (ਪੰਨਾ ੯੨੨)

ਇਕ ਤਾਂ ਇਹ ਸਰਗੁਣ ਦਰਸ਼ਨ ਹਨ, ਦੂਜੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹਨ।

ਜਿਨ੍ਹਾ ਨ ਵਿਸਰੈ ਨਾਮੁ ਸੇ ਕਿਨੋਹਿਆ ॥

ਭੇਦੁ ਨ ਜਾਣਹੁ ਮੂਲਿ ਸਾਂਈ ਜੇਹਿਆ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੯੭)

ਪੁਠਾ :-

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਆਪਿ ਨਿਰਕਾਰੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੨੮)

ਜਬ ਇਸ ਤੇ ਸਭ ਬਿਨਸੇ ਭਰਮਾ ॥

ਭੇਦੁ ਨਾਹੀ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਾ ॥ ੪ ॥

ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਤਿੰਨ ਰੂਪ ਦਰਸਾਏ ਹਨ- ਇਕ ਨਿਰਗੁਣ, ਦੂਜਾ ਸ਼ਬਦ (ਬਾਣੀ), ਤੀਜਾ ਸਰਗੁਣ। ਜਿਹੜਾ ਸਰਗੁਣ ਦਰਸ਼ਨ ਚਾਹੇ, ਉਹ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਕਰੋ। ਪਰ ਇੱਥੇ ਬੜੀ ਜੋਖੋਂ ਹੈ- Great risk ਹੈ। ਸਰਗੁਣ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਭਿਲਾਸੀ, ਗਲਤੀ ਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਪੂਰਾ ਸਾਧ, ਸੰਤ, ਗੁਰਸਿਖ ਮੰਨ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਹ ਪੂਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪਿੱਛੇ ਪਛਾਵਾ ਤੇ frustration ਹੁੰਦੀ ਏ, ਤਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਟੇਕ ਬਾਣੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਰਖੇ ਤੇ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਦਾ ਰਹੇ ਕਿ 'ਹੇ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਆਪਣੇ ਅਸਲੀ ਜਨ, ਦਾਸ ਤੇ ਸੇਵਕ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਬਖਸ਼। ਫਿਰ ਜਦ ਅਰਦਾਸਿ ਕਬੂਲੀ ਜਾਂਦੀ ਏ ਤਾਂ, ਢੋਅ ਢੁਕ ਕੇ ਸਚੇ ਜਨ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਮੂੰਹ ਬਮੰਜੂਹ ਬਚਨ ਬਲਾਸ ਕਰ ਲਈਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਐਸਾ ਦਾਸ ਉਸ ਨਿਰਕਾਰ, ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ ਤੇ ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਹੀ ਕਾਰ ਕਮਾਉਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਉਸਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਉਲਟ ਕੋਈ ਬਚਨ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦਾ : ਭਾਣੇ ਅੰਦਰ ਵਿਚਰਦਾ ਏ। ਹਰਿ ਤੇ ਹਰਿਜਨ ਇਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ-ਹਰੀ ਤੋਂ ਉਲਟ, ਹਰਿਜਨ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।

ਜਿਨਿ ਜਨਿ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪਛਾਤਾ ॥

ਸੇ ਜਨੁ ਸਰਬ ਥੋਕ ਕਾ ਦਾਤਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੬)

ਜਿਨ ਪ੍ਰਭੂ ਜਾਤਾ ਸੁ ਸੋਭਾਵੰਤ ॥

ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੁ ਉਧਰੈ ਤਿਨ ਮੰਤ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੨)

ਪਰ

ਉਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋਈ ਲਗੈ ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹਿ ਬਡਭਾਗੈ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੨)

ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਇਹ, ਕਿ :-

ਬਿਨੁ ਸਾਧ ਨ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਕਾ ਸੰਗੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੧੯੯)

ਪੁਨਾ :-

ਜਿਨ ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਸੇ ਹਰਿ ਹੋਏ

(ਪੰਨਾ ੬੬੭)

ਭੇਦੁ ਨ ਜਾਣਹੁ ਮਾਣਸ ਦੇਹਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੦੨੬)

ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਵੇ ਤੇ ਮਿਲ ਕਰ ਆਤਮਕ ਰਸ ਭੁੰਚੋ।

ਆਉ ਜੀ ਤੂ ਆਉ ਹਮਾਰੈ
 ਹਰਿ ਜਸੁ ਸ੍ਰਵਨ ਸੁਨਾਵਨਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਤੁਧੁ ਆਵਤ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿਆ
 ਹਰਿ ਜਸੁ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਗਾਵਨਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੦੯੮)

+ + +

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ।

: 25.5.76

ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮੇਹਰਾਂ ਹਨ
 ਜੋ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹਮ ਰੁਲਤੇ ਫਿਰਤੇ ਕੋਈ ਬਾਤ ਨ ਪੂਛਤਾ
 ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਿ ਕੀਰੇ ਹਮ ਬਾਪੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੬੭)

ਇਹ ਹੀ ਅਰਦਾਸਿ ਹੈ ਜੋ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਨਿਭਦੀ ਰਹੇ।

ਡਿਠਾ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸੁਖੁ ਨ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ॥
 ਤਨੁ ਧਨੁ ਹੋਸੀ ਛਾਰੁ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ਜਨੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੨੨)

ਜਾਣਨਾ, ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਾਂਦੀ ਏ। ਜਦ ਤਾਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ
 ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਨ ਘਟਾਈਏ ਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਣ ਨ ਢਾਲੀਏ, ਜਾਣਿਆ
 ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਤਾਂ ਤੇ ਸੁਝਾਵ ਹੈ ਕਿ :-

ਸੁਨਿ ਉਪਦੇਸੁ ਹਿਰਦੈ ਬਸਾਵਹੁ ॥
 ਮਨ ਇਛੇ ਨਾਨਕ ਫਲ ਪਾਵਹੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੩)

ਹਿਰਦੈ ਵਿਚ ਉਹ ਗਲ ਵਸਦੀ ਏ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਕਰਮ ਵਿਚ ਆਵੇ। ਗੁਰਬਾਣੀ
 ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਘਟਾਉਣਾ, ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਕਮਾਈ ਏ, ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਜੋ
 ਹਉਮੈ ਦਾ ਧੋਖਾ ਦੂਰ ਕਰ ਸਕੇ।

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤਿਆ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ ੫੧੫)

ਮਨ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ। ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਤੌਖਲੇ
 ਵਿਚ ਪੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਕੋਈ ਕੁਝ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

ਅਸੀਂ ਏਥੋਂ 18 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪਰਚਾਰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਗਏ ਸਾਂ ਤੇ 25.5.76 ਨੂੰ ਮੁੜ ਆਏ ਹਾਂ। ਸੇਵਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੇ ਜਲੰਧਰ ਨਿਭਾਈ। ਗੁਰੂ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਬੜੀ ਸਫਲਤਾ ਹੋਈ। ਇਹ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਏ। ਅਨੁਲਗੇ, ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਲੱਗੇ, ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਅੱਗੇ ਵਧੇ, ਅਟਕੇ ਹੋਏ ਅਟਕਾਂ ਦੂਰ ਕਰ ਕੇ ਟੁਰ ਪਏ। ਇਹ ਸਭ ਦਾਤੇ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹੈ। ਇਹ ਹੀ ਅਰਦਾਸਿ ਹੈ ਕਿ ਨਿਸਕਾਮ ਸੇਵਾ-ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ-ਲਈ ਜਾਣ। ਆਪ ਦੀ ਪਾਤੀ ਮਿਲੀ। ਪੁੱਛਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਏ :-

1) ਦੁਖ ਦਾਰੂ ਸੁਖ ਰੋਗੁ ਭਇਆ ਜਾ ਸੁਖ ਤਾਮਿ ਨ ਹੋਈ ॥ (ਪੰਨਾ ੪੬੯)

ਤਾਮਿ ਪਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਤਾਂ' "ਨ ਹੋਈ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ 'ਤਾਮਿ ਨ ਹੋਈ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੋਇਆ- ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਠਦਾ ਏ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ? ਇਹ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਨਹੀਂ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ ਅਰਥ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਪਦ ਲਾਇਆ ਜਾਏਗਾ। ਇਸ ਪਦ ਲਾਨ ਨੂੰ 'ਅਧਯਾਹਾਰ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਰੁੱਚੀ ਅਧਯਾਹਾਰ ਲਾਨ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਏ। ਤੇ ਅਰਥ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਜਦ ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਏ ਤਾਂ ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਸੁਖ ਲਈ ਨਾਮ ਜਪਦੀ ਏ ਤੇ ਜਦ ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਨਾਮ ਜਪਦਿਆਂ ਸੁਖੀ ਹੁੰਦੀ ਏ ਤਾਂ ਉਹ ਦੁੱਖ ਸੁਖ ਵਿਚ ਪਲਟ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਹੋ ਕੇ ਦਾਰੂ ਬਣ ਗਿਆ। ਪਰ ਜਦ ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਸੁਖੀ ਹੁੰਦੀ ਏ ਤੇ ਨਾਮ ਵਿਸਾਰ ਦੇਂਦੀ ਏ, ਫਲਸਰੂਪ ਦੁੱਖ ਆ ਟਕਰਦੇ ਹਨ। ਯਥਾ :-

ਡਿਠਾ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸੁਖੁ ਨ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ॥ (ਪੰਨਾ ੩੨੨)

ਤੇ ਪੁਨਾ :-

ਦੁਖਾ ਤੇ ਸੁਖ ਉਪਜਹਿ ਸੁਖੀ ਹੋਵਹਿ ਦੁਖ ॥ (ਪੰਨਾ ੧੩੨)

ਦੁਖ ਲਾਗੈ ਤਾ ਰਾਮੁ ਪੁਕਾਰਾ ਹੇ ॥ (ਪੰਨਾ ੧੦੩੦)

2) ਪਾਕੀ ਨਾਈ ਪਾਕੁ ॥ (ਪੰਨਾ ੪੬੪)

ਪਾਕੀ ਨਾਈ ਦਾ ਅਰਥ ‘ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਵਡਿਆਈ’ । ਪਾਕ ਫਾਰਸੀ ਪਦ ਹੈ, ਅਰਥ ਹੈ ‘ਪਵਿੱਤਰ’। ਤੁਕ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ‘ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਵਡਿਆਈ ਵਾਲੇ ਤੂੰ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਹੈ।’ ਨਾਈ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ‘ਵਡਿਆਈ’।

3) ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਵੇਖੈ ਵਰਤੈ ਤਾਕੋ ਤਾਕੁ ॥ (ਪੰਨਾ ੪੬੪)

ਅਰਥ ਹੈ ‘ਹੇ ਨਾਨਕ ਸਭ ਸਿਸ਼ਟੀ ਉਸਦੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਸਭ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਇੱਕੋ ਇਕ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ‘ਤਾਕ’ ਅਰਬੀ ਪਦ ਹੈ, ਅਰਥ ਹੈ ‘ਇਕ’। ‘ਵਰਤੈ’ ਪਦ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਪਦ ‘ਵੇਹੜਨੇ’ ਤੋਂ ਹੈ, ਅਰਥ ਹੈ- ਵਿਦਮਾਨ ਹੋਣਾ ਤੇ ਵਰਤਣਾ।

4) ਭੈ ਵਿਚਿ ਆਡਾਣੇ ਆਕਾਸ ॥ (ਪੰਨਾ ੪੬੪)

ਆਡਾਣੇ ਦਾ ਅਰਥ ਫੈਲਿਆ ਆਕਾਸ ਹੈ। ਤੁਕ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮ ਰੂਪੀ ਡਰ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਆਕਾਸ ਹੈ। ਭਾਵ ਹੁਕਮ ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

5) ਭੈ ਵਿਚਿ ਇੰਦੁ ਫਿਰੈ ਸਿਰ ਭਾਰਿ ॥ (ਪੰਨਾ ੪੬੪)

‘ਇੰਦ’ ਦਾ ਅਰਥ ‘ਬੱਦਲ’ ਹੈ। ਬੱਦਲ ਵੀ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਸਿਰ ਦੇ ਭਾਰ ਭੱਜਾ ਫਿਰਦਾ ਏ।

6) ਸਗਲਿਆ ਭਉ ਲਿਖਿਆ ਸਿਰਿ ਲੇਖੁ ॥ (ਪੰਨਾ ੪੬੪)

ਅਰਥ - ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਡਰ ਰੂਪੀ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਆਪ ਹੁਦਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਸਭ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਪਰ ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਭਉ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਕੇਵਲ ਉਹੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਦਾ ਏਕ ਹੈ।

ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਕਮਾਈ ਸਮਾਗਮ - 15 ਦਿਨ ਲਈ - 15 ਅਗਸਤ ਤੋਂ 29 ਅਗਸਤ ਤਾਈਂ ਰੱਖਿਆ ਏ। ਆਪ ਦੋ ਚਾਰ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮਏ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਏਥੇ ਪੁੱਜ ਜਾਣਾ। ਹਰ ਹਾਲਤ 14.8.76 ਨੂੰ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਪੁੱਜ ਜਾਣਾ, ਤਾਂ ਕਿ 15 ਤਾਰੀਖ ਦੀ ਆਰੰਭਕ ਅਰਦਾਸਿ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕੇ। ਮਨ ਤਾਂ ਆਪ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਏਥੇ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਜਾਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ।

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਰਹੋ, ਹੱਸੋ ਤੇ ਵਸੋ।

† † †

੧੬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪ੍ਰੁਨ : 1.9.76

ਅਪਾਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ । ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਕਮਾਈ ਵਿਚ ਛਲਕੇ ਵੱਜੇ, ਬੜੀਆਂ ਰਹਿਮਤਾਂ, ਲੱਗੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧੀਆਂ। ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਖੇੜੇ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਸਭ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮਿਹਰਾਂ ਹਨ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹਨ।

ਔਤਕੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਵਾਤਾਵਰਣ ਰਹਿਆ। ਅਖੀਰਲੇ ਦਿਨ ਬੜੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਦਿਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਣੀ ਕਿ “ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਵਾਂਝਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ?” ਸਭ ਹੁਕਮ ਦੀ ਖੇਡ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਾਂਝੇ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ। ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਬਨਾਰਸ ਵਿਚ, ਮਨ ਰੂਪੀ ਬੈਟਰੀ ਬੜੀ ਚਾਰਜ ਹੋਸੀ। ਨਿਰਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ।

ਆਤਸ ਦੁਨੀਆ ਖੁਨਕ ਨਾਮੁ ਖੁਦਾਇਆ ॥ ੨ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨੯)

ਦੁਨੀਆਂ ਅੱਗ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦਾ ਨਾਮ ਠੰਡਾ ਏ, ਤਾਂ ਤੇ ਠੰਡੇ ਨਾਲ ਸਦਾ ਲੱਗੇ ਰਹੀਏ। ਨਾਮ ਦਾ ਲੜ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਨ ਛੱਡੀਏ :-

ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਹੋਵੈ ਸੋ ਹੋਇ ॥

ਕਰਣੈਹਾਰੁ ਪਛਾਣੈ ਸੋਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੮੨)

ਇਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਤੌਖਲੇ, ਚਿੰਤਾ, ਕਾਢੇ, ਸਾਡੇ, ਦਿਲਗੀਰੀਆਂ, ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਬਲ ਬਖਸ਼ਨ, ਇਸ ਤੇ ਟੁਰਨ ਦਾ। ਰਾਹ ਏਹੀ ਹੈ : ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

† † †

੧੬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪ੍ਰੁਨ : 25.5.77

ਬੀਜ ਮੰਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ (Definition) ਕੀ ਹੈ ?

ਬੀਜ ਮੰਤੁ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਉ ॥
ਆਗੈ ਮਿਲੀ ਨਿਖਾਵੇ ਥਾਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੮੯੧)

ਸੋ ਬੀਜ ਮੰਤਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ : ਬੀਜ-ਮੂਲ, ਮੰਤ੍ਰ-ਉਪਦੇਸ਼। ਮੁਲਿਕ ਉਪਦੇਸ਼
ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰੀ ਕੀਰਤਨ ਗਾਵੇ। ਅੱਗੇ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਨਿਖਾਵੇਂ ਨੂੰ ਥਾ ਮਿਲਦੀ ਏ।
ਸਦਾ ਨਾਮ ਵਿਚ ਜੁੜੇ ਰਹੋ।

+++

੧੭੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਤਨ : 29.6.77

ਪਾਤੀ ਮਿਲੀ। ਉਹ ਸੱਜਨ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿਚ ਹਨ ਜੋ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੀਵ ਆਪ
ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਨਾਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਏ। ਨਾਮ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੀ ਏ :-

ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥
ਪ੍ਰਭੂ ਦਇਆ ਤੇ ਕਮਲ ਬਿਗਾਸੁ ॥
ਪ੍ਰਭ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਬਸੈ ਮਨਿ ਸੋਇ ॥
ਪ੍ਰਭ ਦਇਆ ਤੇ ਮਤਿ ਉਤਮ ਹੋਇ ॥
ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਮਇਆ ॥
ਆਪਹੁ ਕਛੂ ਨ ਕਿਨਹੂ ਲਇਆ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੨੧)

ਨਾਮ ਦੀ ਘਾਲਨਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਏ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਮ ਦੀ ਘਾਲਨਾ
ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਏ, ਆਪਣੀ ਘਾਲ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਕਾਮ, ਕੌਧ
ਅਵੱਸ਼ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਪਰ ਇਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ।

ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਇਸੁ ਤਨ ਤੇ ਜਾਤ ॥੧॥

(ਪੰਨਾ ੮੨੦-੨੧)

ਸੋ ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਗੁਣਵਾਦ ਗਾਂਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਏ। ਅਵਸ਼ ਹੀ,
ਇਹ ਮਹਾਂ ਬਿਖਾਧੀ, ਨਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੰਦਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰ ਕੇ ਵੇਖ ਲਵੈ ਕਿ ਕਿੰਨਾ
ਸ਼ਕੰਜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘੱਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਲੱਗੇ ਰਹੇ। ਹੋਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।
ਰਾਹ ਤੇ ਟੁਰ ਪਏ ਹੋ ਤਾਂ ਟੁੰਗੀ ਚਲੋ।

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਇਸੁ ਮਨ ਕਉ ਮਲੁ ਲਾਗੀ ਕਾਲਾ ਹੋਆ ਸਿਆਹੁ ॥ (ਪੰਨਾ ੯੫੧)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ, ਪਈਆਂ ਝਸਾਂ ਛੱਡ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਮਨ
ਅੱਡੋਲਤਾਈ ਫੜ ਲੈਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।
ਜੋਰ ਨਾਹੀ।

ਆਸ ਜੋਰੁ ਨਾਹੀ ਜੇ ਕਿਛੁ ਕਰਿ ਹਮ ਸਾਕਹ
ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਬਖਸਿ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੩੯)

ਇਹ ਤੁਕ ਵੀ ਉਸ ਸੱਜਣ ਜੀ ਦੇ ਵੀਚਾਰ ਨੂੰ ਖੰਡਨ ਕਰਦੀ ਏ। ਨਾਮ ਦਾਤ
ਹੈ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ, ਮਿਹਰ ਹੈ। ਜੋਰ ਨਹੀਂ ਚਲਦਾ। ਤਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਤਰਲੇ,
ਮਿੰਨਤਾਂ, ਜੋਦੜੀਆਂ, ਹਾੜੇ, ਨਿਹੋਰੇ, ਅਰਦਾਸਾਂ, ਅਰਜੋਈਆਂ, ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ।

ਸਦਾ ਮਿਹਰਾਂ ਲਈ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਦੇ ਰਹੋ।

+++

੧੬ੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ।

ਸਪੂਰਨ : 16.7.77

ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਰੱਬੀ ਬਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ। ਰੋਜ਼ ਅਰਥਾਂ
ਵਿਚ ਟਿਕ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੀ ਏ। ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਏ। ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸੁਰਤਿ
ਕਿਸੇ ਹੇਠਾਂ ਦਬੈਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ, ਸਣੇ ਸੇਰੇ। ਆਪਣੀ ਸੁਰਤਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ
ਰੱਖਣੀ ਏ। ਸੁਖ ਮਿਲਸੀ । ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਬਿਰਤੀ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੇ। ਇਸ
ਗੱਲ ਨੂੰ ਠੱਠਾ ਸਮਝ ਕੇ ਸੁੱਟ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਜੀ। ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੀ। ਫਲ ਬਹੁਤ
ਹੀ ਮਿਲਸੀ, ਕਿਸੇ ਪਖੰਡੀ ਦੇ ਅੱਡੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹੇਗੇ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੇ ਟੁਰਨਾ ਹੀ
ਨਾਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਏ। ਐਵੇਂ ਪਾਠ ਕਰੀ ਜਾਣਾ, ਮਾਲਾ ਫੇਰੀ ਜਾਣਾ, ਵਿਚਾਰ ਕਰੀ
ਜਾਣੀ ਤੇ ਉਸ ਤੇ ਅਮਲ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਕੀ ਲਾਭ ਦੇ ਸਕਦਾ ਏ? ਏਹ ਸਭ ਕਰਨਾ

ਮਨਮੱਤਿ ਏ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਧੂਰੋਂ ਆਈ ਏ। ਕੇਵਲ ਪਾਠ ਤੇ ਵੀਚਾਰ ਤੇ ਬਹਿਸ ਮਾਤਰ ਨਹੀਂ।

ਸੁਨਿ ਉਪਦੇਸੁ ਹਿਰਦੈ ਬਸਾਵਹੁ ॥
ਮਨ ਇਛੇ ਨਾਨਕ ਫਲ ਪਾਵਹੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੯੩)

ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਕਹੈ ਸੇਵਕੁ ਜਨੁ ਮਾਨੈ ਪਰਤਖਿ ਗੁਰੂ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੮੮੨)

ਜਿਨਿ ਪੀਤੀ ਤਿਸੁ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ॥ (ਪੰਨਾ ੧੨੨੫)

ਸਦਾ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਰਹੋ।

† † †

੧੭੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਤਨ : 25.7.77

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁੱਜੀ। ਦਾਸ ਦੀ ਸਿਹਤ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੈ। ਆਪ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਸੀ। ਥੋੜਾ ਬਹੁਤਾ ਕਦੇ ਦੁੱਖ ਆਏ ਵੀ ਤਾਂ ਛੇਤੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਏ।

ਬੀਜ ਮੰਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ (Definition) ਕੀ ਹੈ ? ਉਤਰ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ ਕਿ :-

ਬੀਜ ਮੰਤ੍ਰੂ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਉ ॥
ਆਗੈ ਮਿਲੀ ਨਿ਷ਾਵੇ ਥਾਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੮੯੧)

ਸੌ ਬੀਜ ਮੰਤ੍ਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, ਬੀਜ = ਮੂਲ । ਮੰਤ੍ਰ = ਉਪਦੇਸ਼ । ਮੂਲਿਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰੀ ਕੀਰਤਨ ਗਾਵੋ। ਅੱਗੇ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਨਿ਷ਾਵੇ ਨੂੰ ਥਾਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਸਦਾ ਨਾਮ ਵਿਚ ਜੁੜੇ ਰਹੋ।

† † †

੧੭੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ।

ਸਪੁਰਨ : 22.12.77

ਜੀਵਨ ਦੇਵਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੇਵਾ

ਇਹੁ ਉਪਦੇਸੁ ਮੋ ਕਉ ਗੁਰਿ ਦੀਨਾ ਜੀਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੨੮)

ਭਾਵ ਅਰਥ - ਮਨੁੱਖ ਦੇਹ ਧਾਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ-ਕੇਵਲ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੋਣਾ ਏ। ਇਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਕਰਮ ਕਰਿ ਤਾਰਨ ਤਰਨ ਹਰਿ

ਅਵਰਿ ਜੰਜਾਲ ਤੇਰੈ ਕਾਹੂ ਨ ਕਾਮ ਜੀਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੨੮)

ਪੁਠਾ :-

ਜੀਵਨ ਦੇਵਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੇਵਾ ਇਹੁ ਉਪਦੇਸੁ ਮੋ ਕਉ ਗੁਰਿ ਦੀਨਾ ਜੀਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੨੮)

ਹੇ ਮਨ, ਨਿਰਮਲ ਕਰਮ ਕਰਿਆ ਕਰ, ਹਰੀ ਆਪ ਤਾਰਨਹਾਰ ਹੈ। ਨਾਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਸਭ ਜੰਜਾਲ ਹਨ, ਤੇਰੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਣੇ। ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਸੋਭਦਾ ਏ। ਇਹ ਕਿ, ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਖ ਕਰਮ ਨਾਮ ਮਨ, ਬਚਨ, ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਜਪਣਾ ਏ।

+++

੧੭੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ।

ਸਪੁਰਨ : 8.5.78

ਸਾਰੀ ਖੇਡ ਅੰਨ ਜਲ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਦਾ ਅੰਨ ਜਲ ਛਕਣਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਅਵੱਸ਼ ਹੀ ਢੋ-ਢੁਕ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ।

ਜਹਾ ਦਾਣੇ ਤਹਾਂ ਖਾਣੇ ਨਾਨਕਾ ਸਚੁ ਹੇ ॥

(ਪੰਨਾ ੬੪੩)

ਮੈਂ ਪੁਰਸ਼ਾਰਥ ਅਵੱਸ਼ ਕਰੋ। ਕੋਈ ਹਰਜ਼ ਨਹੀਂ।

ਜਿਥੈ ਓਹੁ ਜਾਇ ਤਿਥੈ ਓਹੁ ਸੁਰਖਰੂ
ਉਸ ਕੈ ਮੁਹਿ ਡਿਠੈ ਸਭ ਪਾਪੀ ਤਰਿਆ ॥

(ਪੰਨਾ ੮੨)

ਇਹ ਮੁਹਾਵਰਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਹੈ - ਉਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੀ ਸੰਗਤਿ ਨਾਲ, ਬੰਦਾ ਨਾਮ
ਜਪਣ ਲੱਗ ਪੈਦਾ ਏ, ਤੇ ਮਾਇਆ ਨੂੰ ਤਰ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਅਗਲੀ ਤੁਕ ਹੈ :-

ਨਾਉ ਪੂਜੀਐ ਨਾਉ ਮੰਨੀਐ ਨਾਇ ਕਿਲਵਿਖ ਸਭ ਹਿਰਿਆ ॥
ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਇਕ ਮਨਿ ਇਕ ਚਿਤਿ
ਸੇ ਅਸਥਿਰੁ ਜਗਿ ਰਹਿਆ ॥

(ਪੰਨਾ ੮੨)

ਪਰ ਇਹ ਸਰਤ ਨਾਲ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮ ਨੂੰ ਇਕ ਮਨ ਤੇ ਇਕ ਚਿਤ
ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਪੀ ਤਰੇਗਾ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ :-

ਸਤਿਗੁਰ ਨੇ ਸਭੁ ਕੋ ਵੇਖਦਾ ਜੇਤਾ ਜਗਤੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥
ਡਿਠੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਜਿਚਰੁ ਸਬਦਿ ਨ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੮੩੪)

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਪਰਤੱਖ ਦੇਹ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਜਦ ਤਾਈ
ਉਸ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਾ ਕਮਾਈਏ, ਤਾਂ ਬਖਸ਼ੇ ਹੋਏ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਕੀ ਬਣਨਾ ਏ।
ਜਦ ਤਾਈ ਬਖਸ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕਰ, ਜਸ ਗਾਇਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਜੇ ਹੋਰ
ਵਿਸਥਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਲਿਖ ਕਰ ਪੁਛ ਲੈਣੀ।

ਉਤਮ ਸਲੋਕ ਸਾਧ ਕੇ ਬਚਨ ॥
ਅਮੁਲੀਕ ਲਾਲ ਏਹਿ ਰਤਨ ॥
ਸੁਨਤ ਕਮਾਵਤ ਹੋਤ ਉਧਾਰ ॥
ਆਪਿ ਤਰੈ ਲੋਕਹ ਨਿਸਤਾਰ ॥

(ਪੰਨਾ ੮੩੫)

ਕੇਵਲ ਸਰੀਰਕ ਦਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਤਾਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ
ਅਨੁਸਾਰ ਬਖਸ਼ੇ ਹੋਇਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤਿ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕਰ ਹਰੀ ਜਸ ਗਾਈਏ ਤੇ ਹਰੀ ਜਸ
ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ।

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨੮)

ਸਦਾ ਹਰੀ ਜਸ ਗਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਇਹ ਹੀ ਅਰਦਾਸਿ ਹੈ ।

† † †

੧੬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਾਪੁਰਨ : 1.8.78

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁੱਜੀ। ਨਵੈਂ ਸਿਰੇ ਸਾਰੇ ਟ੍ਰੈਕਟਾਂ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਤੇ ਲਿਖਾਈ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ ਤੇ ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਦੀ ਮਿਹਰ ਦਵਾਰਾ ਨਿਰਵਿਘਨ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। Nerve strain ਜ਼ਰੂਰ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਡੇਹਰਾਦੂਨ ਆਦਿ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ Postpone ਕਰਨੇ ਪਏ ਹਨ। ਆਸ ਹੈ, ਸਮਾਗਮ ਜੋ 24 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ 8 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਹੈ-ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ Health ਬਿਲਕੁਲ Normal ਹੋ ਵੈਸੀ ਤੇ ਪੰਜ ਛੇ ਝੰਟੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭ ਜਾਸੀ। ਹੁਣ ਅਗਸਤ ਵਿਚ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਣ, ਆਪ ਜੀ ਵੱਲ ਆਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗਾ। ਹਾਲਾਂ ਤਾਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਵੀ ਮੁਕੱਰਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆ ਹਨ।

ਨਾਮ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ-ਜੋ ਮਹਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਹੈ, ਪਾਲਨਹਾਰ ਹੈ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਹੈ, ਘਟ ਘਟ ਵਿਆਪਕ ਹੈ, ਸਰਬ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਅਮਰ ਹੈ, ਨਿਰਵੈਰ ਹੈ, ਨਿਰਭਉ ਹੈ, ਅਜੂਨੀ ਹੈ, ਅਪਨੇ ਆਪ ਤੋਂ, ਨਿਰਬਿਕਾਰ ਹੈ, ਨਿਰਆਸਰੇ ਹੈ, ਅਕਾਰ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਣ ਏਹ ਹੈ :-

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਸਗਲੇ ਜੰਤ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਸੁਨਨ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਆਗਾਸ ਪਾਤਾਲ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਸਗਲ ਆਕਾਰ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਪੁਰੀਆ ਸਭ ਭਵਨ ॥

ਨਾਮ ਕੈ ਸੰਗਿ ਉਧਰੇ ਸੁਨਿ ਸ੍ਰਵਨ ॥

(ਪੰਨਾ ੨੮੪)

ਜੇਤਾ ਕੀਤਾ ਤੇਤਾ ਨਾਉ ॥
ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਾਹੀ ਕੋ ਥਾਉ ॥

(ਪੰਨਾ ੪)

ਏਹ ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮ-ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਹੀਂ।

ਦੁਬਾਰਾ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਗਮ ਤੇ ਆਪ ਮਈ ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਸ਼ਨ
ਦੇਵੈ ਤੇ ਆਤਮਕ ਲਾਭ ਉਠਾਓ।

ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡੋਂ।

+++

੧੬੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਾਪੁਰਨ : 20.7.79

ਆਪ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਕੈਸੀ ਹੈ ?

ਮਨ ਦਾ ਧਾਵਨਾ, ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਰੁਕਦਾ ਏ।

ਏਹੁ ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿਆ ਅਉਧੂ ਨਿਕਸੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥

(ਪੰਨਾ ੮੦੮)

ਗੁਰਿ ਕਹਿਆ ਸਾ ਕਾਰ ਕਮਾਵਹੁ॥ ਸਬਦੁ ਚੀਨਿ ਸਹਜ ਘਰਿ ਆਵਹੁ॥

(ਪੰਨਾ ੮੩੨)

ਗਿਆਨ ਕਾ ਬਧਾ ਮਨੁ ਰਹੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਹੋਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੮੬੮)

ਸੌ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸਾਡੁੱਚੀ ਕਮਾਈ ਹੀ ਫਲ ਦੇਂਦੀ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਜ਼ ਜੀ ਅੱਗੇ
ਅਰਦਾਸਿ ਕਰੀਏ ਕਿ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੇ ਚਲਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ਣ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਪੇਸ਼

ਨਹੀਂ। ਸਦਾ ਹੀ ਉਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ, ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਟਿਕੇ ਰਹੋ।

† † †

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਲੁਧਿਆਣਾ : 5.4.79

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਤੀ ਪੁੱਜੀ, ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮਨ ਰੂਪੀ Discharged ਬੈਟਰੀ ਸਤਿਸੰਗ ਵਿਚ ਚਾਰਜ ਚੌ ਜਾਂਦੀ ਏ। ਸਤਿਸੰਗ ਵਿਚ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਿੜਾਈ ਜਾਂਦੀ ਏ। ਸਤਿਸੰਗ ਇਕੋ ਰਾਹ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਹੀ ਦਿੜਤਾ ਬੱਝਦੀ ਏ। ਜੇ ਮਨ ਨੂੰ ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ, ਕੇਵਲ ਸਤਿਸੰਗ ਹੀ ਰਾਹ ਹੈ।

ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੈਸੀ ਜਾਣੀਐ ॥

ਜਿਥੈ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀਐ ॥

(ਪੰਨਾ ੭੨)

ਐਸੀ ਸੰਗਤਿ ਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਲੱਭਦੀ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪਾਖੰਡ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਲਟੀ ਮੈਲ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਏ। ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਜੀ ਦੀ ਹੀ ਕੇਵਲ ਟੇਕ ਰੱਖਣੀ ਏ। ਆਪਣੀ ਸੁਰਤਿ ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੀ ਰੱਖਣੀ ਏ। ਕੋਈ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਵੱਡਾ ਹੋਵੇ, ਸਣੇ ਮੇਰੇ, ਉਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸੁਰਤਿ ਦਬੇਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਖ ਮਿਲਸੀ। ਸਾਡਾ ਗੁਰੂ ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਣ ਨਾਲ ਆਤਮਕ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸੁਖ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

† † †

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੌਲਨ : 28.4.79

ਭਾਈ ਸਹਿਬ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੇ ਚਲਾਣਾ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ Heart Failure ਨਾਲ ਕਰ ਗਏ ਹਨ।

ਆਪਣੀ ਚੰਗੀ ਨਿਭਾ ਗਏ ਹਨ। ਸਿਦਕ ਤੇ ਭਰੋਸੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਨ। ਮੌਤ ਦਾ ਕੀ ਭਰੋਸਾ ਕਿ ਕਦ ਆ ਜਾਏ ? ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣਾ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ ਏ। ਮਾਨੁੱਖਾ ਦੇਹੀ ਬਾਰ ਬਾਰ ਨਹੀਂ ਲੱਝਦੀ ਏ।

ਸਾਮਾਨ ਸੌ ਬਰਸ ਕਾ, ਇਕ ਪਲ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ।

ਡਿਠਾ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸੁਖੁ ਨ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਹੋਸੀ ਛਾਰੁ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ਜਨੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੩੨੨)

ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥

ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੨)

ਬਾਕੀ ਧੰਧਾ ਪਿਟਨ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ।

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

† † †

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੋਲਨ : ੫.੫.੭੯

ਬੜੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਈ ਜੋ ਆਪ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਸੁਕਰਾਨੇ ਵਿਚ ਹੈ।

ਦੁਖ ਦਾਰੂ ਸੁਖ ਰੋਗ ਭਇਆ

(ਪੰਨਾ ੪੯੯)

ਜਦ ਮਨ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਆ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨ ਰੱਬ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਮਿਲਦਾ ਏ ਕਿ ਮਨ ਸੁਖੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਸੁਖ ਵਿਚ ਮਨ ਰੱਬ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਏ ਤੇ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਏ। ਬਾਵਜੂਦ ਗਰੰਟੀ ਦੇਣ ਤੇ ਵੀ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਮਨ ਭਰਮ ਤੇ ਡਰ ਵਿਚ ਡਾਵਾਂ ਡੋਲ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਰਹਿਆ। ਆਪ ਨੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ, ਦਿਲੋਂ ਕੀਤਾ। ਲਾਭ ਹੋਇਆ। ਸ੍ਰੀ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਕਸ਼ਟ ਵੇਲੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦਾ ਏ, ਜੇ ਐਸਾ ਸਿਮਰਨ ਨਿਤ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਜਮਾਂ ਦੀ ਪੁਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਈਦਾ। ਮੁਕਤੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਏ। ਇਸ ਵਿਚ ਰੰਚਕ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਦਿਲੋਂ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਏ।

ਸਦਾ ਜੁੜੇ ਰਹੋ।

† † †

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੋਲਨ : ੭.੫.੭੯

ਆਪ ਜੀ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ, ਸਿਰਜਨਹਾਰ, ਪਾਲਨਹਾਰ ਤੇ ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਦੀ ਬੜੀ ਮੇਹਰ ਹੈ। ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਜਿਵੇਂ ਹੁਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਕਰਦੇ ਰਹੋ। ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਗੱਲ ਐਵੇਂ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ :-

ਜੋ ਸਰਣਿ ਆਵੈ ਤਿਸੁ ਕੰਠਿ ਲਾਵੈ

ਇਹੁ ਬਿਰਦੁ ਸੁਆਮੀ ਸੰਦਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੫੪੪)

ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਆਉਂਦਾ ਏ, ਪ੍ਰਭੂ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਸੁਭਾਉ ਹੈ। ਰਾਹ, ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਨੇ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੜੀ ਅਪਾਰ ਕਿਰਪਾ ਕੀਤੀ ਏ। ਹੁਣ ਰਾਹ ਤੇ ਟੁਰਨਾ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਏ। ਤਾਂ ਤੇ ਟੁਰਦੇ ਚਲੀਏ, ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਸਨਾ। ਦਾਸ ਦੀ ਇਹ ਬਿਨੈ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਬਿੜੀ, ਕੇਵਲ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੀ ਰੱਖਣੀ ਏ। ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਹੇਠਾਂ ਅਪਨੀ ਸੁਰਤਿ ਦਬੇਲ ਕਰਨੀ ਏ। ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਣੀ, ਬਾਮਏ ਮੇਰੇ। ਫਿਰ ਸੁਖ ਹੀ ਸੁਖ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਢਾਲਨਾ ਏ। ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨੀ ਏ। ਸਾਸ, ਸਾਸ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਤੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਏ।

† † †

੧੬੮ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਠੋਰਾ : 17.7.79

ਟੇਕ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ, ਪਰਚਾ ਨਾਮ ਦਾ, ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਤੇ ਕਮਾਈ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਦੀ। ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਮੰਨਣਾ। ਸੰਗਤਿ ਬਖਿਸ਼ਾਂ ਹੋਇਆ ਦੀ। ਬਿੜੀ ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੇਠ ਰੱਖਣੀ ਏ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ।

ਇੰਜ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਦਾ ਖੇੜਾ ਮਿਲਦਾ ਏ, ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਸਦਾ ਖੇੜੇ ਵਿਚ ਵਸੋ।

† † †

੧੬੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਠੋਰਾ : 22.7.79

ਇਹ ਗੱਲ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣੀ ਏ ਕਿ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਦੁਨੀਆਦਾਰੀ ਧੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਏ। ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਭ ਸਾਕ ਸੈਨ ਮਤਲਬੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਟੇਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੋਹ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ। ਕੇਵਲ ਉਤੋਂ ਉਤੋਂ ਵਿਉਹਾਰ ਕਰਨਾ ਏ। ਇੰਜ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੁਖ ਮਿਲਸੀ। ਇਸ ਤੁਕ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋ ਕਾਹੂ ਕੋ ਨਾਹੀ ॥ (ਪੰਨਾ 634) ਜਗਤ ਮੈ ਝੂਠੀ ਦੇਖੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥ (ਪੰਨਾ 536) ਆਪਣੀਆਂ ਬਿੜੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣਾ ਏ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ-ਇਸ ਵਿਚ ਮੈਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਾਂ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ। ਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਢਾਲਨਾ ਏ।

ਸਦਾ ਸਾਰੇ ਸੁਖੀ ਵਸੋ।

† † †

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਲਖਿਆਣਾ : 13.12.79

ਆਪ ਦੀ ਪਾਤੀ 5/12 ਦੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਏਥੇ 11/12 ਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਏਥੇ 15/12 ਤਾਈ ਹੈ। 16/12 ਨੂੰ ਅੱਖ ਦੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪਟਿਆਲੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮੌਤੀਆ ਬਿੰਦ ਦਾ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਦੂਜੀ ਅੱਖ ਦਾ ਹੋਣਾ ਏ। ਉਥੇ ਘਟੋਂ ਘਟ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਰੱਖਣਗੇ, ਜੈਸਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅੱਖ ਵੇਲੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫਤੇ ਸੌਲਨ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਫਿਰ ਕੀਰਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਕਿ ਅੱਖ ਤੇ ਅਸਰ ਨਾ ਪਏ। ਸੋ ਜਨਵਰੀ ਤੇ ਫਰਵਰੀ ਪੂਰਾ ਆਰਾਮ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਅਗਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਿਖਾਂਗੇ।

ਸੁਣਿ ਮੂਰਖ ਮੰਨ ਅਜਾਣਾ ॥

ਹੋਗੁ ਤਿਸੈ ਕਾ ਭਾਣਾ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੫੫)

ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਸਹਾਈ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਘਟਾ ਲਈ ਤਾਂ ਬੇੜਾ ਪਾਰ ਹੈ। ਕਿਸ ਵਿਚੋਂ ? ਮਾਇਆ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚੋਂ, ਇਹ ਕਿਉਂ ? ਇਸ ਲਈ ਕਿ :-

ਸਭਨੀ ਛਾਲਾ ਮਾਰੀਆ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥

(ਪੰਨਾ ੪੯੯)

ਤਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਚੇਤੇ ਰਖੀਏ ਕਿ :-

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ ਫਿਰਿ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ॥

(ਪੰਨਾ ੯)

ਇਹ ਹੈ ਨਾਮ ਦੀ ਕਮਾਈ। ਤੁਸੀਂ ਵੱਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋ। ਮਹਾਰਾਜ਼ ਜੀ ਨੇ ਬਖੀਸ਼ ਕਰੀ ਹੋਈ ਏ। ਹੁਣ ਲੱਗੇ ਰਹੋ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਅਧਿਕ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਦੇ ਰਹੋਗੇ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਮਨ ਦਾ ਟਿਕਾਓ ਵਧਦਾ ਜਾਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਕ ਨਹੀਂ।

ਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ, ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੂੰ, ਦੋਵੇਂ ਬੱਚੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰ ਫਤਹਿ ਤੇ ਪਿਆਰ।

ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡੋ।

+ + +

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪ੍ਰੁਨ : 14.1.80

ਨਾਨਕ ਨਾਉ ਖੁਦਾਇ ਕਾ ਦਿਲਿ ਹਛੈ ਮੁਖਿ ਲੇਹੁ ॥

ਅਵਰਿ ਦਿਵਾਜੇ ਦੁਨੀ ਕੇ ਝੂਠੇ ਅਮਲ ਕਰੇਹੁ ॥

(ਪੰਨਾ ੧੪੦)

ਤਾਂ ਤੇ ਦਿਲ ਸਾਫ ਨਾਲ ਮੁਖੋਂ ਨਾਮ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਰੋਰ ਸਭ ਝੂਠੇ ਅਮਲ ਹਨ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦਿਖਾਵੇ ਹਨ। ਅਮਲਾਂ ਨਾਲ ਨਾਮ ਜਪਿਆਂ ਫਲੀ-ਕੂਤ ਹੁੰਦਾ ਏ, ਉੱਜ ਨਹੀਂ। ਤਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਢਾਲੀਏ ਤੇ ਨਾਮ ਜਪੀਏ। ਫਲ ਮਿਲਦਾ ਏ।

ਸਦਾ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਰਹੋ।

+ + +

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਨੇਤ੍ਰ : 7.2.80

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਲੜ ਨਾ ਛੱਡਣਾ। ਇਹ ਹੀ ਸਾਡੀ ਪੁੰਜੀ ਰਾਸ ਹੈ। ਇਹ ਗਈ ਤਾਂ ਸਭ ਕਿਛ ਗਇਆ। ਨਿਤਨੇਮ, ਕੀਰਤਨ ਰੋਜ਼ ਕਰਨਾ ਏ।

ਸੁਖ ਮਿਲਸੀ।

ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਗੁਰਮੱਤਿ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਾਸਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਭੇਟਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਸੰਸਥਾ, ਸੁਸਾਇਟੀ, ਟਰਸਟ, ਸਭਾ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਆਦਿ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਛਪਵਾ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਭੇਟਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਦਾਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਐਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਦਾਸ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਮੁਲ ਵੇਚਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੀ।

ਅਗਰ ਆਪ ਜੀ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਖੁਦ ਛਪਵਾ ਕੇ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਨਾ ਵੰਡ ਸਕੋ, ਪਰ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣਾ ਚਾਹੋ, ਤਾਂ ਆਪ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਇਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਇਆ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਤੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨੀ ਜੀ। ਤੁਸੀਂ ਮਾਇਆ ਸਿਧੀ ਮੇਰੇ ਅਕਾਂਉਟ ਨੰਬਰ DCSB-000010364, ਕੇਨਰਾ ਬੈਕ, ਸੈਕਟਰ ੩੫, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਭਾਰਤ) ਵਿਚ Electronically ਵੀ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੀ।

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਕ
ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ
 ਆਈ. ਪੀ. ਐਸ. (ਰਿਟਾ.)
 ੧੯੮੮ ਸਤਿਸੰਗ

1119, ਫੇਜ਼-1, ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ, ਜਲੰਧਰ-144022
 E-mail : ikoankarsatsang@rediffmail.com
 Website : www.ikoankarsatsang.com

Ph. : 98152-79600